

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 24.02.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	6
3 § Asemakaavamuutos 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	7
- 002548 asemakaavan muutosehdotus 14.1.2025 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus_allek	12
- 002548 selostus, asemakaavamuutos 14.1.2025 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	13
- 002548 MUISTUTUS JA VASTINE 14.1.2025	55
- 002548 LAUSUNNOT JA VASTINEET 14.1.2025	58
4 § Eron myöntäminen Tiina Kesäselle keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	65
5 § Vastaus Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila	67
- Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloite Vantaan väestönsuojien tila	72
6 § Vastaus Mikko Viilon ja 31 muun valtuutetun aloitteeseen asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun	73
- Mikko Viilon ja 31 muun valtuutetun aloite asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun	78
7 § Vastaus Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla	79
- Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla	87
8 § Vastaus Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetun aloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi Vantaalla	89
- Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetun aloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi Vantaalla	96
9 § Vastaus Anu Hallin ja Minna Räsäsen sekä 22 muun valtuutetun aloite laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä	98
- Anu Hallin ja Minna Räsäsen sekä 22 muun valtuutetun aloite laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä	100
10 § Vastaus Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	101
- Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloite lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	105
11 § Mika Kasosen, Jouko Jääskeläisen ja 30 muun valtuutetun aloite Aviapoliksen uuteen lukioon ilmailupainotteista opetusta	107
- Mika Kasosen, Jouko Jääskeläisen ja 30 muun valtuutetun aloite Aviapoliksen uuteen lukioon ilmailupainotteista opetusta	108
12 § Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin ja 15 muun valtuutetun aloite sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi	110
- Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin ja 15 muun valtuutetun aloite sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi	111
13 § Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite koulukirjastot takaisin	112
- Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite koulukirjastot takaisin	113

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 24.02.2025

14 § Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto	115
- Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto	116
15 § Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä	117
- Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä	118
16 § Antero Eerolan ja 19 muun valtuutetun aloite nuorisotilojen aukioloja laajennettava	120
- Antero Eerolan ja 19 muun valtuutetun aloite nuorisotilojen aukioloja laajennettava	121
17 § Kokouksen päättäminen	122
Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus	123
Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto	125
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	126

Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 24.2.2025 18.00-21.51
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Jäsenet	Läsnä
Tahvanainen Säde, puheenjohtaja	x (pj 18.00-21.05; §1-7)	Lundell Kai-Ari	x
Kaira Lauri, I varapuheenjohtaja	x (pj 21.05-21.51; § 8-17)	Luukkala Pirjo	x (klo 18.00-19.53; § 1-5)
Aidanjuuri Tanja, II varapuheenjohtaja	x	Multala Sari	x (klo 18.00-19.44, § 1-5)
Abdi Faysal	x	Niikko Mika	x
Ahokas Siri	x (etä)	Norrena Vaula	x (klo 18.00-19.50; § 1-5)
Aura Anssi	x	Norres Lasse	-
Dehghan Milad	x	Nummela Nina	x
Demiri Funda	x	Orlando Carita	x
Eerola Antero	x	Orpana Anitta	x
Eklund Tarja	x	Phull Manav	-
Friman Reija	x	Raja-Aho Maarit	x
Hakala Heli	x	Rautavaara Maija	x (klo 18.00-19.56; § 1-6)
Hall Anu	x	Rokkanen Sakari	x
Hartikainen Janne	x	Rämö Eve	x
Heikkinen Minna	x	Räsänen Minna	x
Iivarinen Oskari	x	Sainio Jari	x
el Issaoui Naima	x	Saramo Jussi	x (klo 18.00-19.38; § 1-5)
Järä Juha	x	Sillanpää Minttu	x
Jääskeläinen Jouko	x	Siniketo-Pietilä Katja	x
Kaiju Susanna	x	Stirkkinen Matilda	x
Kaimio Tuire	x	Sodhi Ranbir	x (klo 18.00-20.00; § 1-6)
Kanerva Sami	x	Suoniemi Juha	x
Karhu Suvi	x	Särkelä Jussi	x
Karlsson Patrik	x	Tamminen Ida	x
Kasonen Mika	x	Tawasoli Eva	x (klo18.00-19.57; § 1-6)
Kaukola Ulla	x	Tikkanen Eeva	x (klo 18.00-21.20; § 1-7)
Kauppinen Sirpa	x	Tuomela Tiina	x
Kiljunen Kimmo	x	Vacker Marjo	x
Kivimäki Otso	x (klo 18.00-20.35; § 1-6)	Valtanen Hanna	x

[illegible]

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sade Tahvanainen, Lauri Kaira

Pöytäkirjanpitäjä Elina Kauppinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 24.2.2025, sähköisesti

Patrik Karlsson

Mika Kasonen

Pykälä 4, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 24.2.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 17.2.2025 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 1

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja totesi, että Lars Norres ja Manav Phull ovat pyytäneet vapautusta valtuuston tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Heidän tilalleen on kutsuttu samassa järjestyksessä Jukka Nevala ja Riku Kärkkäinen.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla on 66 valtuutettua.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset valtuuston kokoonpanossa:

§:n 3 käsittelyn aikana klo 18.17 valtuutettu Riku Kärkkäinen saapui kokoukseen, valtuutettu Manav Phullin paikalle, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 6 käsittelyn aikana klo 19.38 valtuutettu Jussi Saramo poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Jari Jääskeläinen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 6 käsittelyn aikana klo 19.44 valtuutettu Sari Multala poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Janne Leppänen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 6 käsittelyn aikana klo 19.50 valtuutettu Vaula Norrena poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Pekka Rautio, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 6 käsittelyn aikana klo 19.53 valtuutettu Pirkko Luukkala poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Jussi Vähäkangas, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 19.57 valtuutettu Eva Tawasoli poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Tia Seppänen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 19.56 valtuutettu Maija Rautavaara poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Emmi Pajunen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 20.00 valtuutettu Ranbir Sodhi poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Mari Hynninen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 20.35 valtuutettu Otso Kivimäki poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 8 käsittelyn aikana klo 21.00 varavaltuutettu Emmi Pajunen poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:8 käsittelyn aikana klo 21.19 varavaltuutettu Anniina Koistinen saapui aiemmin poistuneen varavaltuutettu Emmi Pajusen paikalle, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 8 käsittelyn aikana klo 21.20 varavaltuutettu Eeva Tikkanen poistui henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 8 käsittelyn aikana klo 21.30 valtuutettu Pekka Virkamäki poistui henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 64 valtuutettua.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 2

Esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 3.3.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 5.3.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Patrik Karlsson ja Mika Kasonen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 3.3.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikkona 5.3.2025 lähtien.

3 §

Asemakaavamuutos 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus / SP

VD/4017/10.02.04.00/2023

TeA/SP/KKI/NIS/PT

Tyhjälle tontille Kielotie 13:een tehdään kaavamuutos Tikkurilan terveys- ja perhekeskusta varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttöön tulevan tontin rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliömetriä ja korkeus enimmillään seitsemän kerrosta. Pysäköinti sijoittuu kellarikerrokseen. Tontin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Tonttitehokkuudeksi tulee $e=3,38$.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 61206, kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Alue sijaitsee Tikkurilan ydinkeskustassa kaupungintalon naapurissa, osoitteessa Kielotie 13. Aluetta rajaa lännessä Kielotie, pohjoisessa Lummekuja, idässä kaupungintalo ja etelässä Lauri Lairalan aukio. Tikkurilan asemakeskus on vajaan 300 metrin päässä.

Hakija

Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen konsulttina UKI Arkkitehdit Oy ja Tähti-Set Oy.

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa merkitty kaupunkikeskustan alueeksi C. Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen. Kielotielle on osoitettu Vantaan ratikan linjaus.

Asemakaavamuutos

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa uuden Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan ytimeen, Kielotie 13:een. Paikalta on aiemmin purettu kaupungin virastalo. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke.

Hyvinvointialue on valinnut arkkitehtikonsultin laatimaan suunnitelmat kaavaprosessia varten. Terveys- ja perhekeskuksen tilaohjelma kehittyy vielä, eivätkä rakennussuunnitelmat ole kovin yksityiskohtaisia. Lopullista toteutuspäätöstä hankkeesta ei myöskään ole tehty vielä kaavan laadinnan aikana. Keskustatoimintojen korttelialueen C-merkintä mahdollistaa joustavasti tontin käytön tulevaisuudentarpeiden mukaan. Toisaalta tärkeä sijainti ja tiivis kaupunkirakenne edellyttävät kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä riittää myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin. Myöskään kerroslukua

ei ole tarvetta nostaa. Kaava ei salli asumista, mutta majoitustoiminta on mahdollinen. Katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestäään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskukseen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusmassa jakaantuu kahteen tiiliseen lapekattoiseen osaan, joiden välissä on lasinen nivelosa. Kielotien puolella kerrosluku on korkeimmillaan VII ja pienempi massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi.

Pääsisäänkäynnit sijoittuvat aulan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävelen tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saatto-liikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanalaiseen kerrokseen, jonne ajetaan Lummekujalta lähtevällä luiskalla. Kellariin sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee integroida rakennusmassan sisään.

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovaraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8.

Keskustatoimintojen korttelialueen, C pinta-ala on 0,62 hehtaaria. Rakennusoikeus on 21 000 k-m² ja tehokkuusluku e=3,38.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 21.9.2023.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin yhteensä kahdeksan. HSY ilmoitti, että nykyisten johtokuja- ja aluevarausten riittävyys ja jatkotarve sekä uusien johtokujien tarve tulee selvittää yhteistyössä HSY:n kanssa ja HSY:n on hyväksyttävä ne hankkeen yhteydessä. Vantaan Energia kaipasi tilavarausta muuntamolle Lummekujan puolelle. Vantaan kaupunginmuseo painotti, että vaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella uudisrakennuksen sijoittuminen Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan, 1950-luvulla valmistuneen kunnantalon naapuriin. Maisemasuunnittelu Hemgårdin mielestä vähintäänkin Lauri Lairalan aukion itäreunan puusto tulisi säilyttää. Kaavatilaisuus on pidetty 13.12.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa työpaikkatontin, jonne sijoittuu noin 900 työntekijää.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta. Vantaan Kaupunginhallitus päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvarauksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen toteuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvaraus on voimassa 31.12.2025 asti.

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 22.10.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 6.11.–5.12.2024. Tänä aikana jätettiin yksi muistutus. Kiinteistökehitysyhtiö NREP mahdollisena tulevana toteuttajana kritisoi mm. valittua pysäköintiratkaisua, liian tiukkoja rakentamisalueen rajoja sekä lähes kaikkia muitakin kaavamääräyksiä joko liian epämääräisinä tai liian tarkkoina. Muistutus on otettu huomioon vastineessa.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.10.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin yhdeksän ja saatiin viisi kappaletta.

Vantaan Energian lausunnossa pyydettiin huomioimaan kaukolämpöputken sijainti ja muuntamotarve.

Vantaan vanhusneuvosto piti hanketta tärkeänä ja kannatettavana. Toiveena oli lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin tarkennuksia liikennemelua koskeviin määräyksiin.

Vantaan kaupunginmuseo piti pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina.

HSY:n lausunnossa todetaan, että yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja tarkistusesityksissä.

Tehdyt tarkistukset

Lausuntojen johdosta on tehty tarkistus kaavamääräyksiin lisäämällä niihin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasaero vaatimus.

Tarkistus ei ole olennainen, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmiston lautakuntaryhmä ja kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ida Tamminen yhtyivät:

”Rakennuslupavaiheessa laadittavalla pyöräpysäköintisuunnitelmalla tulee varmistaa työntekijöille ja asiakkaille helposti saavutettava ja riittävä pysäköintipalvelutaso.”

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat Lauri Kaira ja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä tämä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että Vihreä valtuustoryhmä jätti tähän asiakohtaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen yhtyi:

”Rakennuslupavaiheessa laadittavalla pyöräpysäköintisuunnitelmalla tulee varmistaa työntekijöille ja asiakkaille helposti saavutettava ja riittävä pysäköintipalvelutaso.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:

Hyväksytään 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyivät vasemmistoliiton, kristillisdemokraattien sekä sosiaalidemokraattien valtuustoryhmät:

Rakennuslupavaiheessa laadittavalla pyöräpysäköintisuunnitelmalla tulee varmistaa työntekijöille ja asiakkaille helposti saavutettava ja riittävä pysäköintipalvelutaso.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 14.1.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 14.1.2025
- Muistutus ja vastine 14.1.2025
- Lausunnot ja vastineet 14.1.2025

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

aluearkkitehti Kerttu Kurki-Issakainen, p. +358 50 302 9334,
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, p. +358 50 302 9298
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa

002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus

TIKKURILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.1.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002548. Kaavoitus on tullut vireille 21.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

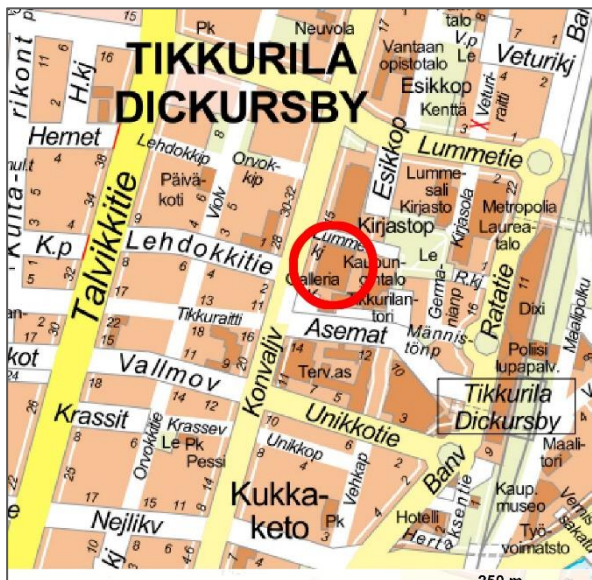
kortteli 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila. (kumoutuvan asemakaavan kortteli 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila).

Tyhjälle tontille Kielotie 13:een tehdään kaavamuutos Tikkurilan terveys- ja perhekeskusta varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttöön tulevan tontin rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliömetriä ja korkeus enimmillään seitsemän kerrosta. Pysäköinti sijoittuu kellarikerrokseen. Tontin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Tonttitehokkuudeksi tulee $e=3,38$.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Niva Seppo (Arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh +358 50 302 9298

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan ydinkeskustaan kaupungintalon naapuriin. Aluetta rajaa lännessä Kielotie, pohjoisessa Lummekuja, idässä kaupungintalo ja etelässä Lauri Lairalan aukio. Tikkurilan asemakeskus on vajaan 300 metrin päässä.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 14.9.2023.
- Kaavoitus tuli vireille 21.9.2023 ja sai numeron 002548.
- Mielipiteet 21.9.2023 päivätyistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 3.11.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Hanketta esiteltiin asukastilaisuudessa 13.12.2023.
- Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024
- Kaavaehdotusta esiteltiin asukastilaisuudessa 29.10.2024.
- Nähtävilläolo 6.11.–5.12.2024. Tuona aikana saatiin yksi muistutus.
- Lausuntoja pyydettiin 13.12.2024 mennessä 9 lausunnonantajalta ja saatiin 5 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	4
2. Lähtökohdat	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	18
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	18
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	19
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	20
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	21
4. Asemakaavan kuvaus.....	25
4.1 Kaavan rakenne	25
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	25
4.3 Aluevaraukset	26
4.4 Kaavan vaikutukset.....	27
4.5 Ympäristön häiriötekijät	34
5. Asemakaavan toteutus	34
6. Kaavatyöhön osallistuneet	34
7. Asemakaavan seurantalomake	35
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	36
9. Muu suunnitelma-aineisto	41

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 28.8.2024.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.7.2024.
- 002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus alustava maaperä ja rakennettavuus, 5.1.2024, Vantaa, Geotekniikka
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Liikennesuunnittelu, 20.9.2024.Sitowise.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavan ilmastovaikutusten arviointi, Ramboll.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Kaavavaiheen hulevesiselvitys, 27.9.2024, Geosolver Oy.

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 — 1979, Amanda Eskola. Inventointi-raportti. Vantaan kaupunki 2002, C15:2002, VMK 12, KSY 9/2002.

1. TIIVISTELMÄ

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa uuden Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan ytimeen, Kielotie 13:een. Paikalta on aiemmin purettu kaupungin virastotalo. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke.

Hyvinvointialue on valinnut arkkitehtikonsultin laatimaan suunnitelmat kaavaprosessia varten. Terveys- ja perhekeskuksen tilaohjelma kehittynee vielä, eivätkä rakennussuunnitelmat ole kovin yksityiskohtaisia. Lopullista toteutuspäätöstä hankkeesta ei myöskään ole tehty vielä kaavan laadinnan aikana. **Keskustatoimintojen korttelialueen C**-merkintä mahdollistaa joustavasti tontin käytön tulevaisuudentarpeiden mukaan. Toisaalta tärkeä sijainti ja tiivis kaupunkirakenne edellyttävät kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä riittää myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin. Myöskään kerroslukua ei ole tarvetta nostaa. Kaava ei salli asumista, mutta majoitustoiminta on mahdollinen. Katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskukseen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusmassa jakaantuu kahteen tiiliseen lapekattoiseen osaan, joiden välissä on lasinen nivelo. Kielotien puolella kerrosluku on korkeimmillaan VII ja pienempi massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi.

Pääsisäänkäynnit sijoittuvat aulan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävellessä tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saattoliikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanalaiseen kerrokseen, jonne ajetaan Lummekujalta lähtevällä luiskalla. Kellariin sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee integroida rakennusmassan sisään.

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovauraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8.

Keskustatoimintojen korttelialueen, C pinta-ala on 0,62 hehtaaria. Rakennusoikeus on 21 000 k-m² ja tehokkuusluku e=3,38. Tontin omistaa Vantaan kaupunki.

Aksonometria, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan ytimeen, kaupungintalon länsipuolelle.

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Vuonna 1870-1871 mitatussa Seenaatin kartassa näkyy, että alue on ollut osin peltoa ja osin niittyä. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa. Kirjastopuiston, Lauri Lairalan aukion ja kaupungintalon puusto kehystää ja pehmentää osaltaan maisemakuvaa.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin vettä läpäisemätöntä asfalttipintaa. Kaava-muutosalue kuuluu Keravanjoen valuma-alueeseen. Keravanjoki yhtyy Helsingin ja Vantaan rajalla Vantaanjoen pääuomaan, joka laskee Suomenlahteen Helsingin Vanhankaupunginlahdella. Vantaanjoki on tulvaherkkä vesistö, jossa elää mm. vuollejokisimpukka.

Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

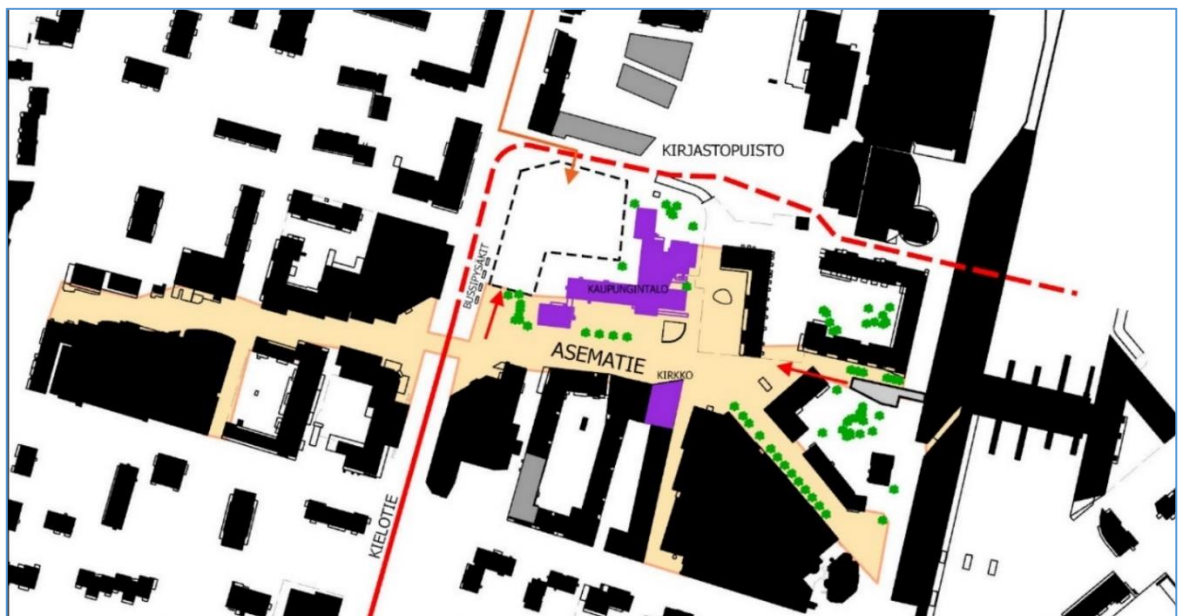
Maanpinnan korkeus vaihtelee +17,3...17,8. Pohjamaa on arvioitu tontin reunalta tehtyjen kairauksen perusteella. Tontilta on purettu aikaisempi rakennus ja sen jälkeen tontti on toiminut tori-alueena. Tontilla pohjamaana on täyttömaata noin metrin verran. Täytön paksuus voi vaihdella vanhan rakennuksen kohdalla paikoitellen. Puretun rakennuksen alla olevat paalut ovat jääneet maahan. Täytön alla on savea noin 3–6 m. Saven alla on ohut tiivis silttikerros, jonka alla löyhempää silttiä tai hiekkaa noin 4–6 m. Hiekan alla on tiivismoreeni tai kallio. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen moreeniin, kiveen tai kallioon 6–12 m syvyyteen maanpinnasta. Kallion pintaa ei ole varmistettu porakonekairauksin.

Puretun rakennuksen kohdalla on ollut kellarikerros. Nykyiseltään rakennuksen kohdalla maanpinta on täytetty noin tasolle + 17,5. Puretun rakennuksen paaluja ei voida käyttää hyödyksi tulevan rakennuksen suunnittelussa. Rakentamisen aikana vanhat paalut tulee katkaista riittävän syvältä, jotta ne eivät tule muun rakentamisen tielle.

Pohjavedenpinnan korkeus on vaihdellut välillä +14,46... +15,37 vuosien 2022 – 2023 mittauksissa. Tikkurilan alueella pohjavedenpinnan huomioonottaminen toimii rakentamisrajoitteena. Pysyvä kuivatustaso tulee olla pohjavedenpinnan pitkäaikaisen havainnoinnin perusteella ylimmän havaitun tason yläpuolella. Hankkeissa vaaditaan pohjavedenpinnan hallintasuunnitelma ja mahdolliset tarkkailuohjelmat. Pohjaveden työnaikainen, väliaikainen alentaminenkin alueella on kiellettyä tai luvanvaraista.

Tontti on luokiteltu rakennuksen ja kunnallistekniikan osalta vaikeasti rakennettavaksi syväksi pehmeiköksi.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaava-alue sijoittuu Tikkuraitti-Asematie-kävelyakselin varteen.

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilassa asui vuoden 2023 lopussa 8 815 henkeä. Väkiluku on noussut vuodesta 2013 yli 3600:lla, mikä tarkoittaa noin 70 % väestönkasvua viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 48 920 henkeä, missä on kasvua lähes 9 500 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana.

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanut, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 7 000 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: terveyskeskus, kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin ja Dixiin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Keskustan alueella on myös runsaasti ravintoloita ja kivijalkaliikkeitä.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Tikkurilan ydinkeskustassa nykyisen naapurissa. Korttelin päässä pohjoisessa on Asema-atie, Tikkurilan kaupallinen pääakseli, joka johtaa Dixin liike- ja matkakeskuksesta Tikkuraitin kävelykadulle. Lähivuosina kävelykatua jatketaan koko Asema-atie matkalle. Kävelykadun varrelle sijoittuu Tikkurilan tori, kaupungintalo ja kirkko. Kielotie on keskustan pohjois-eteläsuuntainen pääkatu, jonka varteen sijoittuu kivijalkaliikkeitä ja johon mm. tuleva Vantaan ratikka rakennetaan. Tontin koilliskulmasta avautuu Kirjastopuisto.

Kaupunkikuva

Tikkurilan keskusta on tiivistymisestään huolimatta edelleen paikoin väljä ja matalasti rakennettu. Kaupunkikuvassa on löydettävissä 1950-luvun kirkonkylämaista tunnelmaa sekä 1970-luvun ihanteisiin perustuvaa autokaupunkia. Kaupungintalo, Tikkurilan vanha asema ja Silkkitehdas ovat tärkeitä identiteettitekijöitä. Tikkurilan 1980-luvun rakentaminen toi keskustaan isoja kaupallisia yksiköitä, kuten Tikkurin ja Prismen sekä nykyisen Laurean ammattikorkeakoulun.

Ydinkeskusta on kuitenkin muuttunut muutaman viime vuoden aikana. Tori on siirretty uudelle paikalleen kaupungintalon eteen. Liike- ja toimistokeskus Dixin ensimmäinen vaihe 12-kerroksisine huippuineen valmistui vuoden 2014 alussa ja toinen vaihe keväällä 2017.

Kirkon kortteli on edelleen kesken, mutta itse kirkko ja Asema-atie puoleinen kortteli valmistuivat vuonna 2021. Kokonaisuutena kortteli on luonteeltaan urbaani ja korkeatasoinen. Arkkitehtitoimisto OOEPAAn suunnittelema kirkko kehystää toria ja muodostaa samalla vastaparin kaupungintalolle. Se luo voimakkaalla hahmollaan identiteettiä ja tunnistettavuutta alueelle. Tiiliverhoilu on elävä ja monivärinen. Osa tiilistä on käsin painettuja erikoistiiliä.

Kaupungintalon takana, Kielotien varressa on rakenteilla asuinkortteli entisen valtion virastotalon paikalle. Rakennusten korkeus vaihtelee neljästä luoteisnurkan kahteentoista. Korkeat massat reunustavat Kielotien katualueetta ja matalammat rakennukset sijoittuvat korttelin itäosaan Kirjastopuiston reunaan. Rakennusten julkisivut on tehty tiilestä paikalla muuraten.

Asema-atie muuttuu lähivuosina koko pituudeltaan kävelykaduksi. Kadun materiaaleihin ja kalusteisiin on panostettu. Katu rakennetaan luonnonkivipintaisena. Julkisen kaupunkitilan kohentaminen jatkuu kaupunginmuseon edustalle, kun Carl Albert Edelfeltinaukio rakennetaan. Kielotien katualueella ja Kirjastopuistossa käynnistyy puolestaan Vantaan ratikan rakentaminen. Samalla uusiuu koko Kielotien katu ympäristö ja Lauri Lairalan aukio. Päätös ratikan rakentamisesta tehtiin toukokuussa 2023.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Vanhin osa Tikkurilan keskustan rakennuskannan historiallisista kerrostumista on hävinnyt vanhaa rautatieasemaa ja vernisatehdasta lukuun ottamatta. Tikkurilasta tuli Helsingin maalaiskunnan

hallinnollinen keskus vuonna 1946, kun siihen asti keskuksena ollut Malmi liitettiin osaksi Helsinkiä. Muutos käynnisti Tikkurilan kasvun. Tältä ajalta, joka myös osui yksiin suomalaisen arkkitehtuurin yhden merkittävän kukoistuskauden kanssa, on säilynyt useampia merkittäviä rakennuksia. 1950-luvun rakentamista edustavat Asematien varressa tärkeimpinä kaupungintalo (valm. 1957, arkkit. Eija ja Olli Saijonmaa) ja Asematie 1 (ns. Kassatalo, valm. 1956, arkkit. Tuomas Väyrynen).

Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930–1979-inventointiraportissa kaupungintalo ja sen sivurakennus (ent. kirjasto) on arvotettu luokkaan A1, eli suojeltavaksi kohteeksi. Inventoinnissa todetaan, että niiden sisältämät arvot ovat niin ilmeiset, että suojelutarpeesta on voitu varmistua. Ne on voimassa olevassa asemakaavassa esitetty suojelumerkinnöin. Sen sijaan seurakunnan työkeskukseksi alun perin suunniteltu Tikkurilan kirkko vuodelta 1957 purettiin vuonna 2018.

Kaupungintalon kiinteistö on kaksiosainen; kaupungintalon vieressä on pergolalla kaupungintaloon yhdistetty sivurakennus, jossa on alun perin toiminut kirjasto. Rakennukset perustuvat Helsingin maalaiskunnan virastotalon suunnittelukilpailuun vuonna 1954. Rakennuksiin tehtiin peruskorjaus ja samalla rakennettiin valtuustosalin ja ruokalan käsittävä, julkisivultaan kuparinen uudisosa. Vanha kirjasto-osa, sittemmin lastenkulttuurikeskus Pessi muutettiin Galleria K:ksi. Rakennustyö valmistui vuonna 2012.

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Tikkurilan keskustan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät rautatiehen, teollisuuteen ja maatalouteen. Keravanjoen varrella virkistysalueet jatkuvat yhtenäisenä kokonaisuutena ja ulkoilureitit myötäilevät jokirantoja. Parhaat oleskelupaikat ovat Heureka puolella jokea Tiedepuistossa.

Kaava-alueen itäpuolella oleva Kirjastopuisto on myös tärkeä keskustan puistoalue. Ratikan tunnelin rakentaminen estää puiston käytön rakentamisen aikana, mutta puisto palautetaan tunnelitöiden valmistuttua ja se laajenee pohjoiseen nykyisen pysäköintikentän paikalle.

Liikenne

Kaavamuutosalue sijaitsee Kielotien, Lummekujan ja Asematien välisellä alueella. Kielotie on paikallinen kokoojakatu, johon Vantaan ratikka rakennetaan. Kielotie 13:n kohdalla ratikka sukeltaa ramppia pitkin maan alle kääntyäkseen Lummekujan kautta itään kohti päärataa ja Jokiniemeä. Lummekujalta on myös ajoyhteys torin alla sijaitsevaan Tikkuparkkiin.

Ajoyhteys Kielotie 13:n tontille osoitetaan pohjoisen suunnasta Lummekujan kautta. Pääasiallinen kävelijän lähestymissuunta on etelästä Asematien kävelykadulta ja Kielotien varteen sijoittuvilta bussipysäkeiltä ja ratikan pysäkiltä.

Kielotien keskiarvovuorokausiliikenne on 5 000 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 7 %. Kielotien kaistoja on tarkoitus vähentää ja rakentaa niiden tilalle pikaraitiotie. Lisäksi ohiajavaa liikennettä on tarkoitus ohjata länteen Talvikkitielle. Liikenteen määrän ennustetaan putoavan vuoteen 2040 mennessä noin 2500 ajoneuvoon/vrk.

Kaava-alue on kevyen liikenteen kannalta hyvin saavutettavissa. Asematie on varattu kevyelle liikenteelle huoltoajoa lukuun ottamatta. Kielotiellä ja Lummetiellä on toistaiseksi yhdistetyt jalankulun ja pyöräilyn reitit molemmin puolin. Ratikan rakentamisen yhteydessä Kielotielle rakennetaan erilliset yksisuuntaiset pyöräkaistat. Tontille on hyvät yhteydet myös pohjoisesta Kirjastopuiston suunnasta, sekä idästä suoraan kaupungintalon ja Galleria K:n välistä reittiä käyttäen.

Vesihuolto

Asemakaavan muutosalue kuuluu rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta.

Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 75 ja ylin on noin + 83. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitos-kohtalausunnossa.

Kaavamuuotosalueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäriverkoston kautta Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat ympäröivillä katualueilla.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on ympäröivillä katualueilla. Vantaan energia on ilmoittanut kiinteistömuuntamotarpeestaan. Muuntamo tulisi sijoittaa Lummekujan puoleiseen katutasoon.

Ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

Raideliikenne- ja tieliikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla enintään 35 dB opetus- ja kokoontumistiloissa sekä 45 dB liike- ja toimistohuoneissa. Mo-lemmissa tapauksissa sovelletaan ainoastaan melutason päiväohjearvoa.

Vantaan ohjeistuksen mukaisesti kohteessa tulee soveltaa opetus- ja kokoontumistiloissa äänitasoerotusta tie- ja raideliikennemelua vastaan $\Delta L_A = 35$ dB kun, kohdistuvat tasot ovat 60...64,9 dB ja $\Delta L_A = 30$ dB kun kohdistuvat tasot ovat 55...59,9 dB. Yli 65 dB kohdistuvat tasoista on määritetty tarvittavan erillinen meluselvitys. Toimistotiloille ohjeen mukaiset äänitasoerotukset ovat 5 dB pienempiä. Kyseiset äänitasoerotukset ovat määrääviä, mikäli laskennan mukaisesti lasketut äänitasoerotukset jäävät pienemmiksi.

A-Insinöörit on tehnyt meluselvityksen kohteeseen 28.8.2024. Kohteen julkisivuille muodostuvat ulkovaipan ääneneristysvaatimukset ilmoitetaan julkisivuun kohdistuvan äänitason ja sisällä sallit-tavan äänitason erona $\Delta L_{A,vaad}$. Kohteeseen on suunniteltu vain päiväaikaista toimintaa (klo 7–22). Hoito- ja potilastiloissa, sekä opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan valtioneuvoston päätök-sen 993/1992 ohjearvoa, jonka mukaan liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päiväaikaan ($L_{Aeq,7-22}$) 35 dB. Liike- ja toimistotiloissa liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päiväaikaan ($L_{Aeq,7-22}$) 45 dB.

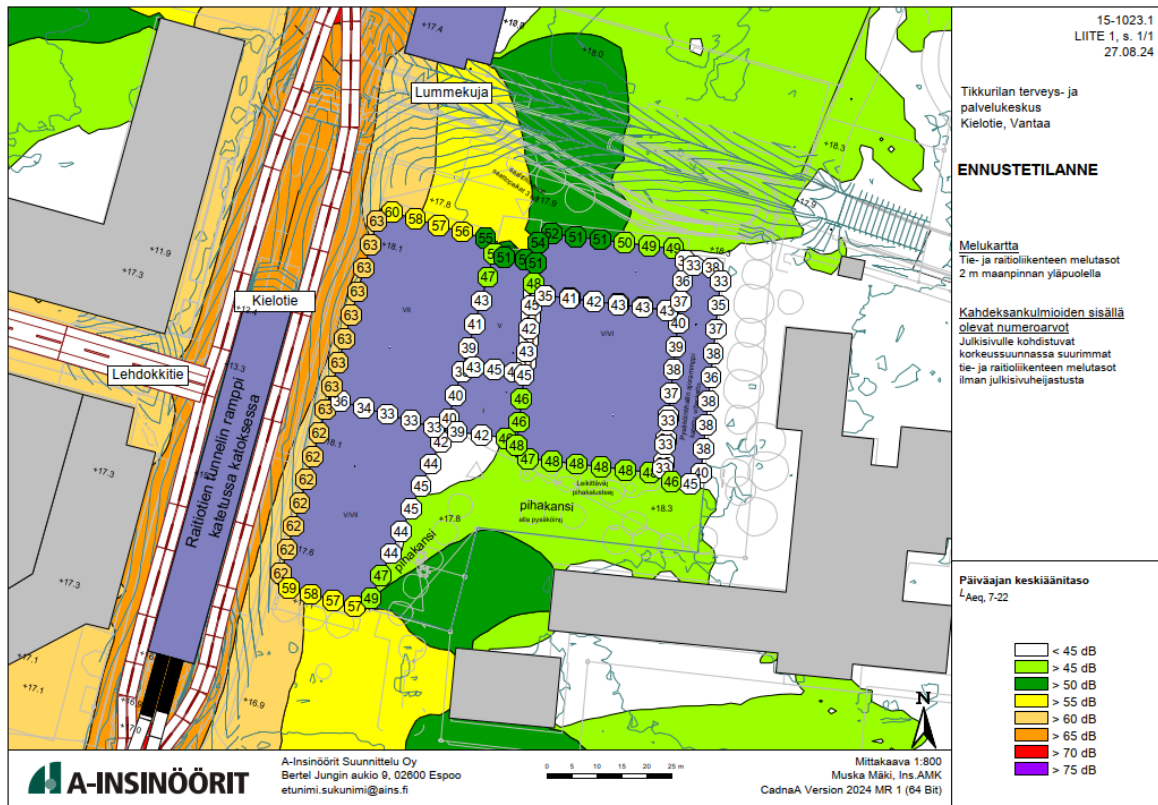
Suurimmat julkisivuille kohdistuvat keskiäänitasot ovat päiväaikaan 63 dB. Näistä keskiäänitasoista muodostuva suurin suositus äänitasoerovaatimukseksi potilas- ja hoitotiloille sekä opetus- ja ko-koontumistiloille on $\Delta L_{A,vaad} = 28$ dB.

Raitioradan katos on mallinnettu selvityksessä täysin umpinaisena (katto ja seinät umpinaisia ra-kenteita). Suunnitelmien perusteella katoksen seinärakenteet toteutuvat kuitenkin osittain avoi-mina säleikköinä. Jos katoksen seinistä osa toteutuu avoimena, pääsee tunnelin suuaukon sekä raitiovaunun rampin melu vuotamaan aukoista rakennuksen julkisivuille. Aukkojen melulle ei ole pystytty määrittelemään äänitehotasoa. Tämän takia on suositeltavaa lisätä Kielotien puoleisen julkisivun äänitasoerovaatimukseen +2 dB, jotta tunnelin suuaukon vaikutus tulee huomioitua.

Suositus Kielotien puoleiselle julkisivulle sijoitettavien potilas-, hoito- ja kokoontumistilojen ulkovaipan äänitasoerovaatimuksesta $\Delta L_{A,vaad}$ on 30 dB. Kielotien puoleisissa liike- ja toimistoti-loissa äänitasoerovaatimus $\Delta L_{A,vaad}$ on 20 dB, jonka voidaan katsoa täyttyvän tavanomaisilla ulko-vaipan rakennusosilla, eikä niille ole tarpeen antaa erillistä ulkovaipan äänitasoerovaatimusta asemakaavassa.

Kohteen **ulko-oleskelualueet** on suunniteltu sijoitettavan rakennuksen suojan puoleiselle maan tasossa olevalle pihakannelle. Kohteessa sovelletaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 esi-tettyjä ulko-oleskelualueiden ohjearvoa, jonka mukaan A-painotettu keskiäänitasot eivät saa

ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikana (LAeq,7–22) 55 dB (kohteeseen on suunniteltu vain päiväaikaista toimintaa).

Melukarttojen perusteella **päiväajan ohjearvo 55 dB alittuu** ennustetilanteessa päiväaikaan suunnitelluilla ulko-oleskelualueilla. Kohde ei sijaitse lentomelualueella.¹

Tärinä ja runkomelu

Rakennusten ääniympäristöä koskevassa asetuksessa todetaan, että rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan melu- ja tärinäolosuhteet. Rakennuksen ääniympäristöä koskeva olennainen tekninen vaatimus täyttyy, jos rakennuksen melun- ja tärinän torjunta sekä ääniolosuhteet suunnitellaan ja toteutetaan tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen asetuksen mukaisesti.

Kohteeseen tulee terveydenhuollon hoito- ja muita tiloja, mutta ei vuodeosastoja tai vastaavia potilashuoneita. Raitiotien sijaitessa tunnelissa **runkomelun ohjearvo** hoitotilojen osalta on L_{prm} 35 dB ja **tärinän ohjearvo** on $v_{w,95}$ 0.30 mm/s. Toimistotilojen ja vastaavien tilojen osalta on ohjearvot ovat L_{prm} 35 dB ja $v_{w,95}$ 0.60 mm/s. Mahdollisten liiketilojen osalta runkomelun ohjearvo on L_{prm} 40 dB.

Raitiotien on suunniteltu kulkevan kohteen kohdalla tunnelissa. Tunnelin suuaukko sijaitsee Kielotielle hieman kohteen eteläpuolella. Vantaan Ratikan runkomelu- ja tärinäselvityksen (Vantaan ratikka – Tikkurila, Raitioliikenteen runkomelu- ja tärinäselvitys, 17.1.2023) mukaan raitiotie perustetaan paalualaatalle maanpinnalla ja tunnelissa peruskalliolle. Ratarakenne on kiintoraide, jonka alla alusrakenteena on noin 1 m paksu murskekerros.

Raitiotielle on kohteen kohdalla suunniteltu runkomelueristys ratarakenteeseen. Suunnitelman mukaan tunneliosuudelle tulisi 20 dB vaimennusrakenne ja tunnelista maanpinnalla nousevaan luiskaan 15 dB vaimennus.

¹ Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 28.8.2024.

Raitiotiellä liikennöiväksi kalustoksi on oletettu muualla pääkaupunkiseudulla käytetty pikaraitiovaunua (Škoda Transtech Smart Artic X54 & X75). Ajonopeudet kohteen kohdalla ovat arviolta 30–40 km/h.

Arvioitu tärinätaso on suurimmillaan noin 0.05 mm/s. Laskennallisen arvion perusteella **tärinän ohjearvot eivät ylity**, vaikka rakennuksen rungon resonanssit voimistaisivat tärinää.

Arvioitu runkomelutaso on suurimmillaan katutasossa noin 35 dB. Laskennallisen arvion perusteella **runkomelun ohjearvot eivät ylity kohteessa**, jos raitiotiehen suunnitellut runkomelun vaimennusratkaisut toteutuvat. Arvion perusteella katutasoon sijoittuvissa hoitotiloissa runkomelutaso on ohjearvo L_{prm} 35 dB alittuu. Katutason liiketilojen osalta runkomelun L_{prm} 40 dB ohjearvo alittuu. Ylemmissä kerroksissa runkomelu vaimenee katutasoon nähden.²

Ilmanlaatu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY mittaa ilmanlaatua pääkaupunkiseudun mittauspisteissä. Lähin mittauspiste sijaitsee Tikkurilassa Ratatien ja Neilikkatien risteyksessä. Ilmanlaatuun Tikkurilassa vaikuttaa lähinnä liikenne ja katupölyn määrä. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NO_x), hengitettävien hiukkasten (PM_{10}), pienhiukkasten ($PM_{2,5}$) pitoisuuksia.

HSY:n julkaiseman datan mukaan ilmanlaatu oli Tikkurilan mittauspisteessä ajanjaksolla syyskuu–marraskuu 2023 suurimman osan ajasta hyvä. Kolmen kuukauden aikana se oli vain tunnin ajan huono tai erittäin huono.

Typen oksidit ovat typpimonoksidi ja typpidioksidi. Suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Typpidioksidin ei arvioida enää ylittävän vuositasolla raja-arvoa eikä tuntitasolla raja- ja ohjearvoja. Tikkurilassa NO_2 -pitoisuus ei ylittänyt vuorokausiraja-arvoa $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ syyskuukausina 2023. Typenoksidien pitoisuudet ovat laskeneet merkittävästi viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana, jolloin mittauksia on tehty. Typpidioksidipitoisuudet kuitenkin typpimonoksidia hitaammin, mutta viime vuosina myös typpidioksidipitoisuudet ovat laskeneet selvästi.

Hengitettävät hiukkaset, PM_{10} ovat suureksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Hengitettävien hiukkasten vuorokausiraja-arvo ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ei ole ylittynyt pääkaupunkiseudulla vuoden 2006 jälkeen. Raja ei saa ylittyä useammin kuin 35 päivänä kalenterivuodessa. Tikkurilassa raja ylittyi yhtenä päivänä syyskaudella 2023.

Hengitettävien hiukkasten vuorokausiohjearvo ($70 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ylittyy tavanomaisesti erityisesti katupölyaikaan liikenneympäristöissä. Syyskaudella 2023 sitä ei Tikkurilassa ylitetty. WHO:n vuorokausiohjearvo ($45 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 3 ylitystä sallitaan vuodessa) ylittyi vuoden aikana useimmilla pääkaupunkiseudun mittausasemilla. Liikenteen pakokaasujen ja energiantuotannon hiukkaspäästöt ovat vähentyneet 1990-luvulta lähtien. Tämä yhdessä katujen tehostetun puhdistuksen ja pölynsidonnan kanssa on vähentänyt hiukkaspitoisuuksia.

Pienhiukkasten $PM_{2,5}$ pitoisuuksiin vaikuttaa pääkaupunkiseudulla kaukokulkeuma, liikenne ja pientalojen tulisijojen käyttö. Vuosien varrella on voimakasta vaihtelua ja säätekijöillä on suuri vaikutus ilmansaasteiden kulkeutumiseen. Ajoittain kaukokulkeutuneet hiukkaset nostavat pitoisuuksia, joskin vuosipitoisuudet ovat laskeneet 2000-luvulla.

Otsonin terveysperusteisen pitkän ajan tavoitteen ylittyminen on tavanomaista hellejaksoilla. Otsonipitoisuudet ovat suurimmillaan aurinkoisella säällä keväällä ja kesällä taajamien ulkopuolella. Otsonin pitoisuudet eivät ylittäneet tavoitearvoja syyskuukausina.

Rikkidioksidin ohje- ja raja-arvoylitykset ovat nykyisin erittäin poikkeuksellisia. Rikkidioksidin ohje- ja raja-arvotasot eivät ylittyneet syys–marraskuun aikana.³

Ilman **mustalla hiilellä** (BC) tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on

² Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.7.2024.

³ <https://julkaisu.hsy.fi/ilmanlaatu-paakaupunkiseudulla-vuonna-2023/kokoraportti.html>

pienhiukkasten (PM_{2,5}) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet vuonna 2023 vaihtelivat 0,3 µg/m³ (Kallio) ja 0,6 µg/m³ (Mäkelänkatu, Hämeenlinnanväylä) välillä. Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin 0,2–0,5 µg/m³. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Ajoneuvojen kiristyneet hiukkaspäästönormit ja hiukkaspäästöjen puhdistustekniikat ovat vähentäneet tehokkaasti mustan hiilen päästöjä. Mustan hiilen pitoisuudet ovat laskeneet pitkällä aikavälillä ajoneuvokannan uudistumisen myötä varsinkin vilkasliikenteisissä ympäristöissä. Pääkaupunkiseudun pientaloalueilla tehdyissä mustan hiilen mittauksissa ei ole ollut havaittavissa yhtä voimakasta laskevaa trendiä kuin vilkasliikenteisissä ympäristöissä.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia.

2.1.4 Maanomistus

Kaavoitettavan alueen omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

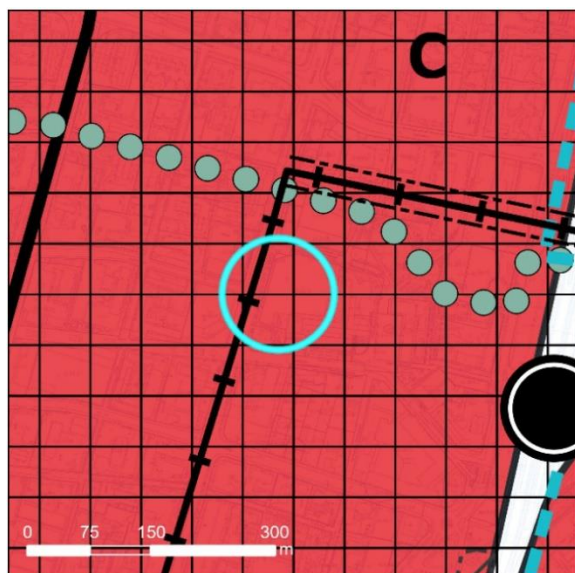
Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Yleiskaava

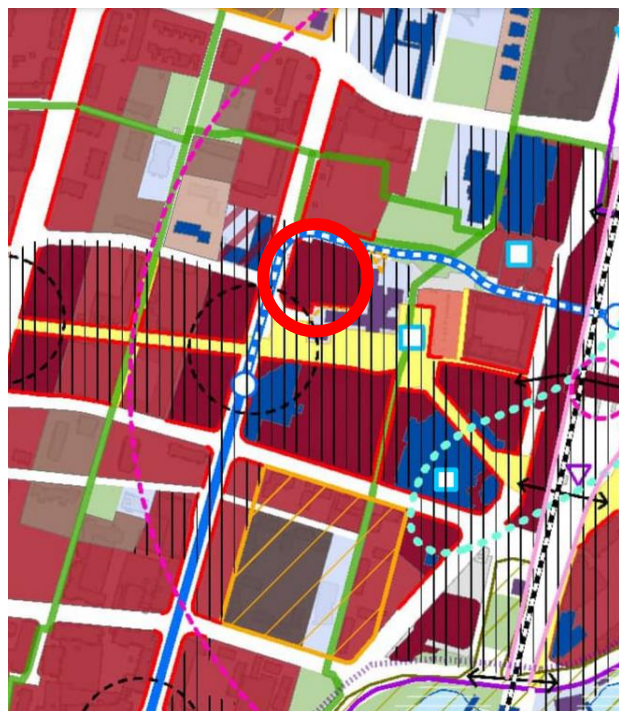

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi C. Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen. Kielotielle on osoitettu Vantaan ratikan linjaus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuultuksella 11.1.2023. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Ote Vantaan yleiskaavasta.

Tikkurilan kaavarunko 2020

---	KAAVARUNKOALUEEN RAJAUS
■	PÄÄOSIN 2,0-3,5 SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE
■	PÄÄOSIN 1,5-2,5 SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN
■	MAX 1,5 SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN
■	MAX 1,0 PÄÄOSIN ASUMINEN
■	MAX 0,35 PÄÄOSIN ASUMINEN
	TYÖPAIKKAVYÖHYKE
—	KIVIJALKALIKETILA
—	Y-TONTTI
—	VARAUS PALVELUILLE
—	KORKEAN RAKENTAMISEN TARKASTELUALUE
—	KEHITETTÄVÄ RISTEYSALUE
—	YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO
—	KATUKUVAN KEHITTÄMISVYÖHYKE
■	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA KOHDE
■	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA JA ASEMAKAAVALLA SUOJELTU KOHDE
■	ASEMAKAAVOITUKSEN ARVOTTAMA KOHDE / ALUE
■	ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ
■	RKY-KOHDE SUURI RANTATIE

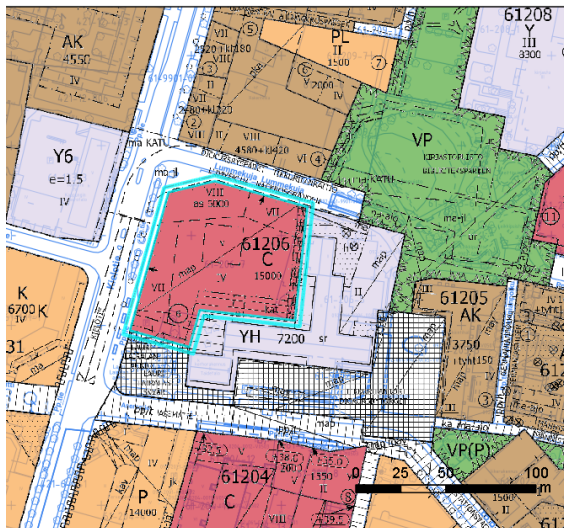
Ote Tikkurilan kaavarungosta.

Kaavamuuotosalue on merkitty tehokkaasti rakennettavaksi sekoittuneen kaupunkirakenteen alueeksi, joka sijoittuu työpaikkavyöhykkeelle. Katujen varsille on osoitettu kivijalkaliiketiloja. Viereinen kaupungintalo on merkitty suojelluksi.

Ratikan linjaus kulkee Kielotiellä ja Lummetiellä. Asematie ja Lauri Lairalan aukio on merkitty kävelykeskustaksi, Kielotien ja Asematien risteys kaupunkikuvallisesti kehitettäväksi risteysalueeksi.

Tikkurilan kaavarunko 2020 on kaupunginhallituksen 16.1.2023 hyväksymä. Hanke on kaavarungon mukainen.

Asemakaava

Ote ajantasa-asemakaavasta.

Alueella on voimassa kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymä asemakaavamuu-
tos 002365. Kaavoitettava kiinteistö on siinä osoi-
tettu keskustatoimintojen alueeksi, C.
Sen rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliö-
metriä ja suurin sallittu kerrosluku kahdeksan.
Liike- ja palvelurakennuksille on määrätty
4 000 ja asunnoille 6 000 kerrosneliömetriä.
Viereinen kaupungintalo on suojeltu asema-
kaavalla.

Kielotiellä on voimassa ratikan asemakaava-
muutos 002457 ja Lummekujalla maanalainen
asemakaava 611300ma. Molemmat ovat kau-
punginvaltuuston 22.6.2022 hyväksymiä. Lum-
mekujan maanpäällisellä osuudella on voi-
massa kaavamuu-
tos 002352, Kielotie 15 (Kv
26.8.2019).

Ratikan kaavarunko

Ote ratikan kaavarungosta.

Kaava-alue on osoitettu keskusta-alueeksi,
C, jota kehitetään monipuolisena, toimin-
noiltaan sekoittuneena kaupunkiympäris-
tönä. Korttelin eteläpuoli on kaupunkikuval-
lisesti tärkeää, avointa kaupunkitilaa ja Ase-
matie kävelykatua. Asematien ja Kielotien
risteykseen on merkitty maamerkki eli merk-
kirakennus, rakennelma tai taideteos. Kielo-
tien ja aukion puoleiset julkisivut on osoi-
tettu vahvaksi kaupalliseksi julkisivuksi. Rai-
tiotien linjaus tunneleineen ja pysäkkeineen
kulkee Kielotiellä ja Tikkurilanraition tunne-
lissa. Orvokkipolku on näytetty Kirjastopuis-
toon johtavana vehreänä kulkureittinä.
Kaavarunkoluonnos on ollut nähtävillä ke-
sällä 2022. Ratikan kaavarunko hyväksyttiin
kaupunginhallituksessa 30.1.2023

Vantaan ratikka

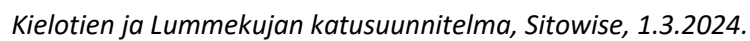
Kuva. Ratikka Kielotien ja Tikkurilanraitin (maan alla Lummekujan kohdalla) katualueella. (Sitowise Oy, katusuunnitelma 23.3.2023.

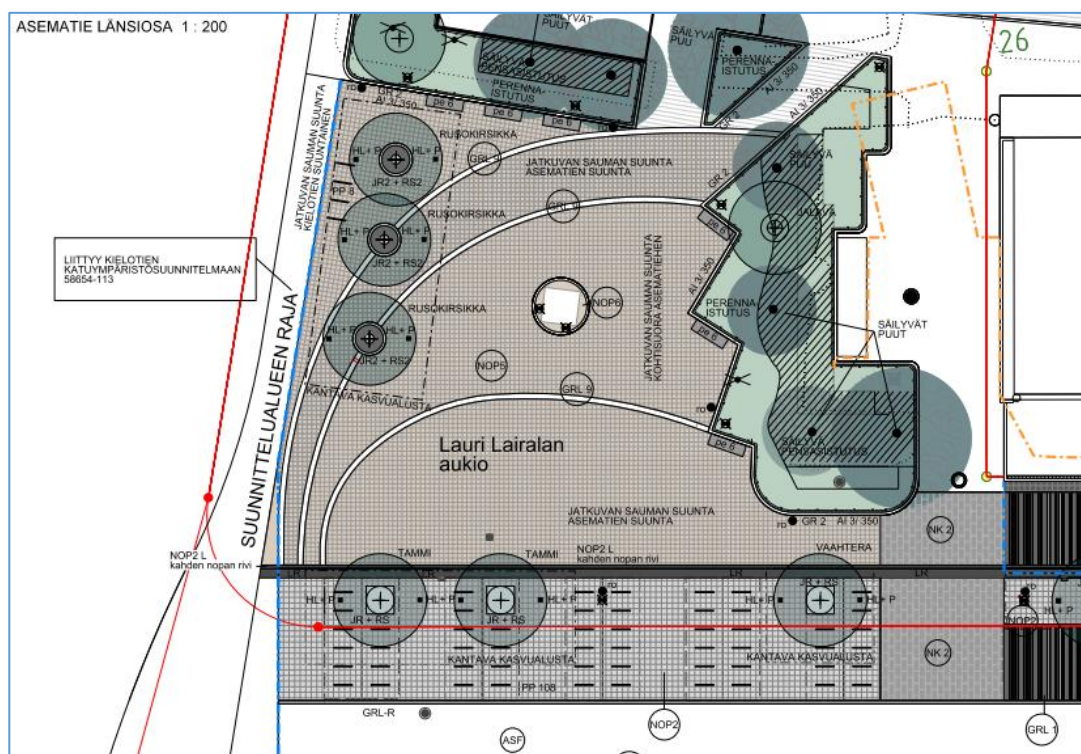
Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5. Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Ratikan rakentaminen voi alkaa syksyllä 2024 ja liikennöinti vuonna 2029.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle on laadittu sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Ratikkakatuihin liittyville kaduille on suunniteltu uudet jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita sekä valaistusta parantavat järjestelyt. Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Kaava-aluetta sivuavat suunnitelmat ovat valmistuneet vuonna 2023 ja 2024.

Katu ympäristösuunnitelma, Maisemasuunnittelu Hemgård, 28.11.2023.

Lauri Lairalan aukiolle on laadittu suunnitelma osana Asematien kävelykaduksi muuttamista. Suunnitelmia on päivitetty ratikan katusuunnitelmien yhteydessä. Suunnittelusta on vastannut Maisemasuunnittelu Hemgård.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VI- REILLETULO

Vantaan kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat jätti kaavamuutoshakemuksen 4.9.2023. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002548 ja kaavoitus tuli vireille 21.9.2023.

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi 19.12.2022 § 11 periaatteet, joilla mahdollistetaan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittuminen tontille 92-61-206-7 osoitteessa Kielotie 13 Tikkurilassa. Päätöksessä todettiin, että kyseisen tontin ostaminen saatetaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi, ja että tontin kauppahinta tulee perustumaan ulkopuolisen kiinteistöarvioitsijan laatimaan markkinahintaiseen arvonmääritykseen.

Vantaan Kaupunginhallitus päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvarak-
sen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen to-
teuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta,
neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvaraus on voimassa
31.12.2025 asti.

Kaupunki antaa suunnitteluvarauksen seuraavin ehdoin: Tikkurilan terveys- ja perhekeskus -hanke edellyttää asemakaavan muuttamista. Hanke vastaa hankekehityksestä sekä asemakaavamuutoksen vaatimista selvityksistä ja suunnitelmista. Arkkitehtisuunnittelutoimisto tulee valita arkkitehtuurikilpailun kautta tai valittavalla arkkitehtisuunnittelutoimistolla tulee olla näyttöjä aikaisemmista vastaavan vaativuustason onnistuneista suunnittelukohteista kaupunkiympäristössä.

Tikkurilan keskusta on voimakkaan kehityksen, muutoksen ja rakentamisen kohteena. Van-
taan kaupunki on mm. päättänyt rakentaa raitiotien, jonka linjaus kulkee varattavan

kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hankkeen tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa hankkeen vaikutuspiirissä olevat muut hankkeet.

Asemakaavan muutoksessa tullaan määrittelemään mm., että

- rakennettavien tilojen tulee täyttää laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset
- katutasoon tulee sijoittaa kaupallisia liike- tai palvelutiloja.
- Varattava kiinteistö on tarkoitus vuokrata varauksen saajalle. Varauksen voimassaolon aikana käydään läpi alueen luovuttamiselle asetettavat ehdot ja laaditaan maanvuokrasopimus.
- Suunnitteluvaraus ei ole päätös kaupungin omistaman alueen luovutuksesta. Lopullinen päätös maanvuokraamisesta tehdään erikseen kaupungin hallintosäännön mukaisesti.
- Kaupunki voi yksipuolisesti perua suunnitteluvarauksen, mikäli se katsoo, että suunnittelu ei johda kaupunkia tyydyttävään tulokseen.

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu- ja muista kuluista kuin mitä erikseen on kaupungin vastuulle osoitettu, jotka suunnitteluvarauksen saajalle saattaa aiheutua siitä, että varausalueelle ei saada voimaan asemakaavamuutosta, kaupunki ja varauksensaaja eivät pääse yksimielisyyteen asemakaavan toteuttamiseksi tehtävistä sopimuksista tai kaupungin luottamushenkilöelimet hylkäävät neuvotellut sopimukset, kaupunki yksipuolisesti peruu suunnitteluvarauksen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 13.6.2023 § 172 jättää osoitteessa Kielotie 13 sijaitsevaa kiinteistöä 92-61-206-7 koskevan suunnitteluvaraushakemuksen Vantaan kaupungille Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentamista varten. Hakemus on kirjattu saapuneeksi 20.6.2023. Hakemuksessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialue esittää liisäksi Vantaan kaupungille, että Vantaan kaupunki käynnistäisi kiinteistön asemakaavan muutosprosessin yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentamista varten.

Hyvinvointialue ilmoitti joulukuussa 2023 valinneensa hankkeen kaavavaiheen suunnittelijoiksi UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set Oy:n.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- kaavamuutoksen hakijat
- alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät
- asukas- ym. yhdistykset
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- HSY, HSL

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteet 21.9.2023 päivätystä **osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta** pyydettiin 3.11.2023 mennessä (MRL 62 §)

Mielipiteitä saatiin kaikkiaan kahdeksan kappaletta. HSY ilmoitti, että nykyisten johtokuja- ja aluevarausten riittävyys ja jatkotarve sekä uusien johtokujien tarve tulee selvittää

yhteistyössä HSY:n kanssa ja HSY:n on hyväksyttävä ne hankkeen yhteydessä. Vantaan Energia kaipasi tilavarausta muuntamolle Lummekujan puolelle. Vantaan kaupunginmuseo painotti, että vaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella uudisrakennuksen sijoittuminen Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan, 1950-luvulla valmistuneen kunnantalon naapuriin. Maisemasuunnittelu Hemgårdin mielestä vähintäänkin Lauri Lairalan aukion itäreunan puusto tulisi säilyttää.

Asukasilta 29.10.2024

Kaavaehdotusta esiteltiin Vantaan kaupungintalon valtuustosalissa. Hanke herätti mielenkiintoa, mutta sitä ei erityisesti kommentoitu.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.10.2024 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville ja oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Nähtävillä oloaikana 6.11.–5.12.2024 saatiin yksi muistutus. Kiinteistökehitysyhtiö NREP mahdollisena tulevana toteuttajana kritisoi mm. valittua pysäköintiratkaisua, liian tiukkoja rakentamisalueen rajoja sekä lähes kaikkia muitakin kaavamääräyksiä joko liian epämääräisinä tai liian tarkkoina. Muistutus on otettu huomioon vastineessa.

Lausuntoja pyydettiin yhdeksältä ja saatiin viideltä lausunnonantajalta.

Vantaan Energian lausunnossa pyydettiin huomioimaan kaukolämpöputken sijainti ja muuntamotarve. **Vantaan vanhusneuvosto** piti hanketta tärkeänä ja kannatettavana. Toiveena oli lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin tarkennuksia liikennemelua koskeviin määräyksiin. **Vantaan kaupunginmuseo** piti pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina. **HSY:n** lausunnossa todetaan, että yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja tarkistusesityksissä.

Kaavamääräyksiin tehdyt muutokset

Kaavamääräyksiin lisättiin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasoerovaatimus.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisuus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohdina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan vihreiden alueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestäväälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilnegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vihreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävä kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Nykyiseen asemakaavaan perustuva toimistojen ja asuntojen muodostama hybriditalo ulottui reilusti viereisen Kielotie 15:n rakennusriviä korkeammalle.

Voimassa olevan vuonna 2021 hyväksytyn asemakaavan mukaisesti tontille sai rakentaa 21 000 kerrosneliömetriä enintään kahdeksaan kerrokseen. Tontille piti tulla Kaupunkiympäristön toimialan toimitilat. Katutasokerros oli varattu liiketiloille. Toimisto-osuuden päälle oli vaadittu asuntoja neljään kerrokseen yhteensä 6 000 kerrosneliömetriä. Hanketta toteuttamaan oli valittu rakennusliike Lehto, joka kuitenkin vetäytyi hankkeesta rakennuslupavaiheessa. Vuodelle 2021 päivätyt suunnitelmat ovat PES-Arkkitehtien käsialaa.

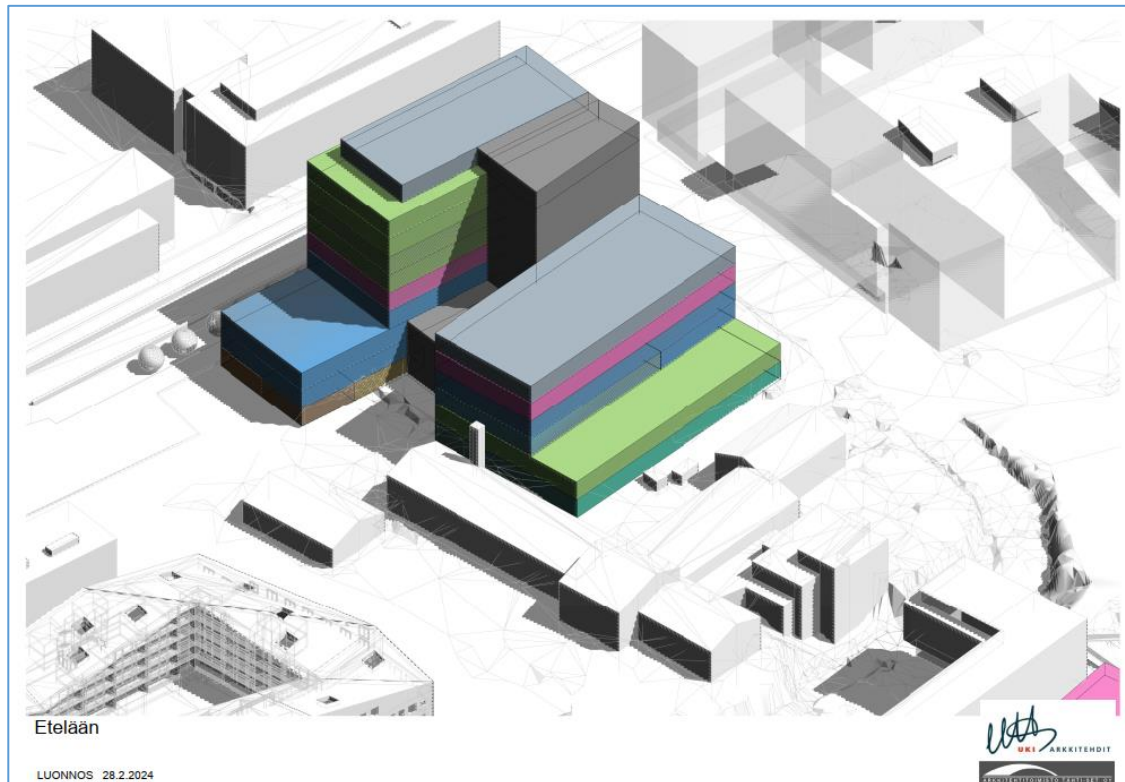

Vantaan Keravan hyvinvointialue palkkasi kaavavaiheen suunnittelukonsultiksi UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set Oy:n. Massoittelun peruseriaatteena oli jakaa iso rakennusvolyyymi kahdeksi kapaleeksi, joista matalampi sijoittuisi lähemmäksi kaupungintalon pienimittakaista ympäristöä. Terveys- ja perhekeskuksen vaatimasta noin 21 000 kerrosneliömetrin volyymista suurin osa sijoittuisi siten Kielotien varteen korkeaan massaan. Pysäköinti sijoittuisi kokonaisuudessaan kellarikerrokseen.

Kaavaprosessin aikana vahvistui näkemys, ettei kellaripysäköintiä ole syytä ulottaa Lauri Lairalan aukion alle eikä siten estää puiden sijoittamista tilaan. Perustusten sijainti suhteessa tulevan ratikan tunnelin ankkurointeihin oli aluksi myös epäselvää. Vaadittiin kellarin sijoittamista vähintään 11,5 m päähän Lummekujan katualueen reunasta, mikä olisi taas ajanut koko rakennuspaketin etelään kohti kaupungintaloa ja Lauri Lairalan aukiota. Kun ratikan rakennussuunnittelijoilta Sitowiselta saatiin varmistus siitä, että kellari voi ulottua tontin rajaan kiinni, kunhan hankkeen geosuunnittelija tekee tiivistä yhteistyötä ratikan suunnittelijoiden kanssa.

Ainut ajateltavissa oleva ajoyhteys on Lummekujan kautta, josta pitää hoitaa saattoliikenne sekä huoltoajo ja ajo pysäköintihalliin. Kellariin johtava ajoluiska oli aluksi rakennuksen sisällä, mutta se toisaalta olisi tehnyt uuden rakennuksen ja kaupungintalon väliin jäävästä tilasta visuaalisesti entistä kapeamman verrattuna avoluiskaan, joka on rajattu riittävin umpinaisin kaitein.

Kun rakennusmassaa voitiin viedä Lummekujan suuntaan, saatiin enemmän väljyyttä sen ja kaupungintalon väliin. Rakennusmassaa oli tarpeen kaventaa myös siten, että se vetäytyisi kauemmas tontin itärajasta, jolloin kaupungintalon ja uuden rakennuksen välisestä tilasta ei tulisi kuilumaisen kapea. Sen oli tarkoitus kuitenkin toimia yhtenä kävely-yhteytenä Aseman tien ja Kirjastopuiston välillä.

Massamalli hankkeesta 28.2.2024

Tärkein lähestymissuunta rakennukseen on Asematien suunnasta Lauri Lairalan aukion läpi. Kävelijät ja pyöräilijät lähestyvät todennäköisimmin etelästä kävelykadun suunnasta. Kun lähimmät bussi- ja ratikkapysäkit vielä sijoittuvat Kielotien varteen tontin eteläpuolelle, on pääsisäänkäynnin asema itsestään selvä. Lummekujan suunta on toisaalta taas tärkeä taksi- ja muun saattoliikenteen kannalta.

V1 Terassitalo

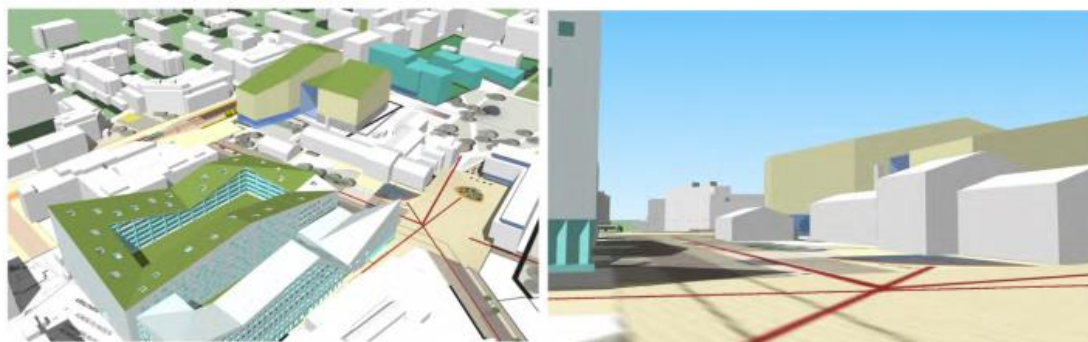
V2 Tasakatto

Asematienäkymä

Pohjakerroksen ja sen toimintojen löydettyä paikkansa tutkittiin vielä erilaisia massoittelevaihtoehtoja. Matalampi osa sijoittuu kaikissa ehdotuksissa etelään aukion ja kaupungintalon suuntaan. Eriasteisesti terassoituvia malleja tarkasteltaessa vahvistui näkemys, että tietty massallinen yksinkertaisuus luo rauhallisemman taustan kaupungintalolle, kun näkymää tarkastellaan Asematieltä kirkon suunnasta (kuva yllä).

Loivasti laskeutuvat lapekatot taas saivat innoituksena jalankulkuympäristön nykyisten rakennusten muodoista. Kirkon kortteli ja Dixi sekä myös itse kaupungintalo puoltavat lapekaton valintaa. Rauhallisena kohti kävelyakselia laskeutuvat katot asettuvat kaupungintalon taustalle teräväkulmaisina pykältyviä terassiratkaisuja luontevammin.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kielotie 13:n tontti on ahdas ja ympäristö säätelee paljon uuden rakennuksen sijoittumista ja pohjakerroksen pinta-alaa. Liikenteellisesti se sijoittuu kohtaan, jossa kävelyalueen ja ratikan linjauksen ja tunneliin johtavan luiskan takia Lummekuja on ainut mahdollisuus tonttiliittymälle. Lummekujan alle sijoittuu ratikan tunneli, mikä tuo haastetta perustusten ja ankkurointien yhteensovittamiselle. Saattoliikenteen vaatima tila Lummekujan puolella määrittää rakennusmassan pohjoisimman mahdollisen sijainnin.

Lummekujan sisäänkäynnin lisäksi varsinainen pääsisäänkäynti sijoittuu rakennuksen eteläjulkisivuun. Se suuntautuu kohti Asematien kävelyakselia, bussipysäkkejä sekä ratikan tulevia pysäkkejä kohti. Myös reitit Tikkurilan matkakeskuksesta suuntautuvat luontevimmin tätä kautta.

Idässä haasteena on herkkä suhde kaupungintalon suojeltuun rakennukseen. Väliin jäävän tilan tulee olla riittävä ja myös läpikuljettava raittina kävelyakselilta Kirjastopuistoon.

Itse hankkeen vaatimuksena on luonnollisesti riittävä pinta-ala toimintoja maantasokerrokseen, jotta toiminta olisi mahdollinen myös vuorokauden aikoina, jolloin osa keskuksesta on mahdollista sulkea.

Sijainti keskeisesti Tikkurilan ytimessä, suojellun rakennuksen naapurissa asettaa hankkeen arkkitehtuurille kovat odotukset. Suuren volyymin jakaminen kahdeksi pienemmäksi tuo rakentamisen lähemmäksi Tikkurilan keskustan ja kävelykadun mittakaavaa. Pienempi massoista sijoittuu luontevasti kaupungintalon taakse, kun taas Kielotien ympäristö kestää korkeampaa rakentamista.

Asemapiirros, UKI-Arkkitehdit, Tähti-Set, 19.9.2024

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaava muuttuu nykyiseen verrattuna varsin vähän. Alue säilyy edelleen C- eli keskusta-toimintojen korttelialueena. Myöskään 21 000 kerrosneliömetrin rakennusoikeuteen ei tehdä muutoksia. Kerrosluku jopa alenee edellisen vaiheen VIII:sta VII:ään, joskin terveys- ja perhekeskuksen vaatima korkeampi kerroskorkeus ei tee rakennuksesta matalampaa. Katutasoon vaaditaan liiketilaa vähintään 530 m² ja osa siitä on toteutettava ravintolatilana. Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanalaiseen kerrokseen.

4.1.1 Mitoitus

Keskustatoimintojen korttelialue, C 0,62 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 21 000 k-m². Tehokkuusluku e=3,38.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukainen keskustamainen rakentaminen on sovitettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja viereisen kaupungintalon naapuriin. Rakennuksen arkkitehtuurista on annettu laadua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä.

Suunnittelualue rakennetaan tiiviisti ja tehokkaasti, joten maanvaraista pihaa jää vähän. Vihertekätoin, istutuksin, köynnöksin ja mahdollisin huleveden viivytyspainantein sekä keräyskasetein varmistetaan hulevesien tonttikohdainen keräys.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoitteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennuslupan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

C, keskustatoimintojen korttelialue

Korttelin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Se mahdollistaa terveys- ja perhekeskuksen rakentamisen hankesuunnitelman kokoisena. Lisäksi katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten. Osa liiketiloista tulee toteuttaa tilana, joka mahdollistaa ravintolan toiminnan eli ilmanvaihto ja rasvanerotuskaivot pitää huomioida jo rakennuslupa-vaiheessa.

Käyttötarkoitus mahdollistaa myös muuta keskusta-alueelle soveltuvaa toimintaa. Tällä haluttiin varmistaa se, että kaava olisi ajan tasalla myös siinä tilanteessa, että esitetyn kaltaista keskustaa ei tulekaan tai se vaatii tulevaisuudessa erityyppisen konseptin, kuin mihin nyt on varauduttu. Siksi on varauduttu mm. melumääräyksissä yöpymisen mahdollistaviin vuodepaikkaisiin potilashuoneisiin tai majoitushuoneisiin. Tavanomaista asumista ei sallita.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi. Jouston varaa ei ole missään ilmansuunnassa. Pohjoisessa saattoliikenteen vaatima tila täyttää katutasen. Lisäksi ratikan tunneli tulee vastaan pohjoisessa ja lännessä. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestäään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskuksen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös reittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusoikeus määriteltiin hyvinvointialueen tahdon mukaisesti 21 000 kerrosneliömetriin. Rakennusmassa jakautuu kahteen päämassaan. Kielotien puolella kerrosluku on VII ja pienempi, kaupungintalon puoleinen massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi. Kerroslukujen päälle tulee vielä ilmanvaihdon vaatimat tilat liki kerroksen korkuisina.

Koska terveystyypin toiminta vaatii paljon tekniikkaa, on kerroskorkeus tavanomaista korkeutta suurempi. Katutasossa 6 metriä ja muissa kerroksissa noin 4,5 metriä. Siksi vesikaton ylin mahdollinen korkeus merkittiin kaavakartalle. Räystääskorot puolestaan varmistamaan halutun muotoinen viisto lapekatto, joka viettää etelää ja kävelyakselia kohti.

Arkkitehtuurin määrätään olevan kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista. Rakennuksen tulee olla massoitteeltaan ja korkeudeltaan vaihtelevaa. Rakennukset tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muuraten. Lähinnä kaupungintaloa käytetään vaaleasävyistä tiiltä, Kielotien varressa tummempaa. Puuta ja lasia saa käyttää. Suuret lasipinnat tulee käsitellä siten, että saadaan vähennettyä lintujen törmäysriskiä. Katutasossa myös luonnonkivipinta on sallittu. Sisäänkäyntejä tulee korostaa materiaalein ja katoksin.

Kielotien puoleinen julkisivu on massiivinen. Sen katutasen tulee olla osittain sisäänvedetty. Lisäksi julkisivua tulee elävöittää yksittäisin ulokkein esim. parvekkein tai erkkerein.

Katutasokerroksen tulee antaa avoin ja toiminnallinen vaikutelma. Liiketilojen ikkunat tulee tehdä näyteikkunajulkisivuina. Liiketiloihin tulee lisäksi olla suora yhteys katutasolta ilman portaita tai luiskia. Lauri Lairalan aukion laitaa määrätty ravintolatilat tulee olla avattavissa ulkotilaan suurin ovin tai ikkunoin. Kohtaan on varattu tila arkadille, mikä mahdollistaa saateilta suojatun terassin ravintolan yhteyteen.

Terveyskeskuksen pääsisäänkäynnit sijoittuvat rakennusten väliin sijoittuvan nivelkohdan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävellen tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saattoliikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu kokonaan kahteen kellarikerrokseen. Sinne sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee

integroida rakennusmassan sisään. Kiinteistömuuntamolle varataan tila katutasoon Lummekujan varteen. Kellarikerrosten pysäköintiin ajetaan ajoluiskaa pitkin Lummekujalta. Luiska on katettu.

Itään

Korttelijulkisivut itään ja länteen, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovaraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8. Luvun ja hulevesien viivytystarpeen saavuttamiseksi mm. katot tulee tehdä kasvikattoina ja vähintään tasakatto-osuudet paksummalla kasvualustalla, mikä mahdollistaa maksaruohokattoa rehevämmän kasvillisuuden ja paremman hulevesien viivytyksen. Myös köynnösin saadaan vihertehokkuutta nostettua. Hulevesiä tulee viivyttää mahdollisuuksien mukaan maanvaraisissa kasvillisuuspintaissa painanteissa. Lisäksi tarvitaan maanalaisia huleveden keräyskasetteja tai ylisuuria putkia. Maanalaisten kasettien tai ylisuurien putkien tarvetta voidaan vähentää lisäämällä paksumpaa niitty- tai heinäkattoa kaikille katto-osuuksille.

Näkymä pohjoiselle sisäänkäynnille ja Kielotielle, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Kaava mahdollistaa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen sijoittumisen aivan kaupunginosan ytimeen. Keskus on hyvin saavutettavissa Asematien kävelykadulta. Bussipysäkit ovat tulevan rakennuksen vieressä Kielotiellä ja raitin pysäkit korttelin verran etelämpänä. Tikkurilan matkakeskukseen on matkaa 300 metriä.

Ympäristö on tiiviisti rakennettu keskustarakennetta. Korttelin itäpuolella on Kirjastopuisto.

Kaupunkikuva

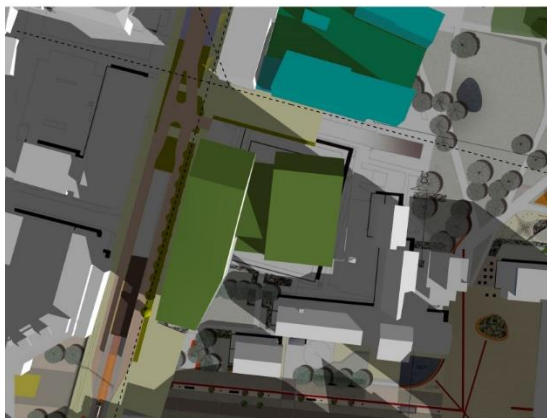
Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna, sillä tontilta on purettu kaupungin virastotalo ja tilalla on iso asfalttikenttä, joka toimii pysäköintialueena ja osan vuodesta ravintolayrittäjän kesäterassina. Kaavassa kaupunkikuvaan sovitusta on varmistettu massoittelua ja korkeutta koskevin määräyksin. Massoista pienempi on osoitettu kaupungintalon viereen. Lisäksi rakennukset madaltuvat kohti kävelykatua. Viistojen lapekattojen käyttäminen sitoo rakennuksen kävelykadun ympäristöön, jossa kirkon kortteli ja Dixi ovat kattomuodoiltaan samanhenkisiä. Myös aseman tuntumaan kaavailtujen uusien kortteleiden keskeinen ajatus on ollut kohti kävelykatua laskeutuva lapekatto. Lapekaton ansiosta räystäskorkeudet Lummekujan suuntaan asettuvat nyt +54.3:een ja Lauri Lairalan aukion suuntaan +45.0:aan, kun luvut aiemmassa virastotalosuunnitelmassa olivat +56.55 ja +52.1.

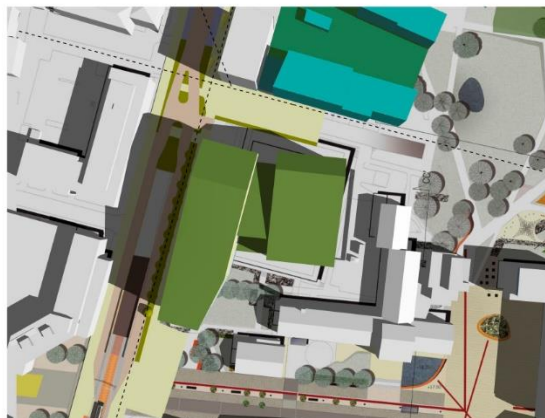
Kuva kirkon suunnalta, UKI-Arkkitehdit/ Tähti-Set

Kevät- ja syyspäiväntasaus 21.3 ja 21.9.

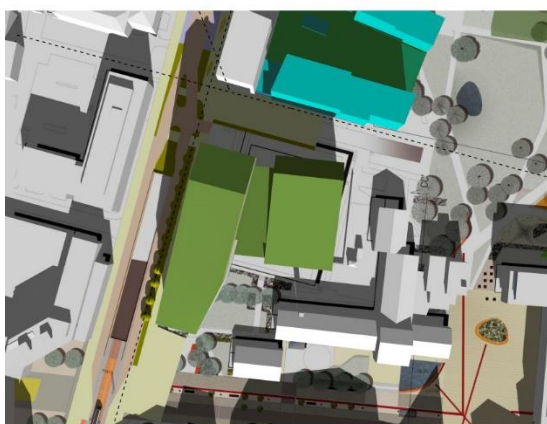
Kesäpäivänseisaus 21.6.

Klo 9.00

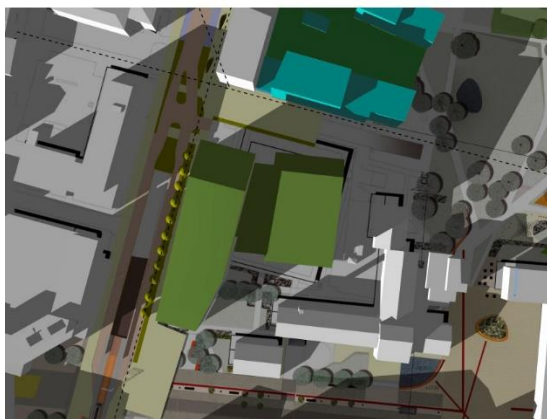
Klo 9.00

Klo 12.00

Klo 13.00

Klo 16.00

Klo 17.00

Palvelut ja työpaikat, taloudelliset vaikutukset

Tuleva terveys- ja perhekeskus parantaa toteutuessaan koko itäisen Vantaan terveys- ja sosiaalipalveluja kävelykeskustan ja erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien ulottuvilla. Keskukseen tulee työpaikkoja reilulle 900 työntekijälle, joten se asiakasvirtoineen lisää Tikkurilan keskustan elinvoimaa ja on vetovoimatekijä myös uusien asukkaiden ja muiden palvelujen sijoittumiseen alueelle. Lisäksi Kivijalkaliiketilat mahdollistavat yritysten ja kaupallisten palveluiden sijoittumiseen keskeiselle paikalle osaksi kävelykeskustaa.

Rakennus tukeutuu valmiiksi rakennettuun katuverkkoon ja muuhun infrarakenteeseen, joten sijainti on myös taloudellisesti perusteltu.

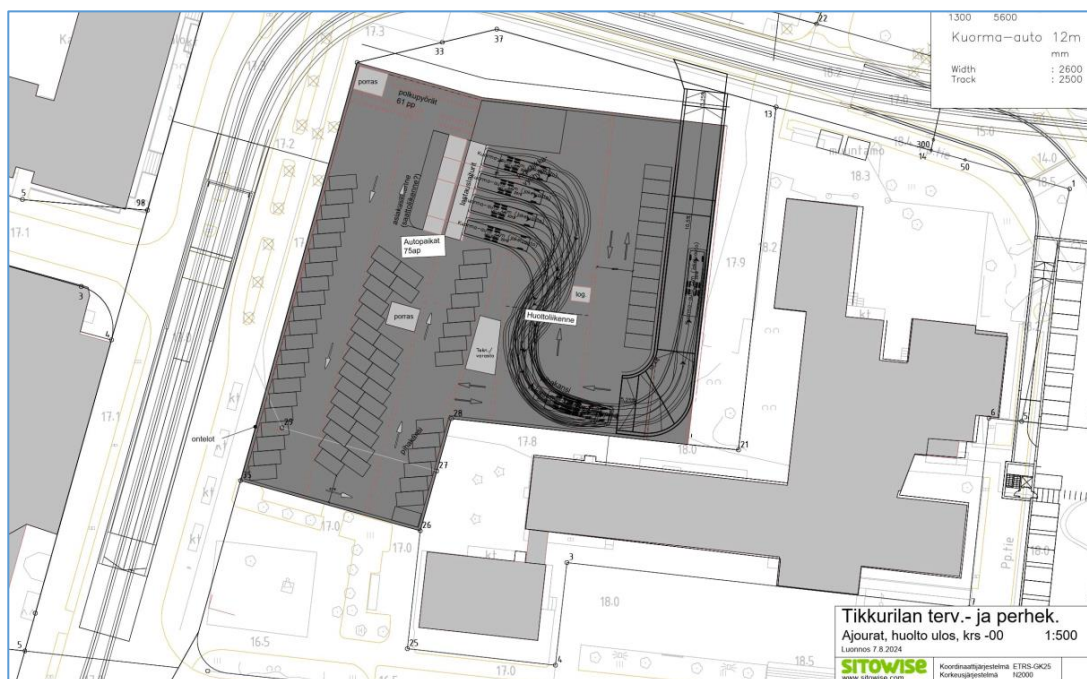
Sosiaalinen ympäristö

Hanke tuottaa terveys- ja sosiaalipalveluja itäpuolisen Vantaan asukkaille. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Viereinen Kirjastopuisto on tulevien asiakkaiden ja henkilökunnan käytössä. Samoin Lauri Lairalan aukio ja reittiysteys Lauri Lairalan aukiolta Kirjastopuistoon sekä tontin piha-alueet toimivat oleskeluun ja virkistykseen.

Liikenne

Sitowise on laatinut hankkeen tarveselvitykseen perustuvan laskelman terveys- ja perhekeskuksen tuottamasta liikenteestä. Laskelman perusteella työntekijöitä olisi reilut 900 henkeä/arkivuorokausi. Asiakkaita olisi arviolta vajaat 4 000. HSL:n 2023 tekemän liikkumistutkimuksen mukaan 42 % keskuksen asiakkaista käyttäisi asiointiinsa joukkoliikennettä. Henkilöliikennetutkimuksen (2021) perusteella autoa käyttää keskimäärin 1,2 henkeä, joten kokonaistuotos vuorokautta kohti olisi 1387 ajoneuvoa. Huipputunnille tästä osuisi 139 ajoneuvoa ja jos keskimääräinen käyntiaika olisi puoli tuntia, tulisi paikkatarpeeksi 70 autopaikkaa.

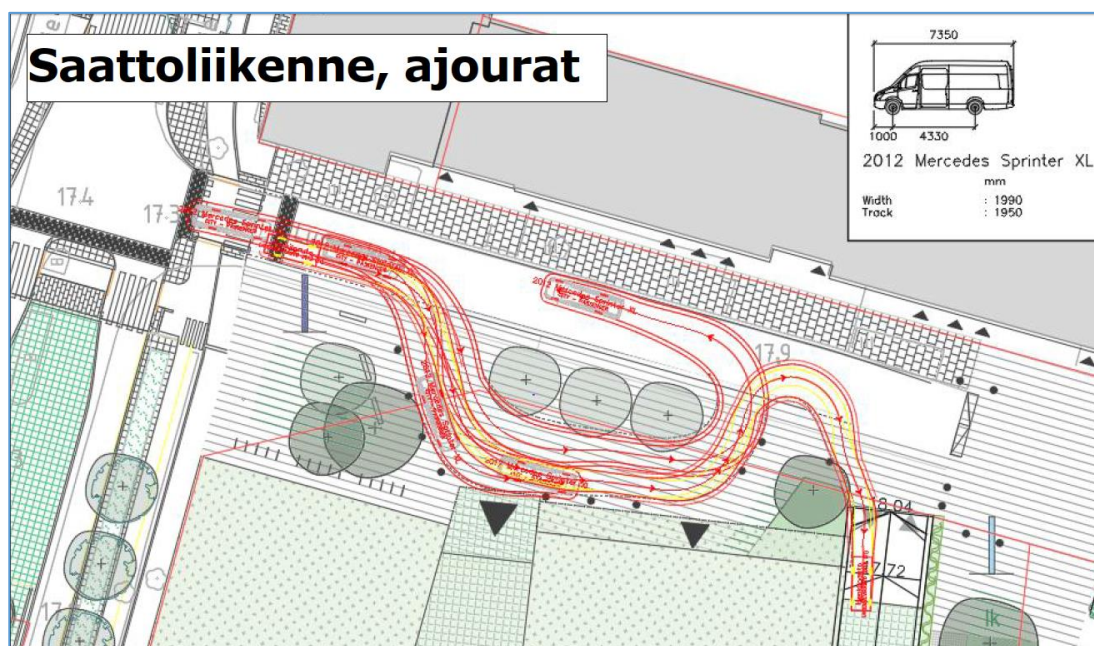
Työntekijöiden kulkumuotona henkilöauton osuus on 30-40 % (HUS:n työmatkaliikkumiskysely 2013). Kaksivuorotyössä paikkatarve sijoittuisi 139:n ja 185:n paikan välille. Kokonaisautopaikkatarpeeksi tulee 209–255 autopaikkaa.

Rakennuksen kahteen kellaritasoon mahtuu yhteensä 187 autopaikkaa. Lisäksi viereisen Tikkurilan parkin 177 autopaikkaa ovat käytettävissä.

Kellariin sijoittuu ylemmälle tasolle saattoliikenteen paikkoja suoraan hissien edustalle. Hissineljä laituripaikkaa huoltoajoneuvoille.

Lummekujan varteen sijoittuu kolmen invataksin yhtäaikainen saattomahdollisuus saattoliikennepaikkalla.

Terveys- ja perhekeskus kaupungin ytimessä on toimintaa, johon Vantaan kaupungilla ei ole suoraan antaa autopaikka- tai pyöräpysäköintinormia. Siksi hankkeen tulee esittää laskelma tarvittavista paikoista rakennuslupaa haettaessa.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkkoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle. Kielotielle tulevan ratikan myötä katualue on varattu koko leveydeltä tarvittavalle infralle, joten katualueelle ei voida sijoittaa tontin kiinteitä rakenteita. Tontin suunnitelmat on yhteensovitettava ratikan suunnitelmien kanssa. Kaupungintalon kunnallistekniikka tulee myös ottaa huomioon keskuksen perustuksia ja kellaria rakennettaessa.

Ympäristöhäiriöt

Liikenteen aiheuttamat pienhiukkaset on otettu huomioon ja rakennusten tuloilma on määrätty otettavaksi mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä eli käytännössä vilkasliiketeistä kaduista.

Kaava-alueeseen kohdistuva melu on otettu huomioon kaavaratkaisussa määräyksin. Sisämelutaso ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 35 dB hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa. Toimistotiloissa, vastaavissa työtiloissa ja liiketiloissa vaatimus on 45 dB. Majoitushuoneissa (joita ei ole tulossa tämänhetkisen tiedon valossa) L_{Aeq} ei saa ylittää päivällä arvoa 35 dB, eikä yöllä 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (L_{AFmax}) arvoa 45 dB. Hoito-, potilas-, kokoontumis-, opetus- ja majoitustilojen ulko- ja sisämelutasojen äänitasoero tulee Kielotien puolella olla vähintään 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuva runkomelu L_{prm} rajoitetaan rakenneratkaisuilla majoitushuoneissa 30 dB:iin, hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa 35 dB:iin, liiketiloissa 40 dB:iin. Liikennetärinän tunnusluku $v_{w,95}$ saa olla potilas-, hoito- ja majoitushuoneissa enintään 0,30 mm/s, kokoontumis- ja opetustiloissa enintään 0,60 mm/s. Lisäksi rakennuslupavaiheessa on esitettävä melu-, runkomelu- ja tärinäselvitys sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.

Käytännössä Kielotien katualuetta koskee määräys: Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Kaavaratkaisu ei aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Kielotien katupuut sijoittuvat katualueelle noin seitsemän metrin etäisyydelle tontin rajasta, joten tämän kaavan puolesta ne voivat jatkaa elämäänsä. Ratikan tunnelihanke ja Kielotien uudet liikennejärjestelyt voivat kuitenkin vaikuttaa nykyisten puiden elinmahdollisuuksiin. Lauri Lairalan aukion pohjoisreunan puut joudutaan uusimaan, mutta osa niistä on joka tapauksessa niin huonokuntoisia, etteivät ne säily. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueen vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteempipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvoja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on jo nykyisin pääasiassa vettä läpäisemätöntä pintaa, joten kaavan toteutuksen myötä alueella muodostuvia hulevesimääriä on mahdollista vähentää huomattavasti. Kaava-alueella muodostuvia hulevesimääriä tulee hallita kasvikatoilla, viherpinnoilla sekä erilaisilla viivytysratkaisuilla. Kaavaa varten on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma minkä periaatteita tulee noudattaa jatkosuunnittelussa.

Rakennetulta tontilta saa poistua mitoitusadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin tontilta poistuisi luonnontilassa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilan-teelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi hetkellisesti kertyä piha- ja pysäköintialueille ja lopulta johtua hallitusti tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raide-liikennettä.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Ramboll on laatinut **ilmastovaikutusten arvioinnin** Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ti-laamana. Arviointi tuo näkyviin asemakaavamuutoksen toteuttamisen ilmastovaikutukset, jotka kuvaavat alueen rakentamisesta syntyvien päästöjen mittaluokkaa karkealla tasolla rakennusten ja hiilivarastojen muutoksen osalta.

Vantaalla suurimmat päästölähteet ovat tieliikenne (37 %) ja kaukolämpö (31 %). Vantaan kokonaispäästöt vuonna 2022 olivat 833,8 kt CO_{2e} HINKU-laskentaperiaatteilla laskettuna. Vuodesta 2005 vuoteen 2022 Vantaan kokonaispäästöt ovat laskeneet 28,9 %. Yhteensä kokonaispäästöt ovat laskeneet 14,8 % vuosien 1990-2022 välillä.

Koska kyseessä on asemakaavamuutos, ilmastovaikutusten arvioinnin tarkentamiseksi suosituksena on sisällyttää arviointiin myös muut osa-alueet rakentamisen ohella, kuten liikenne ja liikkuminen, energia, kaupunki- ja yhdyskuntarakenne sekä maamassojen muutokset ja ilmastomuutokseen sopeutuminen.

Koska Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen alue on jo tällä hetkellä asfaltoitua kenttää, voidaan olettaa, että asemakaavamuutoksen toteutuessa ei näin ollen poistu enää merkittäviä hiilivarastoja. **Hiilinielu ja hiilivarasto** ovat istutettavalla kasvillisuudella istutushetkellä hyvin pieniä ja hiilivarasto kasvaa vuosikymmenten saatossa.

Suuri osa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen elinkaaren päästöistä syntyy rakennusten käyttövaiheessa, jolloin päästöihin voidaan vaikuttaa valitsemalla ostoenergiaksi uusiutuvilla

energianlähteillä tuotettua sähköä ja lämpöä. **Päästöttömän energian** käyttäminen pienentäisi huomattavasti elinkaaren päästövaikutuksia (30-40 %).

Rakennuksen toteutuksessa on lisäksi mahdollista huomioida itse tuotettavan uusiutuvan energian integrointi esimerkiksi katolle asennettavien aurinkopaneelien muodossa. Suunnitelman mukaan rakennuksen katot ovat pääasiassa etelään suuntautuvia viistokattoja. Suomessa aurinkopaneelien suositeltu asennussuunta on etelään, eli suunnitelmaluonnos tukee paneelien asennusta. Kiinteiden aurinkopaneelien lisäksi voidaan asentaa myös aurinkoa seuraavia järjestelmiä tai esimerkiksi ikkunoihin integroituja paneelijärjestelmiä.

Liikenteestä syntyy päästöjä sekä rakentamisen että käytön aikana ja niitä aiheuttavat useat eri toimijat ja osapuolet. Liikenteestä aiheutuviin ilmastovaikutuksiin vaikuttavat terveys- ja perhekeskuksen sijainti ja saavutettavuus, ympäröivä liikenneinfrastruktuuri, pysäköintipaikkojen määrä sekä käyttäjien etäisyys.

Koska keskuksen katutasoon on tarkoituksena varata tilaa kaupallisille liike- ja palvelutiloille, myös näiden käyttäjät sekä heidän liikkumisensa aiheuttavat alueella ilmastovaikutuksia rakennuksen käyttövaiheen aikana. Keskuksen otollinen sijainti ja hyvä saavutettavuus julkisella liikenteellä tukee ympäristöystävällisiä matkustustapoja, todennäköisesti vähentäen päästöjä.

Liikenteen päästöjä aiheutuu myös työntekijöiden työmatkoista. Näiden vähentämiseksi työntekijöitä voidaan kannustaa kestävään liikkumiseen esimerkiksi erilaisten työmatka- tai pyöräetujen sekä hyvien, lähellä sisäänkäyntiä sijaitsevien pyöräpysäköintipaikkojen avulla. Myös sähköautojen latauspisteiden asentaminen voi edistää sähköautojen käyttöä ja vähentää liikenteen päästöjä. Lisäksi tavaraliikenteen optimointi, kuten kuljetusten suunnittelu mahdollisimman tehokkaasti, voi vähentää päästöjen määrää.

Esi- ja infrarakentamisen päästöillä voi olla merkittävä vaikutus rakennushankkeiden päästöihin. Ilmastovaikutuksia muodostuu maaperän kaivamisesta, tasoituksesta, perustustöistä sekä erityisesti maamassojen kuljetuksesta, jotka aiheutuvat esirakennusvaiheessa käytettävien, usein dieselkäyttöisten, raskaiden koneiden energiankulutuksesta.

Tällä hetkellä terveys- ja perhekeskuksen alue koostuu täyttömaasta, joka toimii torialueena. Edellisen rakennuksen paalutukset ovat edelleen maassa ja ne tulee kaivaa esiin ja katkaista riittävän syvältä. Alue on määritelty vaikeasti rakennettavaksi syväksi pehmeiköksi, mikä vaikuttaa maaperän vahvistustarpeeseen ja siitä aiheutuviin ilmastovaikutuksiin. Päästöjä voidaan pienentää käyttämällä vähähiilisiä kuljetusmuotoja, hyödyntämällä kaivettuja maamassoja paikan päällä ja optimoimalla rakentamisen suunnittelua niin, että kaivu- ja täyttötarpeet minimoidaan.

Rakennuksen materiaalivalinnoilla on mahdollista saada aikaan merkittäviä päästövähennyksiä rakennuksen elinkaaren aikana. Arvioinnissa tutkittiin kolmea skenaariota:

- A) Business As Usual -Rakentaminen toteutetaan tavalliseen tapaan päästönäkökulmaa miettimättä. Runko on valubetonia, palkit ja pilarit terästä. Vähähiilisiä materiaalivalintoja ei tehdä. Kokonaispäästövaikutus 12,6 CO₂e/m²/vuosi.
- B) Keskivertoratkaisu -Tehdään muutamia helppoja valintoja vähähiilisyyden tueksi. Runko on betonielementeistä, palkit ja pilarit terästä, betonia ja puuta. Varsinaisia vähähiilisiä materiaalivalintoja ei tehdä. Kokonaispäästövaikutus 11,8 CO₂e/m²/vuosi.
- C) Vähähiilinen vaihtoehto -Vähähiilisyys keskeisenä prioriteettina, joka vaikuttaa rakentamisen ratkaisuihin. Runko CLT-puusta, palkit ja pilarit puuta. Vähähiilisiä materiaalivalintoja merkittävimmille materiaaleille (esim. betoni, teräs, ikkunat). Kokonaispäästövaikutus 9,9 CO₂e/m²/vuosi.

Asemakaavan rakennusten toteuttaminen aiheuttaa A-skenaariossa noin 27 900 t CO₂e päästöt. Suurimmat päästöt syntyvät rakennusmateriaaleista, jotka aiheuttavat n. 13 900 t CO₂e päästöjä, eli noin puolet hankkeen kokonaispäästöistä. Eniten suunnittelu- ja rakennusvaiheissa päästöjä voi vähentää suosimalla runkomateriaaleissa betonin sijaan muita vähäpäästöisiä materiaaleja, kuten puuta tai vähäpäästöistä tai kierrätettyä betonia.

Esimerkiksi A-skenaarion suurin yksittäinen päästölähde on rakennusten välipohjissa käytetty valubetonilaatan valmisbetoni, joka yksinään kattaa 10 % kokonaispäästöistä.

Vähähiilisessä skenaariossa valubetonilaatta on korvattu CLT-rakenteisella välipohjalla, jossa kantavana osana toimii massiivipuu, ja joka suuresta käyttömäärästään huolimatta muodostaa vain 3 % kokonaispäästöistä. Päästöjä voidaan vähentää merkittävästi myös valitsemalla uusiokäytettyjä materiaaleja etenkin teräksen osalta, jossa kierrätetyn materiaalin osuuden lisääminen ei vaikuta merkittävästi sen käyttöominaisuuksiin.⁴

Kaavassa määrätään käyttämään betonirungossa vähähiilistä betonia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavoitusvaiheessa toteutusmalli on vielä avoinna. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue päättäne syksyn 2024 aikana toteuttaako se keskuksen omana kiinteistönään vai valitseeko se toteuttajaksi jonkun toisen osapuolen, jolta hyvinvointialue vuokraa tilat. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen vuonna 2026 ja saada keskus käyttöön vuonna 2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue: Mervi Savolainen

Pasi Salo

UKI-arkkitehdit Oy:

Susanna Kalkkinen

Tähti-Set Arkkitehdit:

Nina Pommélin

Sitowise:

Kati Vaaja

VSU-maisemasuunnittelu:

Outi Palosaari

Hanna-Maija Tervo

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:

Kerttu Kurki-Issakainen

alue-arkkitehti

Seppo Niva

arkkitehti

Terhi Kuusisto

asemakaava-arkkitehti

Katariina Séwon

asemakaava-arkkitehti

Leena Kaunismäki

suunn.tekn.koordinaattori

Anna-Liisa Vanhala

kaavoitusteknikko

Yleiskaavoitus:

Eeva Eitsi

maisema-arkkitehti

Kuntatekniikan keskus :

Harri Keinänen

vesihuollon suunnittelu

Heidi Hellgren-Suomalainen

liikenneinsinööri

Satu Onnela

kadunsuunnittelu

Rakennusvalvonta:

Ilkka Laitinen

lupa-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä tammikuuta 2025

Seppo Niva

Kerttu Kurki-Issakainen

arkkitehti

aluearkkitehti

⁴ Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavan ilmastovaikutusten arviointi, 20.9.2024, Ramboll.

7.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	26.8.2024
Kaavan nimi	Tikkurilan terveys- ja perhekeskus		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä	V - kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	21.9.2023
Pysyvä kaavatunnus	AK-002548	Kunnan kaavatunnus	092
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,6221	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,6221

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

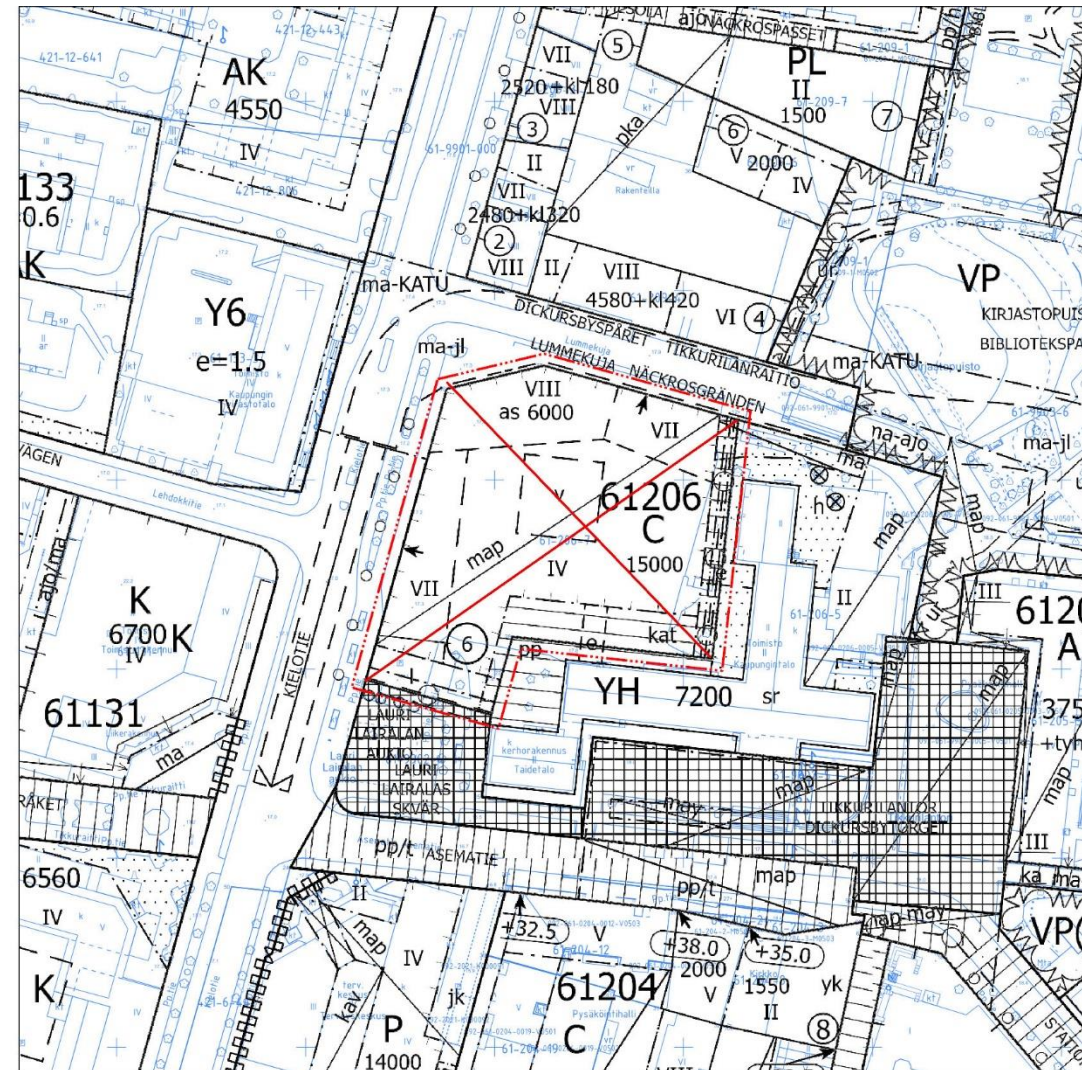
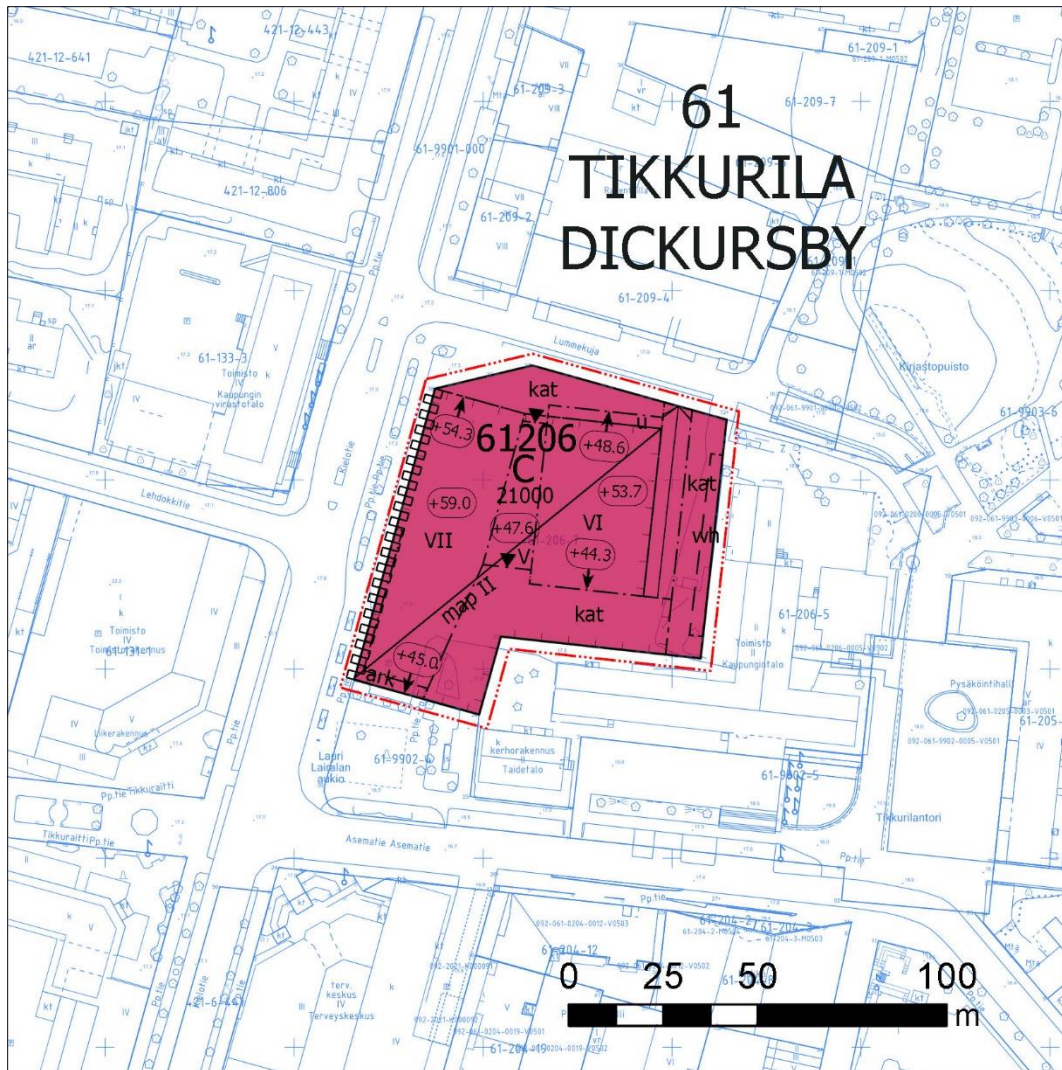
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,6221	100,00	21000	3,38	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,4722	75,90	0	0,0000	0

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,6221	100,00	21000	3,38	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0
C	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA -MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002548

Päiväys

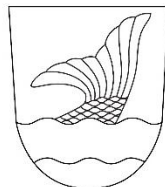
Datum

14.1.2025

Vantaan kaupunki

Tikkurilan terveys- ja perhekeskus

Kaupunginosa 61, TIKKURILA

Vanda stad

Dickursby hälso- och familjecenter

Stadsdel 61, DICKURSBY

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 61206.

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 61206.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Keskustatoimintojen korttelialue.

Alueelle ei saa sijoittaa asumista.

Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energia-tehokasta. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma.

Betonirunkoisissa rakennuksissa tulee käyttää pääosin vähähiilistä betonia. Koko rakennuksen vähähiilisyyden tulee todentaa BY-vähähiilisyydelaskurilla tai vastaavalla kolmannen osapuolen menetelmällä.

Tekniset tilat, pysäköintilaitokset ja ajoluiskat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Katolle saa kerrosluvun lisäksi rakentaa teknisiä tiloja, jotka tulee sijoittaa rakennusmassan sisään.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Rakennuksen katto tulee tehdä kasvikattona. Tasakattoisilla ja loivasti kaltevilla osuuksilla kasvikattona tulee tehdä kasvuvalustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Kielotien ja Lauri Lairalan aukion puoleiseen katutasoon tulee tehdä liiketilaa vähintään 530 k-m².

Lauri Lairalan aukion reunaan tulee suunnitella ravintolakäyttöön soveltuvat tilat varustettuna riittävällä ilmanvaihdolla ja ja rasvanerottimella.

Lummekujan varteeseen tulee varata maantasokerrokseen tila muuntamolle.

Korttelin autopaikat sekä huolto- ja logistiikkatilat tulee sijoittaa rakennuksen alle tai maanalaiselle pysäköinnille varatulle alueen osalle. Kellarikerroksia saa olla enintään kaksi.

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Arkkitehtuuriin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.

Rakennuksen korkeudessa ja massoittelussa tulee olla vaihtelua.

Rakennus tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisena.

Päärakennusmassojen katot tulee tehdä viistoina lapekattoina.

Kattopinnot tulee suunnitella huolettisesti.

Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savitiiltä. Puuta ja lasia saa käyttää.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

På områden får ingen boende placeras.

Byggnad ska vara hållbart ur ett livscykelperspektiv och energieffektivt. I samband med ansökan om bygglov ska en beräkning av koldioxidavtrycket presenteras.

I byggnader med betongstomme ska huvudsakligen koldioxidsnål betong användas i stommen. Hela byggnadens koldioxidsnålhet ska verifieras med en BY-räknare för koldioxidsnålhet eller en motsvarande tredjepartsmetod.

Tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen och får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen.

Utöver våningstalet får tekniska utrymmen och anordningar byggas. De ska placeras inom byggnadsvolymen.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Byggnadens tak ska byggas som växttak. På horisontaltak eller svagt sluttande delar ska växttak göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

På gatuplanet vid Konvaljvägen och Lauri Lairalas skvären ska göras minst 530 m²-vy affärsutrymme.

I kanten av Lauri Lairalas skvär ska planeras lokaler som lämpar sig för restaurangbruk, vilket ska förses med tillräcklig ventilation och fettavskiljare.

I markplan vid Näckrosgränden ska reserveras plats för en transformator.

varterets bilplatser samt service- och logistikutrymmen ska placeras under byggnaden eller en områdesdel som reserverats för underjordisk parkering. Det får finnas högst två källarvåningar.

Stadsbild och arkitektur

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Byggnadens höjd och volymgestaltning ska variera.

Byggnaden ska uppföras så att den med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urban.

Taken i huvudbyggnadsmassorna ska byggas som sluttande pulpettak.

Taktytor ska planeras omsorgsfullt.

Fasader ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats. Trä och glas får användas.

Lähinnä kaupungintaloon oleva rakennusmassa tulee muurata vaaleasta tiilestä, Kielotien puoleinen massa tummemmasta.

Julkisivuja tulee elävöittää aukotuksin. Kielotien puoleista julkisivua myös yksittäisin ulokkein, kuten erkkerein tai parvekkein.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein.

Suuret lasipinnat tulee käsitellä kuvioinnilla tai muutoin siten, että käsittely vähentää lintujen törmäysriskiä.

Katutasokerros

Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.

Katutasokerroksen julkisivut tulee tehdä luonnonkivestä tai muuratusta tiilestä.

Sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

Katutasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma ovin ja ikkunoin.

Liiketilojen katujulkisivut tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Ravintolakäyttöön soveltuvan tilan tulee olla yhdistettävissä ulkotilaan suurin ovin ja ikkunoin.

Kadulta tulee olla suora yhteys liiketiloihin, ilman portaita tai luiskia.

Pihat

Jalankulun yhteyksien pääsisäänkäyntien ja joukkoliikennepysäkkien välillä tulee olla esteettömiä.

Rakennuksen ja kaupungintalon väliselle piha-alueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka tavoitteena on viihtyisä pihojen tilasarja kulkureitteineen ja istutuksineen. Hyväkuntoisia puita tulee pyrkiä säilyttämään.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee tehdä luonnonkivestä tai maatiilestä.

Rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia. Muurit tulee tehdä tiilimuurattuna tai luonnonkivipintaisina.

Maanvaraisille pihan osille on istutettava suureksi kasvavia puita.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Liikenne ja pysäköinti

Tarkka auto- ja pyöräpysäköinnin määrä tulee määrittellä rakennusluvan yhteydessä erillisen selvityksen perusteella.

Pyöräpaikkojen pitää olla runkolukittavia. Polkupyöräpaikoista puolet sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen, puolet säältäsuojattuun tilaan.

Byggnadsmassan närmästä till stadshuset ska muras av ljust tegel, massan vid Konvaljvägen av mörkare tegel.

Fasader ska liva upp med öppningar. I fasaden mot Konvaljvägen också med enskilda burspråk eller utskjutande balkonger.

Entréerna ska framhåvas med arkitektoniska medel, bl.a. genom skärmtak och material.

Stora glasytorna ska bearbetas med en mönstrad yta eller på annat sätt så, att bearbetningen minskar kollisionen för fåglar.

Gatuplansvåningen

Minimivåningshöjd i gatuplansvåningen är 6 m.

Fasader i gatuplansvåningen ska göras av natursten eller murat tegel.

Socklar ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Gatuplansvåningarnas fasader ska ge ett öppet och funktionellt intryck med dörrar och fönster.

Gatufasader i affärsutrymmen ska byggas som skyltfönsterfasader.

Lokal som lämpar sig för restaurangbruk ska kunna anslutas till uterummet med stora dörrar och fönster.

Från gatan ska det finnas en direkt förbindelse till affärslokalerna, utan trappor eller ramper.

Gården

Gångförbindelserna mellan entréer och kollektivtrafikhållplatserna ska vara hinderfria.

För gårdsområdet mellan byggnaden och stadshuset ska en enhetlig plan för gården utarbetas, vars mål är en trivsamt serie gårdsutrymmen med färdvägar och planteringar. Man ska försöka bevara de träd i området som är i gott skick.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningsstäl 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Gården ska vara högklassig och varierande. Beläggda delar ska bestå av natursten eller jordtegel.

Konstruktioner skall vara högklassiga till sin arkitektur. Murar ska utgöras av natursten eller med naturstensyta.

På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd som blir stora.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Trafik och parkering

Bil- och cykelparkeringens exakta storlek ska fastställas i samband med bygglovet utifrån en separat utredning.

Cykelplatserna ska ha möjlighet till ramlåsning. Hälften av cykelplatserna ska placeras i anslutning till huvudentrén, hälften ska placeras i väderskyddat utrymme.

Ympäristöhäiriöt

Rakennuksen raittiin ilman otto tulee suunnata siten, ettei sisäilman pienhiukkasten raja-arvo ylitä.

Rakennuksen suunnittelussa tulee varmistaa, että liikennemelun A-painotettu ekvivalenttitaso (LAeq) ei ylitä hoito-, potilas-, kokoontumis- tai opetushuoneissa 35 dB(A) ja toimistotiloissa sekä vastaavissa työtiloissa ja liiketiloissa 45 dB(A).

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Rakennuksen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron (ΔL raide- ja tieliikennemelua vastaan on Kielotien puoleisissa hoito-, potilas-, kokoontumis-, opetus- ja majoitushuoneissa oltava vähintään 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun, Lprn enimmäistaso rajoitetaan majoitushuoneissa 30 dB:iin, hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa 35 dB:iin, liiketiloissa 40 dB:iin.

Liikennetärinän tunnusluku $v_{w,95}$ saa olla työhuoneissa sekä kokoontumis- ja opetustiloissa enintään 0,60 mm/s. Potilas-, hoito- ja majoitushuoneissa enintään 0,30 mm/s.

Rakennuslupavaiheessa on esitettävä melu-, runkomelu-, ja tärinäselvitys sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.

Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisydet.

Miljöstöörningar

Byggnadens friskluftsintag skall riktas, så att gränsvärdet för småpartiklar i inneluften inte överskrider.

I planeringen av byggnaden ska det säkerställas att den A-vägdga ekvivalentnivån (LAeq) för trafikbuller inte överskrider 35 dB (A) i vålds-, patients-, samlings- och undervisningsrum och 45 dB (A) i kontorslokaler och motsvarande arbetslokaler och affärslokaler.

Trafikbullrets medelljudnivå i inkvarteringsrumm (LAeq) får inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) inte överskrider 45 dB.

Skilnaden i utomhus- och inomhusbullrets ljudnivåer (ΔL) mot spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 30 dB i vålds-, patients-, samlings-, undervisnings- och bostadsrummen i riktning mot Konvaljvägen.

Maximnivån för det buller i stommen, Lprn som spårtrafiken orsakar begränsas till 30 dB i inkvarteringslokaler, till 35 dB i vålds-, patients-, samlings- och undervisningslokaler, till 40 dB i affärslokaler.

Nyckeltalet för trafikvibrationer $v_{w,95}$ får vara högst 0,60 mm/s i arbetsrum samt i samlings- och undervisningslokaler. I inkvarteringsrum högst 0,30 mm/s.

I bygglovsskedet ska man presentera en buller-, stom-buller-, och vibrationsutredning och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.

Vid byggandet av tomtens ska ledningsgränderna i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

61

Kaupunginosan numero.

TIKK

Kaupunginosan nimi.

61206

Korttelin numero.

21 000

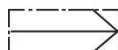
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

VII

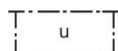
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

Maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska.

Uloke

Merkintä osoittaa rakennuksen sivun, jolla tulee olla suora uloskäynti porrashuoneista.

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

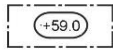
Byggnadsyta.

Körrepp till underjordiskt utrymme.

Utsprång

Beteckningen anger att denna sida av byggnaden skall ha direkt utgång från trapphusen.

Högsta höjd för skärningspunkten mellan fasad och vattentak.

Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.

Högsta höjd för byggnadens vattentak.

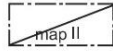

Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.

Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.

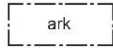
Alue on yleiselle jalankululle varattu ja sen tulee liittyä yhtenäisesti viereiseen julkiseen kaupunkitilaan.

Området ska användas som är reserverad för allmän gångtrafik och det ska ha en enhetlig koppling med det närmaste, offentliga stadsrumet

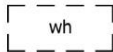
Maanalainen pysäköintitila. Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän.

Underjordiskt parkeringsutrymme. Den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.

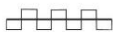
Julkisivu jolle on sijoitettava arkadi.

Fasad som skall förses med en arkad.

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

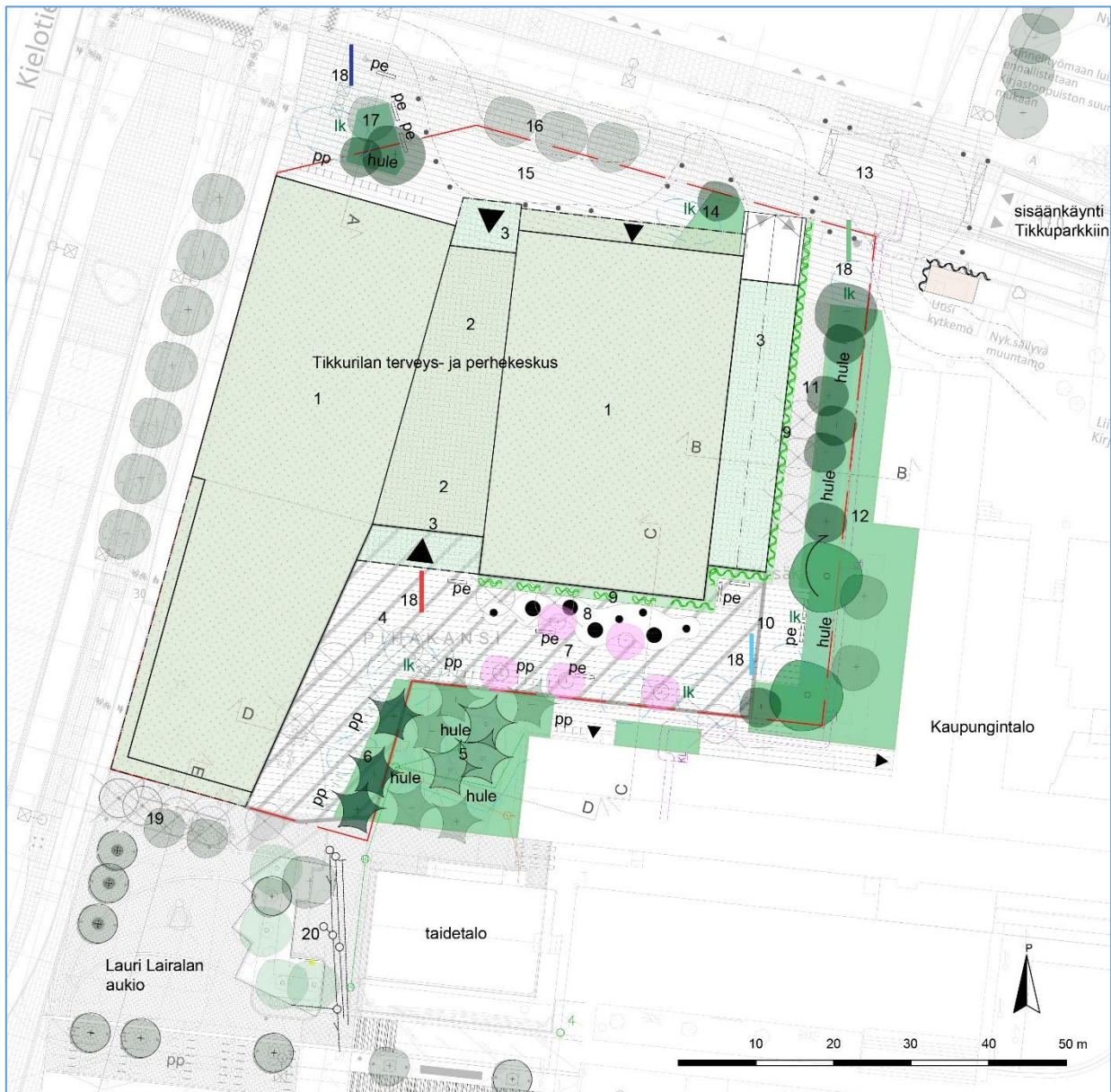
{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

MERKINTÖJEN SELITYKSET

- tontin raja
- ✕ poistettava puu tai pensas
- säilyvä puu tontin ulkopuolella
- säilyvä lehtipuu tontilla (haitalliset vieraslajit korvataan muilla)
- istutettava puu tontilla (+ etäisyysviiva rakennuksesta 4 m, 6 m)
- istutettava puu tontin ulkopuolella
- istutettava ruukkupuuta kansipihalla
- muun suunnitelman mukaan istutettava puu (tontin ulkopuolelle)
- ~ istutettava köynnös
- kasvikatto, vino kattopinta
- kasvikatto, loiva kattopinta
- kasvillisuusalue, dynaaminen ja/tai matalat pensaat
- hule hulevesipainanne (salaojakerroksella) ja kasvillisuus
- lk kiveys / puoli-läpäisevä kiveys (lk)
- PP pyöräpajoitus, 80 pp
- pe penkki, selkä- ja käsinojallinen
- ☼ kahvilan tai ravintolan on mahdollista käyttää kivettyä aluetta
- kulkua ohjaavien pollareiden viittellinen sijainti
- lumitila
- ajourat

Huom. olevien ja poistettavien puiden sijainti ja määrä suuntaa antava. Kiveyksille istutettavat puut sallivat kulkemisen ja näkyvät niiden lehvästön altista. Ne rajaavat ja luovat tilaa.

- 1 rakennuksen kasvikatto, vino kattopinta
- 2 rakennuksen kasvikatto, loiva kattopinta
- 3 katoksen / ajoluiskan katoksen kasvikatto, loiva kattopinta
- 4 Eteläinen sisäänkäyntiaukio; kiveys, läpäisevä kiveys, pyöräpysäköinti
- 5 Mikrometsä, täydennetään olevaa havupuuluetta, putkijävaraukset
- 6 Mikrometsä jatkuu pihakannella (tontilla), painanne, istutussyvyys min. 1,3 m
- 7 kukkiva puita korotettu ruukkuistutuksena pihakannella
- 8 leikkittavat objektit / kalusteet / kaupunkirakenteet
- 9 köynnökset seinällä ja maanpölyteena
- 10 Puutarha-alue: oleskelu, rentoutuminen, korotettu alue ajoluiskan yläpuolella, puuryhmittä aukion laidalla, dynaaminen ja/tai matalat pensaat
- 11 Puutarhakäytävä: erillisiä ja -kokoisia puita ryhmänä, ruokisikotia
- 12 dynaaminen kasvillisuus ja hulevesien viivytyslinjat, sijoitetaan lähimpä
- 13 Shared space -alue: katualueesta korotettu alue, luiskat ajoväylän molemmin puolin, rajautuu pollarein
- 14 puu, kulkua ohjaava kasvillisuus, dynaaminen ja/tai matalat pensaat, lumitila, läpäisevä kiveys
- 15 saattoalue, kiveys saattoalueella samassa tasossa aukion kiveyksen kanssa, rajautuu pollarein, materiaali tai sävyero
- 16 rajaavat lehtipuut näkyvät sisätiloihin
- 17 Pohjoisen sisäänkäyntiaukio, jossa erillainen puuryhmä kiveyksellä, läpäisevä kiveys sekä hulevesipainanne, odotus ja oleskelu, pyöräpysäköinti, lumitila
- 18 hyvinvointialueen väriteeman mukainen pylväs, voidaan sijoittaa gobo-valot
- 19 Pylväältä näkee aina seuraavaan, jolloin eri osat muodostavat kokonaisuuden suunniteltu puurivi poistuu kasvillisuusalueineen ja tilalle istutetaan uudet 4-6 metrin etäisyydellä rakennuksesta
- 20 uudet johtoreitit, olevat syväkeräysastiat (sijaintia ja alueen luonnetta on syytä jatkoitua), istutusalueita voidaan laajentaa

VSU

VSU MAISEMA ARKKITEHDIT OY

UUSIKATU 24 G 72, 90100 OULU
ISONNIITYNKATU 3 H, 00520 HELSINKI

Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
Maisemasuunnittelu, luonnos 1:500

24.9.2024

Tuloskortti

Päivämäärä 29.8.2024

Osoite ja kaupunginosa
Kaavan numero ja kortteliKielotie 13, Tikkurila
61206_002365 Kielotie 13 / C

Vihertehokkuuslaskelma

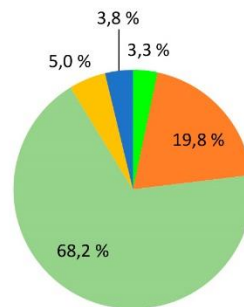
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Viher- tehokkuus	1,5	Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Tavoiteluku	0,8	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	7
		Istutettava kasvillisuus	6	8
		Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
		Pinnoitteet	2	3
		Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
		Yhteensä	15	36

Hulevesimäärä m ³	
19,4	
Valuma kerroin C	
0,5	
Viivytystilavuustarve m ³	
19,4	
Jää viivytämättä m ³	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³
0,0	52,3
Läpäisemättömän pinnan osuus	
23 %	

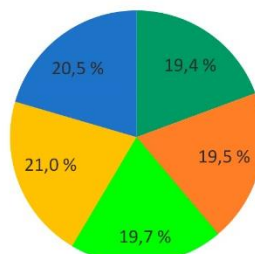
LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE
VARATULLE VÄLILEHDELLE

- ☒ KAAVAVAIHE
☐ RAKENNUSLUPAVAIHE

Osuus painotetusta kokonaispinta-alasta, %

- Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä
- Istutettava kasvillisuus
- Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot
- Pinnoitteet
- Hulevesien hallinta

Eri osa-alueiden painoarvo vihertehokkuudessa, %

- Ekologisuus
- Toiminnallisuus
- Maisema-arvo
- Kunnossapitomäärä
- Hulevesien hallinta

VANTAAN KAUPUNKI**Asemakaavoitus / NIS/KKI****ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
MUISTUTUS JA VASTINE
14.1.2025**

Asemakaavamuutosehdotus 002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 6.11.–5.12.2025. Tänä aikana jätettiin 1 muistutus.

Muistutus:**1. NREP, Part of Urban Partners (saapunut 3.12.2024)**

Jätämme ohessa muistutuksen nähtävillä olevaan Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavanmuutosehdotukseen (nro 002548). Annamme muistutuksen potentiaalisen tulevan kiinteistönkehittäjän ja -omistajan näkökulmasta. Käsityksemme mukaan kiinteistö on mahdollisesti tulossa myöhemmin julkiseen kilpailutukseen ns. vuokramallilla, jossa kiinteistön kehittäjäksi, toteuttajaksi ja omistajaksi haetaan erillinen taho, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen jäädessä kiinteistöön vuokralaiseksi. Näin ollen annamme muistutuksemme em. näkökulmasta potentiaalisena tulevana kehittäjänä, toteuttajana ja omistajana.

Kaava on nähdäksemme turhan yksityiskohtainen ja rajoittava

- Kaava ei jätä pelivaraa tulevaan rakennussuunnitteluun eikä tulevan kehittäjän/toteuttajan innovaatioille, joilla hankkeen toteutettavuutta voitaisiin kehittää (mikä voisi johtaa hyvinvointialueen kannalta taloudellisempaan lopputulokseen).
- Erityisesti rakennusalat ovat turhaan ahtaat ja kerrosmäärät/korkeudet liian tarkasti lukittu – massoiteluun tulisi antaa enemmän tilaa ja vapausasteita.
- Näemme, että kyseessä on haettavaan volyymin nähden tiukka tontti ja kaupunkikuvallisesti herkkä paikka, joten se asettaa rajoitteita ratkaisuille. Kuitenkin uskoaksemme asiassa kannattaa antaa potentiaalisille toteuttajille mahdollisuus tarjota omia, mahdollisesti nykyistä ratkaisua parempia massoitelu- ja kaupunkikuvallisia ratkaisuja - ja tämä ei ole mahdollista, mikäli kaavasta tehdään niin tiukka ja joustamaton, kuin se nyt on.

Pysäköinti ja huolto on ratkaistu kaavassa erittäin kalliilla tavalla

- Pysäköinti ja huolto on sijoitettu rakennusrungon alle ja nykyisen maanpinnan alapuolelle kahteen kellarikerrokseen, mikä on ratkaisuna kenties kallein mahdollinen, kun huomioidaan, että Tikkurilassa on erittäin haastavat pohjaolosuhteet ja pohjavedenpinta korkealla.
- Nykyinen kaavaratkaisu edellyttäisi ymmärtääksemme mittavaa rakentamista pohjavedenpinnan alapuolelle, minkä teknistaloudelliseen toteutettavuuteen ei ole otettu kaavaehdotuksen selostuksessa tarkemmin kantaa.
- Huoltoliikenne vaatii huomattavaa tilakorkeutta, minkä vuoksi sen vieminen kellarikerrokseen ei ole rakentamistaloudellisessa mielessä järkevää.
- Suosittelemme, että kohteessa haettaisiin taloudellisempaa pysäköintiratkaisua, esim. osittain nykyisen maanpinnan yläpuolelle sijoituvalla ratkaisulla sekä tehokkaalla autopaikkojen mitoituksella. Kokonaistaloudellisesta näkökulmasta voi myös olla järkevää tutkia pysäköinnin

osittaista sijoittamista kiinteistön ulkopuolelle (esim. erillinen maanpäällinen laitos kaupungintalon kiinteistön pohjois/koillisnurkkaan).

- Kohde tulee sijoittumaan poikkeuksellisen hyvien liikenneyhteyksien äärelle, joten pysäköinnin mitoituksessa tulee pyrkiä tehokkaaseen kohdekohtaiseen ratkaisuun, välttämällä yleisluonteisten ja mahdollisesti vanhentuneiden mitoitusesimerkkien käyttöä

Kaavassa on paljon yksityiskohtaisia ja hanketta mahdollisesti tarpeettomasti kallistavia ratkaisuja

- Laadukas, kestävä ja kaupunkikuvallisesti laadukas lopputulos on tavoite, josta ei ole syytä tinkiä. Kaavassa on kuitenkin turhan yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka eivät mahdollisesti tuo merkittävää laadullista lisäarvoa, mutta kallistavat hanketta - esim. ulokkeet, erkkerit / parvekkeet, arkadit, koko katutasokerros 6m korkeana (onko tarkoituksenmukaista?), liiketilan rakentamisvaade (onko tarkoituksenmukaista?), kattojen toteuttaminen kasvikattoina (onko tarkoituksenmukaista? Hulevesi- ja sustainability-näkökulmat otettavissa huomioon myös muilla keinoin).
- Julkisten organisaatioiden talous on nykyään tiukalla, joten kokonaistaloudellisuuteen on syytä kiinnittää huomioita. Toisaalta toteutusratkaisuja ei pitäisi määrätä liian tarkasti, jotta tulevat kehittäjä/toteuttajakandidaatit voivat vapaammin ehdottaa vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Muita huomioita

- Kaavan ohjaama rakennuksen massoittelu on syvärunkoinen (runkosyvyys jopa 30m), mikä tarkoittaa, että rakennusten sisäpuolelle muodostuu paljon pimeää tilaa. Tämä ei tue kiinteistön käytön joustavuutta pitkällä aikavälillä. Rakennus, joka suunnitellaan pitkäikäiseksi (tässä tapauksessa ymmärtääksemme 100 vuoden käyttöiälle), olisi suotavaa mitoittaa siten, että runko on käyttötarkoitusten suhteen jossain määrin muuntojoustava myös tulevaisuudessa.
- Kaavan yksityiskohtaisuus ja/tai jäykkyys vie eväitä myös kestävästä kehitystä koskevilta innovaatioilta ja toteutusratkaisuilta (kaavaratkaisu mm. heikentää puurakentamisen edellytyksiä).
- Liitteessä lisäksi joitakin yksityiskohtaisia kommentteja suoraan kaavadokumenttiin merkittynä

Vastine:

Maankäyttö ja rakennuslain 50 §:ssä asemakaavan tarkoituksesta todetaan seuraavaa: ”Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.”

Asemakaava on laadittu yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä heidän valitsemiensa arkkitehtitoimistojen kanssa.

Kaavavaiheessa tutkittiin useita erilaisia vaihtoehtoja. Kaavan tulee ensisijaisesti mahdollistaa toimivat tilat terveydenhuollon palveluille mikä vaikuttaa mitoitukseseen. Keskeinen tiivis tontti edellyttää sovittamista ympäristöönsä ja kaavamääräyksillä varmistetaan tämän sekä kaupungin strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Tärkeä sijainti tiiviissä kaupunkirakenteessa edellyttää kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on rakennusalueen rajat puolestaan sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Terveys- ja perhekeskuksen sekä suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreitteinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Muistuttaja on esittänyt erillisessä liitteessä yhteensä n. 30 huomautusta kaavamääräyksiin. Kaavamääräyksiä oli pidetty joko liian epämääräisinä tai liikaa jatkosuunnittelua ohjaavina. Niitä ei ole syytä käydä yksitellen läpi vastineessa. Todetaan, että sijainti suojellun kaupungintalon läheisyydessä ja Tikkurilan keskustan ytimessä asettaa laatuvaatimuksia arkkitehtuurille. Kielotien varressa on edellytetty myös liiketiloja keskuksen katutasoon, perusteena on mm. kävely-ympäristön elävyys sekä mahdollisesti terveys- ja perhekeskuksen toimintaan suoraan liittyvät liiketilat, kuten kahvila tai esim. apteekki.

Rakennusalojen esittäminen väljempinä ei ole saattoliikenteen tarvitseman tilan, ratikan tunnelin tai kaupungintalon läheisyyden takia mahdollista. Pysäköintiä ei voi sijoittaa Kirjastopuistoon tai jonnekin muualle rakennettavaan pysäköintitaloon, joten sijoittaminen kellarikerrokseen jää ainoaksi mahdollisuudeksi.

Tulevaa hanketta sitoo kaavamääräyksistä riippumatta suunnitteluvараusta koskevat ehdot. **Vantaan Kaupunginhallitus** päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvараuksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen toteuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvараus on voimassa 31.12.2025 asti.

Kaupunki on antanut suunnitteluvараuksen seuraavin ehdoin: Tikkurilan terveys- ja perhekeskus -hanke edellyttää asemakaavan muuttamista. Hanke vastaa hankekehityksestä sekä asemakaavamuutoksen vaatimista selvityksistä ja suunnitelmista. Arkkitehtisuunnittelutoimisto tulee valita arkkitehtuurikilpailun kautta tai valittavalla arkkitehtisuunnittelutoimistolla tulee olla näyttöjä aikaisemmista vastaavan vaativuustason onnistuneista suunnittelukohteista kaupunkiympäristössä.

Tikkurilan keskusta on voimakkaan kehityksen, muutoksen ja rakentamisen kohteena. Vantaan kaupunki on mm. päättänyt rakentaa raitiotien, jonka linjaus kulkee varattavan kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hankkeen tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa hankkeen vaikutuspiirissä olevat muut hankkeet.

Asemakaavan muutoksessa tullaan määrittelemään mm., että

- rakennettavien tilojen tulee täyttää laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset
- katutasoon tulee sijoittaa kaupallisia liike- tai palvelutiloja.

Tarkistukset:

—

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
NRO 002548
Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
LAUSUNNOT JA VASTINEET
14.1.2025

Asemakaavoitus KKI/NIS

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002548 / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus**. Lausuntoja pyydettiin 9 kpl ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 4.12.2024 Vantaan Energia ja Vantaan Energia sähköverkot Oy	Tulee huomioida maakaapeleiden sijainti ja varata kiinteistöstä tila muuntamolle.	–
NRO 2, 13.12.2024 Vantaan vanhusneuvosto	Hanke on tärkeä ja kannatettava. Toiveena lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.	–
NRO 3, 13.12.2024 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Ehdottaa tarkennuksia melumääräyksiin.	Lisätään kaavamääräys Kielotien puoleisten julkisivujen äänitasoerovaatuksesta.
NRO 4, 13.12.2024 Vantaan kaupunginmuseo	Kaavaehdotuksessa on esitetty onnistuneita ratkaisuja suhteessa ympäröivään kaupunkikuvaan ja kaupungintalon arvoihin.	–
NRO 5, 18.12.2024 HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.	–

NRO 1**Vantaan Energia ja Vantaan Energia sähköverkot Oy, 4.12.2025****Lausunto:**Sähköverkko:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle tulee varata kiinteistöstä tila muuntamolle Lummekujan varteen maantasokerrokseen.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueen lähellä sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia Asematiellä, Kielotiellä sekä Lummekujalla. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Tuleva kiinteistö voidaan liittää kaukolämpöverkkoon. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Kaavoitettavalle alueelle ei sijoitu maakaapeleita eikä kaukolämpöputkia. Muuntamovaraus on otettu huomioon kaavamääräyksissä.

Tarkistukset:

—

NRO 2**Vantaan vanhusneuvosto, 13.12.2024****Lausunto:**

Vanhusneuvosto näkee hankkeen erityisen tärkeänä ja kannatettava. Terveyskeskukselle on saatu hyvä keskeinen sijainti. Hankkeen toivotaan edistyvän mahdollisimman nopeasti. Vanhusneuvosto tuo esille seuraavat näkökohdat:

1. Terveys- ja perhekeskuksen saavutettavuus

Saattopaikkoja on varattu kolme maan tasalla, ja ylemmästä maanalaisen kerroksen saattopaikoista on hyvät yhteydet hissillä. Vanhusneuvosto esittää huolen siitä, onko kolme paikkaa maanpäällä invataksille asioiville ja liikkumisrajoitteisten pysäköintitunnuksellisille riittävä määrä. Yhteensä tarvittaisiin 8 paikkaa, joista osa invapysäköintipaikkoja. Nykyisellä Tikkurilan terveysasemalla noin 3 paikkaa ei ole ollut kokemuksen mukaan riittävä. Lisää paikkoja on varattu käyttöön maanalaisiin tiloihin, mutta käytännössä ikäihmiset eivät hyödynnä näitä. Liikkumisrajoitteisten paikkoja tulee olla myös maan tasalla, ja saattopaikan ohjeistukset on merkittävä selkeästi.

Etäisyys terveyskeskukselle juna-asemalta ja bussiterminaalilta (300 metriä) on suuri ikäihmiselle. Matkan väliin tarvitaan istumapaikat.

Terveyskeskuksen ympäristössä on huolehdittava katujen riittävä talvikunnossapito. Samalla esitämme selvitettäväksi mahdollisuutta katulämmitysjärjestelmälle. Selvityksessä tulee huomioida alueen muut katulämmityssuunnitelmat.

Pyöräpaikkoja tulisi sijoittaa myös rakennuksen pohjoispuolelle niin maanpäällisessä kuin katetussa tilassa, jotta ne palvelisivat eri puolelta pyörällä saapuvia.

Talon sisällä tulee olla opasteet ja viitoitukset. Rakennuksen sisällä tulisi saada kynnykset kokonaan pois niin, että siellä voi kulkea rollaattorilla ja pyörätuolilla. Esimerkiksi kaikissa vessoissa pitää saada tehtyä muu ratkaisu kuin kynnykset, sillä rollaattorilla kulkevat eivät käytä invavessoja.

2. Terveys- ja perhekeskuksen viihtyisyys ja turvallisuus

Toivottu henki suunnittelussa on, että sitä ei toteuteta liian kliinisesti. Pehmeä mutta värikäs ulkoasu toisi asioiville ihmisille hyvää mieltä. Tätä voidaan esimerkiksi edistää sisätilojen suunnittelun ja sisustuksen yhteydessä.

Ympäristön viheralueet ovat kiitettävästi huomioitu. Näihin tarvitaan istumapaikkoja ja roskikseja.

Terveyskeskuksen kivijalkaan sopisi kahvila siellä asioiville ja kaikille yhteiseksi tilaksi. Terveyskeskuksen sopisi myös apteekki. Liikkeisiin tulee velvoittaa esteetön pääsy.

Liikennevalot tulee asettaa Tikkuraitin ja Ratatien suunnista saapuville jalankulkijoille, jotta siirtymä Terveysasemalle on turvallista. Valojen kesto pitää olla myös tarpeeksi pitkä, jotta ikäihmiset ja lapsiperheet ehtivät kulkea tien yli. Liikennevalot olisivat painamalla vaihtuvat.

Rakennukselle on suunniteltu kaksi massaa, joiden väliin tulee lasinen nivelosa. Tämän väliin toivotaan turvallista kulkua ja hyvää valaistusta.

Rakennuksen ympäristö tulee olla erityisen hyvin valaistu lisäämään turvallisuuden tunnetta etenkin kaupungintalon ja tontin väliin tulevalle kulkuväylälle.

3. Muut huomiot

HUS-laboratorion olisi ihanteellista sijaita Terveyskeskuksen pihapiirissä. Mikäli laboratoriota ei saada lähelle, tulee kulun terveysasemalta laboratorioon olla suunniteltu ja opastettu.

Katoilla on huomioitava huolellinen hulevesisuunnittelu.

Rakentamisen aikaiset kulkureitit tulee olla selkeät ja näihin ennakoivat opastukset. Mikäli kulkureittejä joudutaan tilapäisesti muuttamaan, niin se pitää riittävän selvästi merkitä ja olla mahdollisimman lyhyt aikaista.

4. Jatkotoimenpiteet

Hanke toivotaan tuotavan Vantaan vanhusneuvostolle uudestaan lausuttavaksi rakennuslupavaiheen yhteydessä. Hyvinvointialueen ja Vantaan vanhusneuvostosta olisi hyvä nimittää seurantaryhmä seuraamaan, miten hanke edistyy. Vanhusneuvoston lausunto toimitetaan muille Vantaan vaikuttamistoimielimille tiedoksi.

Vastine:

Useamman saattopaikan varaaminen katutasoon Lummekujan puolelle ei valitettavasti ole mahdollista, siihen eivät tontin mitat riitä. Ylempään kellarikerrokseen on saattopaikkoja varattu lisää ja niiltä on lyhyet kävely-yhteydet hisseille, joten ne ovat myös liikuntarajoitteisten kannalta helposti käytettäviä. Pyöräpaikkojen lisääminen myös Lummekujan puolelle on mahdollista.

Tilojen esteettömyys, valaistus, viihtyisyys sekä tarvittavat opasteet ovat osa terveys- ja perhekeskuksen rakennussuunnittelua. Myös rakennuksen hulevesin käsittelyn tarkempi suunnittelu tehdään rakennussuunnitteluvaiheessa. Rakennusvalvonta pyytää vanhusneuvostolta lausuntoa myös rakennussuunnitelmista näiden asioiden varmistamiseksi.

Toiveet ympäröivään julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavista istuimista, talvikunnossapidosta, valaistuksesta, opastuksesta ja liikennevaloista saatetaan kaupungin katu- ja liikenteenohjaussuunnittelijoiden tietoon. Tämä koskee myös rakentamisaikaisia järjestelyjä.

Kaavassa on kivijalkakerrokseen varattu liiketilaa, joka soveltuu hyvin vanhusneuvoston toivomaksi kahvilaksi ja apteekiksi. HUS-laboratoriot on kaavavaiheeseen laaditussa viitesuunnitelmassa sijoitettu keskuksen ensimmäiseen kerrokseen, joten se on helposti saavutettava.

Tarkistukset:

—

NRO 3**Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 13.12.2024****Lausunto:**

Kaavatyötä varten on tehty riittävät selvitykset melusta ja tärinästä. Esitetyt kaavamääräykset ovat pääosin riittäviä, mutta ELY-keskus ehdottaa pieniä tarkennuksia: Kaavaehdotuksen melumääräyksiä on hyvä täydentää määräyksellä piha-alueiden melutasosta; päivällä (klo 7–22) piha-alueilla tulee alittaa 55 dB keskiäänitaso (LAeq) ja yöllä (klo 22–7) 50 dB keskiäänitaso (LAeq).

Selvyyden vuoksi kaavassa on syytä määrätä julkisivun ääneneristävyydestä Kielotien puolella, vaikka asiasta onkin määrätty myös kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Vastine:

Kaavassa on ilmoitettu sallitut melutasot sisätiloissa. On myös mahdollista asettaa erikseen melutasovaatimus Kielotien puoleiselle julkisivulle sijoitettavien majoitus-, potilas-, hoito- ja kokoontumistilojen ulkovaipan äänitasoerovaatimuksena $\Delta L_{A,vaad}$, joka on 30 dB.

Kohteen ulko-oleskelualueet on suunniteltu sijoitettavan rakennuksen suojan puoleiselle maan tasossa olevalle pihakannelle. Kohteessa sovelletaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 esitettyjä ulko-oleskelualueiden ohjearvoa, jonka mukaan A-painotettu keskiäänitasot eivät saa ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikana (LAeq,7–22) 55 dB (kohteeseen on tulossa vain päiväaikaista toimintaa). Melukarttojen perusteella päiväajan ohjearvo 55 dB alittuu ennustetilanteessa päiväaikaan suunnitelluilla ulko-oleskelualueilla. Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

Tarkistukset:

Lisätään kaavamääräyksiin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasoerovaatimus.

NRO 4**Vantaan kaupunginmuseo, 13.12.2024****Lausunto:**

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan keskustaan Kielotien ja Asematien risteykseen osoitteeseen Kielotie 13. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke. Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä vastaa myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä. Suunnittelualueelta on purettu vuonna 2020 entinen Vantaan kauppatalo, joka valmistui vuonna 1974. Kaava-alue on nykyisin rakentamaton. Vantaan kaupunginmuseo totesi kaavan osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta annetussa mielipiteessä (Dnro VKM/140/2023), että kaavamateriaalissa esitetyt tavoitteet kaupunkikuvan ja rakennusperinnön huomioimisesta kaavatyön suunnittelun edetessä ovat tarpeellisia. Lisäksi kaupunginmuseo piti tärkeänä, että kaavamuutoksen vaikutusten arvioinnissa tutkitaan uudisrakennuksen sijoittumisen vaikutuksia Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan sekä naapuritontilla olevaan 1950-luvulla valmistuneeseen suojeltuun kaupungintaloon.

Kaavaehdotuksen selostuksessa on tuotu ilmi, että kaavatyön aikana on löytynyt hyviä ratkaisuja kaupunkikuvan ja kaupungintalon huomioimiseen. Kaupunginmuseo pitää myönteisenä, että Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakennusmassaa on voitu siirtää Lummekujan suuntaan, jolloin uudisrakennuksen ja kaupungintalon väliin saadaan enemmän väljyyttä. Rakennusmassaa on myös kavennettu siten, että se vetäytyy hieman kauemmas tontin itärajasta, jolloin kaupungintalon ja uuden rakennuksen välisestä tilasta ei tule kuilumaisen kapea. Ulkotilan on tarkoitus toimia myös kävely-yhteytenä Asematien ja Kirjastopuiston välillä.

Asemakaavakartalle on viety määräyksiä, joilla tavoitellaan uudisrakennuksen arkkitehtonista sopeutumista sen etelä- ja itäpuolta rajaavaan Vantaan kaupungintaloon. Kaavassa on muun muassa määrätty, että lähinnä kaupungintaloa oleva rakennusmassa tulee muurata vaaleasta tiilestä ja Kielotien puoleinen massa tummemmasta.

Rakennuksen ja kaupungintalon väliselle piha-alueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka tavoitteena on viihtyisä pihojen tilasarja kulkureitteineen ja istutuksineen. Hyväkuntoisia puita tulee pyrkiä säilyttämään. Kattomuodoista on määrätty, että päärakennusmassojen katot tulee tehdä viistoina lapekattoina. Kaupunginmuseo pitää loivasti laskeutuvia lapekattoja onnistuneena muutoksena Asematien katukuvan suunnittelussa. Asematie on Vantaan vanhin kauppakatu ja sen merkitys Tikkurilan keskustassa on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti tärkeä. Kaavaselostuksen havainnekuvien perusteella kohti kävely-akselia laskeutuvat katot asettuvat kaupungintalon taustalle aiemmin esitettyjä teräväkulmaisina pykältyviä terrassiratkaisuja luontevammin.

Kaupunginmuseo pitää rakennetun kulttuuriympäristön kannalta merkittävänä, että suuri rakennusmassa on jaettu kahdeksi osaksi, mikä tuo rakentamisen mittakaavan lähemmäksi Tikkurilan keskustan ja Asematien mittakaavaa. Pienempi rakennusmassoista sijoittuu kaupungintalon taakse, kun taas Kielotien ympäristö kestää paremmin sinne suunniteltua korkeampaa rakentamista. Kaupunginmuseo pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina.

Vastine:

—

Tarkistukset:

—

NRO 5**HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä, 13.12.2024****Lausunto:**

Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Vastine:

—

Tarkistukset:

—

4 §

Eron myöntäminen Tiina Kesäselle keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/6982/00.00.01.00/2021

PT/EJ/EK

Tiina Kesänen on 28.1.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Hallintosäännön 7 luvun 7 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

Vaalilain tiukentuneesta esteellisyystulkinnasta johtuen vaalitoimisto on katsonut, että varajäseniä tulisi olla enemmän kuin viisi.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 23.8.2021 § 10 valinnut keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Varajäsen
Niilo Kärki, puheenjohtaja	Johanna Ropponen
Matti Pirjetä, varapuheenjohtaja	Jaana Honkonen
Tiina-Maaria Päivinen	Marko Ratinen
Laura Häggblom	Mona Lanaeus
Juha Hirvonen	Tiina Kesänen
	Pekka Nieminen
	Lauri Rantalainen
	Heikki Ketola (kv 17.6.2024 § 8)
	Petri Aho
	Tiina Vuosalmi-Aho
	Liisa Tilander

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle,

- a) myönnettäväksi Tiina Kesäselle ero keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- b) toimitettavaksi keskusvaalilautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään,

- a) myöntää Tiina Kesäselle ero keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- b) toimitetaan keskusvaalilautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Päätettiin,

- a) myöntää Tiina Kesäselle ero keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- b) valita Sirpa Pajunen keskusvaalilautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Jäsen	Varajäsen
Niilo Kärki, puheenjohtaja	Johanna Ropponen
Matti Pirjetä, varapuheenjohtaja	Jaana Honkonen
Tiina-Maaria Päivinen	Marko Ratinen
Laura Häggblom	Mona Lanaeus
Juha Hirvonen	Sirpa Pajunen (kv 24.2.2025 § 4)
	Pekka Nieminen
	Lauri Rantalainen
	Heikki Ketola (kv 17.6.2024 § 8)
	Petri Aho
	Tiina Vuosalmi-Aho
	Liisa Tilander

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

5 §

Vastaus Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila

VD/4494/00.02.00.03/2023

TeA/AK/RLe/PWa/EK/MT/EK

Mika Kasonen, Maarit Raja-Aho ja Eve Rämö sekä 31 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme selvitystä, miten Vantaan kaupunki on ottanut huomioon aikaisemmin rakennettujen rakennusten väestönsuojien rakennusvelvoitteen. Aikaisempina vuosina rakennettujen päiväkotien, koulujen tms. väestönsuojat ovat ilmeisesti jääneet rakentamatta, vaikka pelastustoimi virallisesti lausunut, ettei puolla sellaisia rakennushankkeita, joista puuttuu lain vaatimat väestönsuojat. Näitä pelastustoimen lausuntoja ei ole toimitettu päätöksentekoon.

Rakennusvalvonnassa on käytetty 10 vuoden siirtymäaikaa rakennusvelvoitteen osalta. Nyt siirtymäaika on menossa umpeen ja väestönsuojat pitäisi käsittääksemme rakentaa. Laki väestönsuojien rakennusvelvoitteesta ei ole muuttunut.

Euroopassa on sota ja lain velvoittamat väestönsuojat ovat nyt, jos koskaan tärkeitä rakentaa. Moni kuntalainen on huolissaan siitä, mistä oma mahdollinen suoja kriisitilanteessa löytyy.

Pyydämme myös selvitystä, kuinka monta kohdetta on jätetty lain vaatiman velvoitteen ulkopuolelle, sekä kaupungin, että yksityisten yritysten kohdalla. Sekä selvitys siitä, miten nämä velvoitteet aiotaan suorittaa ja millaisella aikataululla? ”

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 27

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pelastuslain 71 § mahdollistama väestösuojan rakentamisen lykkäys viidellä vuodella on varsin tavanomaista laajoissa rakentamishankkeissa (esim. asuntorakentamisen korttelikokonaisuudet). Rakennusvalvonnan tiedossa ei ole, että yksityisten toimijoiden osalta väestönsuojia olisi jäänyt toteuttamatta myönnetyin aikarajan puitteissa.

Hankkeissa, joissa on haettu pelastuslain 71 § mukaista lykkäystä tai vapautusta väestönsuojan rakentamiselle, on poikkeuksetta pyydetty pelastuslaitoksen lausunto. Näin myös Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa. Ko. lausunto on ollut osa lupa-aineistoa. Rakennusluvista pyydetty lausunnot on listattu luettelomaisesti ja lausuntojen osalta on todettu, onko lausuntoa puollettu tai ei. Sitä, kuinka selkeästi esittelijä on asian varsinaisessa rakennuslupajaoston tai lupajaoston kokouksessa esiin tuonut, ei jälkeenpäin pysty selvittämään.

Toimitilojen rakennushankkeissa on haettu ja saatu viime vuosina vapautusta tai lykkäystä väestönsuojan toteutuksesta. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä mahdollistaa rakennusvalvontaviranomaisen harkinnan asiassa seuraavasti (Pelastuslaki 28.12.2018/1353 71 §) :

”Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan sallia rakennettavaksi kahta tai useampaa rakennusta varten yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi sallia yhteisen väestönsuojan rakennettavaksi myöhemminkin kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.”

Joissakin tapauksissa kohteen väestönsuojapaikkojen on voitu osoittaa olevan kohteen tontin ulkopuolella toisessa rakennuksessa sijaitsevassa väestönsuojassa. Yksityiskohtaisemmat kohdekohtaiset perustelut lykkäämiselle on esitetty kunkin hankkeen osalta hakijan toimittamassa rakennuslupahakemuksen liitteessä. Perusteluina lykkäyksen tai vapautuksen hakemiselle on käytetty muun muassa:

- alueellista väestönsuojapaikkojen riittävyyttä
- kustannusvaikutuksia
- kestävän kehityksen näkökulmaa
- käytettävyyttä rauhanaikaisessa toiminnassa

Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa vapautus väestönsuojan rakentamisesta on myönnetty yhteensä kahdeksaan pysyvään rakennukseen, joiden väestönsuojatilat on ollut osoitettavissa samalla tontilla tai lähettyvillä olevista rakennuksista. Väestönsuojien rakentamiseen on myönnetty 5 vuoden lykkäys yhteensä kuuteen rakennukseen. Nämä rakennuksen ovat valmistuneet vuosina 2018–2024, jolloin määräaika suojien toteutukselle umpeutuu vuosina 2023–2029.

Väestönsuojan toteutuksesta viiden vuoden lykkäyksen saaneisiin kohteisiin on laadittu suunnitelma yhdessä rakennusvalvonnan kanssa ja hankkeet ollaan viemässä valmisteilla olevaan investointiohjelmaan rahoituksen järjestämiseksi. Vaadittavien suojahuoneiden koko vaihtelee 34–150 m²:iin ja ne on suunniteltu tapauskohtaisesti toteutettavaksi kyseessä olevan päiväkodin tai koulun piharakennuksina, lähettyvillä olevan uuden päiväkotirakennuksen yhteyteen tai erillishankkeina. Erillishankkeina väestönsuojat on toteutettavissa suurempina useampaa kohdetta palvelevina.

Maailmantilanne huomioiden väestönsuojien rakentaminen suurempina kokonaisuuksina olisi perusteltua kuntalaisten paremman suojautumismahdollisuuksien näkökulmasta verrattuna nykytilanteeseen, jossa veloitteet täytetään toteuttamalla esimerkiksi 34 m²:n erillinen piharakennus suojautumista varten. Laajemmilla kokonaisratkaisulla olisi saatavissa paremmin myös rauhanajan toissijaista käyttöä. Tämän tyyppisten ratkaisujen edistämiseen ei nykyisillä suunnittelu- ja investointiresursseilla ole kuitenkaan varauduttu.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 33

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Mika Kasoselle, Maarit Raja-Aholle ja Eve Rämölle sekä 31 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.6.2024 § 39

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Mika Kasoselle, Maarit Raja-Aholle ja Eve Rämölle sekä 31 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pelastuslain 71 § mahdollistama väestösuojan rakentamisen lykkäys viidellä vuodella on varsin tavanomaista laajoissa rakentamishankkeissa (esim. asuntorakentamisen korttelikokonaisuudet). Rakennusvalvonnan tiedossa ei ole, että yksityisten toimijoiden osalta väestönsuojia olisi jäänyt toteuttamatta myönnetyn aikarajan puitteissa.

Hankkeissa, joissa on haettu pelastuslain 71 § mukaista lykkäystä tai vapautusta väestönsuojan rakentamiselle, on poikkeuksetta pyydetty pelastuslaitoksen lausunto. Näin myös Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa. Ko. lausunto on ollut osa lupa-aineistoa. Rakennusluvista pyydetty lausunnot on listattu luettelomaisesti ja lausuntojen osalta on todettu, onko lausuntoa puollettu tai ei. Sitä, kuinka selkeästi esittelijä on asian varsinaisessa rakennuslupajaoston tai lupajaoston kokouksessa esiin tuonut, ei jälkeenpäin pysty selvittämään.

Lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä lupajaoston päätösesitykseen kirjataan lausunnonantaja, päivämäärä sekä lausunnon tulos (yleisimmin puollettu, ehdollinen, ei puolleta). Varsinainen lausunto on tallennettu asianhallintajärjestelmään (Lupapiste), johon lupajaoston jäsenillä on pääsy ja lukuoikeus. Lausunnot ovat siis olleet lupajaoston käytettävissä vastaavalla tavalla kuin muukin liiteaineisto.

Toimitilojen rakennushankkeissa on haettu ja saatu viime vuosina vapautusta tai lykkäystä väestönsuojan toteutuksesta. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä mahdollistaa rakennusvalvontaviranomaisen harkinnan asiassa seuraavasti (Pelastuslaki 28.12.2018/1353 71 §): ”Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaisista kuultuaan sallia rakennettavaksi kahta tai useampaa rakennusta varten yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa

ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Rakennusluvan myöntävä viranomaisen voi sallia yhteisen väestönsuojan rakennettavaksi myöhemminkin kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.”

Joissakin tapauksissa kohteen väestönsuojapaikkojen on voitu osoittaa olevan kohteen tontin ulkopuolella toisessa rakennuksessa sijaitsevassa väestönsuojassa. Yksityiskohtaisemmat kohdekohtaiset perustelut lykkäämiselle on esitetty kunkin hankkeen osalta hakijan toimittamassa rakennuslupahakemuksen liitteessä. Perusteluina lykkäyksen tai vapautuksen hakemiselle on käytetty muun muassa:

- alueellista väestönsuojapaikkojen riittävyyttä
- kustannusvaikutuksia
- kestävän kehityksen näkökulmaa
- käytettävyyttä rauhanaikaisessa toiminnassa

Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa vapautus väestönsuojan rakentamisesta on myönnetty yhteensä kahdeksaan pysyvään rakennukseen, joiden väestönsuojatilat on ollut osoitettavissa samalla tontilla tai lähettävillä olevista rakennuksista. Väestönsuojien rakentamiseen on myönnetty 5 vuoden lykkäys yhteensä kuuteen rakennukseen. Nämä rakennuksen ovat valmistuneet vuosina 2018–2024, jolloin määräaika suojien toteutukselle umpeutuu vuosina 2023–2029.

Väestönsuojan toteutuksesta viiden vuoden lykkäyksen saaneisiin kohteisiin on laadittu suunnitelma yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Vaadittavien suojahuoneiden koko vaihtelee 34–150 m²:iin ja ne on suunniteltu tapauskohtaisesti toteutettavaksi kyseessä olevan päiväkodin tai koulun piharakennuksina, lähettävillä olevan uuden päiväkotirakennuksen yhteyteen tai erillishankkeina. Erillishankkeina väestönsuojat on toteutettavissa suurempina useampaa kohdetta palvelevina.

Julkisessa vastauksessa ei ole tarkoituksenmukaista yksilöidä ko. kohteita eikä väestönsuojien tarkempia rakentamisaikatauluja. Valtuuston hyväksymässä investointiohjelmassa on määrärahavaraukset väestönsuojien toteuttamiseksi selvitysten mukaisesti kiireellisyysjärjestyksessä. Suunnitelmien mukaan ensimmäiset väestönsuojat toteutetaan täydennysrakentamalla yhteen koulun ja yhteen päiväkotiin vuoden 2025 aikana. Kolmea päiväkotia palveleva alueellinen väestönsuoja toteutetaan vuonna 2027 ja kahden erillisen päiväkodin väestönsuojat lisärakennuksina vuonna 2028.

Maailmantilanne huomioiden väestönsuojien rakentaminen suurempina kokonaisuuksina olisi perusteltua kuntalaisten paremman suojautumismahdollisuuksien näkökulmasta verrattuna nykytilanteeseen, jossa veloitteet täytetään toteuttamalla esimerkiksi 34 m²:n erillinen piharakennus suojautumista varten. Laajemmilla kokonaisratkaisuilla olisi saatavissa paremmin myös rauhanajan toissijaista käyttöä. Tämän tyyppisten ratkaisujen edistämiseen ei nykyisillä suunnittelu- ja investointiresursseilla ole kuitenkaan varauduttu.

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 10

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Mika Kasoselle, Maarit Raja-Aholle ja Eve Rämölle sekä 31 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 5

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Rakennusvalvontapäällikkö Risto Levanto, tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan väestönsuojien tila Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme selvitystä, miten Vantaan kaupunki on ottanut huomioon aikaisemmin rakennettujen rakennusten väestönsuojien rakennusvelvoitteen. Aikaisempina vuosina rakennettujen päiväkotien, koulujen tms. väestönsuojat ovat ilmeisesti jääneet rakentamatta, vaikka pelastustoimi virallisesti lausunut, ettei puolla sellaisia rakennushankkeita, joista puuttuu lain vaatimat väestönsuojat. Näitä pelastustoimen lausuntoja ei ole toimitettu päätöksentekoon. Rakennusvalvonnassa on käytetty 10 vuoden siirtymäaika rakennusvelvoitteen osalta. Nyt siirtymäaika on menossa umpeen ja väestönsuojat pitäisi käsittääksemme rakentaa. Laki väestönsuojien rakennusvelvoitteesta ei ole muuttunut. Euroopassa on sota ja lain velvoittamat väestönsuojat ovat nyt, jos koskaan tärkeitä rakentaa. Moni kuntalainen on huolissaan siitä, mistä oma mahdollinen suoja kriisitilanteessa löytyy. Pyydämme myös selvitystä, kuinka monta kohdetta on jätetty lain vaatiman velvoitteen ulkopuolelle, sekä kaupungin, että yksityisten yritysten kohdalla. Sekä selvitys siitä, miten nämä velvoitteet aiotaan suorittaa ja millaisella aikataululla? 19.6.2023	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Mika Kasonen Maarit Raja-Aho Eve Rämö <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Marjo Vacker 2. Vaula Norrena 3. Markku Weckman 4. Tiina Tuomela 5. Jouko Jääskeläinen 6. Tanja Aidanjuuri 7. Oskari Iivarinen 8. Pirjo Luokkala 9. Paula Lehmuskallio 10. Lauri Kaira 11. Eeva Tikkanen 12. Hanna Valtanen 13. Heli Hakala 14. Mikko Viilo 15. Anssi Aura 16. Naima El Issaoui 17. Mikko Viilo 18. Maija Rautavaara 19. Reija Friman 20. Nina Nummela 21. Niilo Kärki 22. Susanna Kaiju 23. Katja Siniketo-Pietilä 24. Suvi Karhu 25. Juha Järä 26. Anitta Orpana 27. Tuire Kaimio 28. Siri Ahokas 29. Faysal Abdi 30. Eva Tawasoli 31. Sirpa Siru Kauppinen

6 §

Vastaus Mikko Viilon ja 31 muun valtuutetun aloitteeseen asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun

VD/3213/00.02.00.03/2024

TeA/PW/ST/HH/MS/EA-K/KM/MT/JR/EK

Mikko Viilo sekä 31 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

” Kun kaavoitamme alueita tai suunnitellemme katuja tai puistoja, töihin sisältyy Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen vuorovaikutus. Sen vaiheita ovat mm. asukastilaisuudet, työn asettaminen nähtäville ja mahdollisuus muistutuksen jättämiseen. Mieliapiteiden suuri määrä erityisesti kaavoissa ja puistosuunnitelmissa osoittaa asukkaiden osallistumisen halun.

Kun suunnitellemme koulujen tai päiväkotien pihoja, mitään edellä mainitusta vuorovaikutuksista ei esiinny. Pihasuunnitelmia ei ole kohteiden kaavoissa tai hankesuunnitelmissa, ja näin ollen edes luottamuselimet eivät pääse vaikuttamaan niihin. Kontrasti puistosuunnitteluun on räikeä – siinä osallistetaan asukkaita ja kaupunkitilalautakunta hyväksyy tarkan suunnitelman.

Tämä aloite esittää, että koulujen ja päiväkotien pihojen suunnittelussa osallistetaan asukkaita, esim. samankaltaisin menetelmin kuin puistosuunnittelussa. Oleellisimpia vaiheita olisivat mieliapiteiden keräys ennen suunnittelua, suunnitelman nähtävilläolo ja hyväksyntä asianmukaisessa elimessä.

Koulujen ja päiväkotien pihat ovat isoja puistoja, jotka ovat tärkeitä lapsille ja iltaisin kaikkien käytössä. On epä johdonmukaista, että niiden suunnitelmat on rajattu julkisuuden ja demokraattisen vaikuttamisen ulkopuolelle.”

Kaupunginvaltuusto 22.4.2024 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 31 muun valtuutetun aloite asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun

Kiinteistöt ja tilat sekä kasvatuksen ja oppimisen palvelualueet toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Pihojen suunnittelu ja rakentaminen uudisrakennuskohteissa liittyy kiinteästi toimitilahankkeiden ja rakennusten suunnitteluun, eikä niitä käsitellä erillisinä puistojen ja katujen rakentamiseen verrattavissa olevina hankkeina. Koulujen ja päiväkotien pihat ovat osa oppis- tai päiväkotiympäristöä, jossa asiakkuus on ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja pihojen ensisijaisina käyttäjinä ovat ko. koulujen oppilaat ja päiväkotien lapset. Pihakorjausten lähtökohtana on olemassa olevat puitteet, tekniset korjaustarpeet ja nykyisten käyttäjien toiminnalliset muutostarpeet.

Tämän vuoksi osallistaminen sekä koulujen ja päiväkotien suunnittelu- ja toteutusvaiheessa on ensisijaisesti kasvatuksen ja oppisen toimialan vastuulla. Osallistamisesta hankkeiden eri vaiheissa on laadittu oppaat ja prosessikuvaukset kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialojen yhteistyönä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa kohteiden osallisuussuunnitelmien laatimisesta. Osallisuussuunnitelmassa määritellään, missä laajuudessa ja missä kohderyhmässä osallisuustoimet toteutetaan. Ensisijaisesti kohteissa osallistetaan kohteen käyttäjiä, kuten lapsia, oppilaita, henkilökuntaa ja huoltajia. Vantaan kaupunki on kehittänyt lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia aktiivisesti jo useamman vuoden ajan. Lasten ja Nuorten Vantaa-toimintaohjelma aloitettiin vuonna 2010 ja nykyisin sen nimi on Lapset ja nuoret ympäristönsä rakentajina. Lisätietoa löytyy osoitteesta [Lapset ja nuoret ympäristönsä rakentajina | Vantaa](#)

Uudisrakennuskohteissa toteutetaan pääsääntöisesti laajempi kysely, jossa kerätään myös muiden alueen asukkaiden toiveita ja näkemyksiä pihan suhteen. Nämä kyselyt julkaistaan osallistuvavantaa.fi sivustolla.

Piha-alueiden suunnittelua ohjaavat koulusuunnitteluohje, koulun pedagoginen suunnitelma tai päiväkotisuunnitteluohje, tarveselvitykset ja hankesuunnitelma-asiakirja sekä osallisuussuunnitelman mukaiset osallisuustoimet. Suunnittelun perusteet ja ohjaavat dokumentit ovat avoimna demokraattiselle päätöksenteolle lautakuntien ja kaupunginhallituksen käsittelyssä hallintosäännön määrittelemällä tavalla.

Pihasuunnitelmat laaditaan ja hyväksytään pääsääntöisesti uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rakennussuunnitelmien yhteydessä.

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa Mikko Viilolle ja 31 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Kaupunginhallitus edellyttää vastaukseen selvitystä keinoista, joilla koulujen ja päiväkotien pihojen suunnitellussa lisätään asukkaiden osallistamista.”

Kiinteistöt ja tilat, kasvatuksen ja oppimisen sekä liikunnan palvelualueet toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Pihojen suunnittelu ja rakentaminen uudisrakennuskohteissa liittyy kiinteästi toimitilahankkeiden ja rakennusten suunnitteluun, eikä niitä käsitellä erillisinä puistojen ja katujen rakentamiseen verrattavissa olevina hankkeina. Pihasuunnitelmat laaditaan ja hyväksytään pääsääntöisesti uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rakennussuunnitelmien yhteydessä. Koulujen ja päiväkotien pihat ovat osa oppimis- tai päiväkotiympäristöä, jossa asiakkuus on ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja pihojen ensisijaisina käyttäjinä ovat ko. koulujen oppilaat ja päiväkotien lapset. Pihakorjausten lähtökohtana on olemassa olevat puitteet, tekniset korjaustarpeet ja nykyisten käyttäjien toiminnalliset muutostarpeet.

Tämän vuoksi osallistaminen koulujen ja päiväkotien suunnittelu- ja toteutusvaiheessa on ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialan vastuulla. Osallistamisesta hankkeiden eri vaiheissa on laadittu oppaat ja prosessikuvaukset kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialojen yhteistyönä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa kohteiden osallisuussuunnitelmien laatimisesta. Osallisuussuunnitelmassa määritellään, missä laajuudessa ja missä kohderyhmässä osallisuustoimet toteutetaan. Ensisijaisesti kohteissa osallistetaan kohteen käyttäjiä, kuten lapsia, oppilaita, henkilökuntaa ja huoltajia. Vantaan kaupunki on kehittänyt lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia aktiivisesti jo useamman vuoden ajan. Lasten ja Nuorten Vantaa-toimintaohjelma aloitettiin vuonna 2010 ja nykyisin sen nimi on Lapset ja nuoret ympäristönsä rakentajina. Lisätietoa löytyy osoitteesta [Lapset ja nuoret ympäristönsä rakentajina | Vantaa](#). Osallisuuden menetelmät vaihtelevat kohteen ja tarkoituksen mukaan ja ne sovitaan käyttäjien ja suunnitteluryhmän kanssa. Menetelmiä ovat esimerkiksi työpajat, kyselyt, havainnointikävelyt, pihapolut ja taidelähtöiset menetelmät.

Uudisrakennuskohteissa ja aina, kun on mahdollista, toteutetaan lähialueen asukkaille ja huoltajille avoin kysely, jossa kartoitetaan asukkaiden ja iltakäyttäjien toiveita liittyen pihoihin ja niiden toiminnallisiin. Kyselyt löytyvät kootusti osoitteesta osallistuvavantaa.fi. Kyselylinkkejä jaetaan julisteiden, koulujen Wilma-viestien ja päiväkotien sähköpostilistojen kautta. Kyselyjä jaetaan myös Vantaan kaupungin alueellisissa uutiskirjeissä. Kyselylinkkejä jaetaan myös alueiden Facebook Puskaradioissa. Mahdollisuuksien mukaan käytetään myös asukasyhdistyksiä ja järjestöjä viestin jakamisessa. Viimeisen kahden vuoden aikana tehtyjen asukaskyselyiden vastaajamäärät ovat nousseet, koska kyselyjen jakelukanavia on monipuolistettu. Erityisesti iltakäyttäjiä, huoltajia ja lähialueen asukkaita on tavoitettu paremmin kuin ennen.

Liikunnan palvelualue on toteuttanut yhteistyössä toimitilajohtamisen ja kasvatuksen ja oppimisen kanssa systemaattista käyttäjien osallistamista koulujen pihojen perusparannuksien pihasuunnittelussa vuodesta 2016 lähtien, jonka jälkeen päiväkodit ovat tulleet mukaan vuonna 2020. Koulujen (Osallistava pihaprojekti 2021, Vantaan Liikkuva koulu) ja päiväkotien (Osallisuusmalli Vantaan Liikkuva päiväkoti, 2021) osallistamiseen on luotu mallit, jotka pohjautuvat Vantaan kaupungin Lasten ja nuorten osallisuusoppaisiin 1 ja 2.

Tarkoituksena mallien avulla on saada käyttäjiltä relevanttia tietoa, jota voidaan hyödyntää pihaparannusten yhteydessä. Osallistaminen tuo suunnittelijoille tärkeää tietoa sekä toimii myös viestintäkeinona alueen asukkaille tulevasta pihaprojektista. Koulujen ja päiväkotien osallisuusmallien kautta on myös osallistettu alueen asukkaita mukaan suunnitteluun. Liikunnan palvelualue on toteuttanut myös kyselyitä kuntalaisille lähiliikuntapaikka suunnittelun yhteyksissä.

Kasvatuksen ja oppimisen osallisuusasiantuntijoiden vastuulla on huolehtia kohteiden ensisijaisten käyttäjien, kuten lasten, nuorten ja henkilökunnan tarpeiden ja toiveiden kuuleminen pihahankkeissa.

Lähialueen asukkaiden osallistamista toteutetaan muun osallisuustyön ohessa. Nykyisillä resursseilla ei pystytä laajentamaan osallisuuden kohderyhmää muihin asukkaisiin edellä mainitun lähialueen asukkaiden osallistamistyön lisäksi.

Piha-alueiden suunnittelua ohjaavat koulusuunnitteluohje, koulun pedagoginen suunnitelma tai päiväkotisuunnitteluohje, tarveselvitykset ja hankesuunnitelma-asiakirja sekä osallisuussuunnitelman mukaiset osallisuustoimet. Suunnittelun perusteet ja ohjaavat dokumentit ovat avoimna demokraattiselle päätöksenteolle lautakuntien ja kaupunginhallituksen käsittelyssä hallintosäännön määrittelemällä tavalla.

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Mikko Viilolle ja 31 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavaan pöytäkirjalausuman:

Merkittävä osa kaupunkilaisten vaikuttavuudesta tulee siitä, että päättäjillä on mahdollisuus perehtyä asukkailta saatuun palautteeseen ja siihen, miten se on vaikuttanut esitettyihin päätöksiin. Päiväkotien pihojen osalta tämä ei toteudu, koska mitään suunnitelmaa saatika siihen esitettyä palautetta ei käsitellä missään luottamuselimessä.

Vastauksessa luetellut yleiset suunnitteluohjeet ovat ei-julkisia dokumentteja, joita ei käsitellä missään luottamuselimessä. Nämä pitää saada julkiseksi ja kaupunkilaisten arvioitavaksi. Yksittäisten hankkeiden päätöskäsittelyä pitää kehittää niin, että edes karkeat hahmotelmat tontin tilan käytöstä ja pihasta esitetään.

Alueidenkäyttölain 90 §:n mukaan kunnan "yleisen alueen" suunnittelemisessa täytyy noudattaa "soveltuvin osin" sitä mitä 85 ja 62 §:ssä säädetään katualueiden ja kaavoituksen vuorovaikutuksesta, "jos tämä on alueen erityisen merkityksen vuoksi tarpeen". Koulujen ja päiväkotien pihat ovat asukkaiden käytössä toiminta-aikojen ulkopuolella, myös palveluverkkosuunnitelman mukaan osa liikunnan palveluverkkoa. Ne sijaitsevat lähes aina asukkaiden kannalta keskeisillä paikoilla. Olemme yhä

useammin tilanteessa, jossa aloitteessa esitetyn vuorovaikutuksen voisi katsoa jo lainkin näkökulmasta soveltuvan päiväkotien ja koulujen pihojen suunnitteluun.

Liitteet:

- Mikko Viilon ja 31 muun valtuutetun aloite asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
palveluverkkoasiantuntija Satu Turunen, 043 827 1740, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
palveluverkkoasiantuntija Hannu Haarala, 050 302 9750, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
osallisuusasiantuntija Karoliina Mutanen, 040 589 2731, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
osallisuusasiantuntija Ellinoora Ala-Karvia, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
pihavastaava Marika Suotula, 043 827 1754, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)
liikunnansuunnittelija Jani Raivio, 040 840 1945, [etunimi.sukunimi\(at\)vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Asukasosallisuus koulu- ja päiväkotipihojen suunnitteluun Kun kaavoitamme alueita tai suunnittelemme katuja tai puistoja, töihin sisältyy Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen vuorovaikutus. Sen vaiheita ovat mm. asukastilaisuudet, työn asettaminen nähtäville ja mahdollisuus muistutuksen jättämiseen. Mielenpitojen suuri määrä erityisesti kaavoissa ja puistosuunnitelmissa osoittaa asukkaiden osallistumisen halun. Kun suunnittelemme koulujen tai päiväkotien pihoja, mitään edellämäinistä vuorovaikutuksista ei esiinny. Pihasuunnitelmia ei ole kohteiden kaavoissa tai hankesuunnitelmissa, ja näin ollen edes luottamuselimet eivät pääse vaikuttamaan niihin. Kontrasti puistosuunnitteluun on räikeä – siinä osallistetaan asukkaita ja kaupunkitilalautakunta hyväksyy tarkan suunnitelman. Tämä aloite esittää, että koulujen ja päiväkotien pihojen suunnittelussa osallistetaan asukkaita, esim. samankaltaisin menetelmin kuin puistosuunnittelussa. Oleellisimpia vaiheita olisivat mielenpitojen keräys ennen suunnittelua, suunnitelman nähtävilläolo ja hyväksyntä asianmukaisessa elimessä. Koulujen ja päiväkotien pihat ovat isoja puistoja, jotka ovat tärkeitä lapsille ja iltaisin kaikkien käytössä. On epä johdonmukaista, että niiden suunnitelmat on rajattu julkisuuden ja demokraattisen vaikuttamisen ulkopuolelle. 22.4.2024	Aloitteen tekijän nimi: <i>Mikko Viilo</i> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Milad Dehghan 2. Mika Kasonen 3. Vaula Norrena 4. Juha Järä 5. Eeva Tikkanen 6. Juha Suoniemi 7. Paula Lehmuskallio 8. Tiina Tuomela 9. Pirjo Luokkala 10. Kai-Ari Lundell 11. Niilo Kärki 12. Markku Weckman 13. Marjo Vacker 14. Minna Heikkinen 15. Hanna Valtanen 16. Maija Rautavaara 17. Tuire Kaimio 16. Susanna Kaiju 17. Reija Friman 18. Anitta Orpana 19. Minttu Sillanpää 20. Jussi Saramo 21. Sirpa Siru Kauppinen 22. Funda Demiri 23. Eva Tawasoli 24. Eve Rämö 25. Faysal Abdi 26. Minna Erkkilä 27. Heli Hakala 28. Ida Tamminen 29. Naima EL Issaoui 30. Pirkko Letto 31. Anssi Aura

7 §

Vastaus Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla

VD/4100/00.02.00.03/2024

KK/TeA/MY/T-LÅ/ST/VT/MT/T-LÅ/VT/MT/EK

Ida Tamminen ja Tuomas Mutanen sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Viime vuosina Vantaalla on ollut trendinä rakentaa yhä suurempia päiväkoteja. Kuitenkin viimeaikaiset uutiset erityisesti Espoosta ja Helsingistä kertovat, että suurimpiin päiväkoteihin on vaikea houkutella työntekijöitä, ja rekrytoitujen varhaiskasvatusopettajien ja lastenhoitajien vaihtuvuus on suurta. Tästä syystä Vantaan tulisi selvittää tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatushenkilöstön kanssa, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa työvoiman veto- ja pitovoimaan.

Myös päiväkotien koon vaikutusta varhaiskasvatuksen toimintaan tulee arvioida yhdessä henkilöstön kanssa. On tärkeää tutkia, kuinka laadukkaasti eri kokoiset päiväkodit mahdollistavat eri toimintoja, ja kuinka päiväkodin koko vaikuttaa ulkoilun järjestämiseen.

Lisäksi on selvitettävä, mikä olisi optimaalinen päiväkodin tontin ja rakennetun kerros-pinta-alan suhde, jotta ulkoilumahdollisuudet olisivat mahdollisimman helppo järjestää.

Suuret päiväkodit keräävät lapsia entistä laajemmilta alueilta, mikä voi vaikuttaa vanhempien päivittäisiin kuljetusmatkoihin. Paitsi, että kuljetusetäisyydet vaikuttavat perheiden jaksamiseen ja arjen sujuvuuteen, niillä on myös suora vaikutus syntyneisiin liikenteen päästöihin. Vantaan pyrkiessä hillitsemään liikenteen päästöjä on tärkeää, että palvelut ovat helposti saavutettavissa. Onkin tarpeen selvittää, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa liikenteen määrään ja päästöihin.

Vantaalla on jo vuosia ollut pula päiväkodeille sopivista Y-tonteista. Y-tonttien määrä ei kuitenkaan saa ohjata päiväkotien kokoa, vaan päinvastoin. Kaavoituksen on huolehdittava riittävästä määrästä riittävän kokoisia Y- tontteja, jotta niitä riittää optimaalisen kokoisille päiväkodeille. Tämän aloitteen esittämän selvityksen tarkoituksena on määrittää Vantaan olosuhteisiin optimaalinen päiväkodin koko.

Esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Selvittää päiväkotien koon vaikutukset työvoiman vetovoimaan ja pitovoimaan.
2. Tutkia päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintoihin ja ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen.
3. Arvioida päiväkotien koon vaikutukset liikenteen määrään ja päästöihin.
4. Varmistaa riittävä määrä riittävän kokoisia Y-tontteja optimaalisen kokoisille päiväkodeille kaavoituksessa.

Näillä toimenpiteillä voimme varmistaa, että Vantaan varhaiskasvatus vastaa niin lasten, vanhempien kuin työntekijöiden tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla.”

Kaupunginvaltuusto 20.5.2024 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla

Kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkiympäristön toimiala toteavat vastauksenaan seuraavaa:

1. Päiväkotien koon vaikutukset työvoiman vetovoimaan ja pitovoimaan.

Virallista selvitystä isojen päiväkotien rekrytointihaasteista ei ole Vantaalla tehty. Massarekrytoinnissa hyödynnettyä vakanssitaulukkoa arvioidessa isot tai pienet yksiköt eivät suhteessa eroa saatavuushaasteissaan. Avoimien hakemusten ja massarekrytoinnin yhteydessä ei ole tullut merkittävästi esiin toiveita työllistyä isoon tai pieneen yksikköön. Henkilöt, jotka ovat esittäneet toiveen, ovat tuoneet esiin toivovansa työllistyvänsä pieneen yksikköön, mutta näitä henkilöitä on tullut avoimessa ja massarekrytoinnissa esiin vain muutamia.

Toimiala ei pidä erillistä henkilöstökyselyä tarkoituksenmukaisena, koska henkilöstön hyvinvoinnista on saatavilla tietoa Kunta10 kyselystä, joka toteutetaan joka toinen vuosi. Lisäksi päiväkodin johtajien perustehtävään kuuluu työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen ja sen seuraaminen. Toimintayksiköissä on säännöllisiä rakenteita tämän varmistamiseksi.

Isoissa yksiköissä on määrällisesti enemmän henkilöstöä, jolloin henkilöstöön mahtuu myös enemmän erilaisia osaajia. Suurissa päiväkodeissa on laajempi kirjo erikoistuneita ammattilaisia ryhmässä työskentelevien lisäksi. Isoissa päiväkodeissa on usein esimerkiksi oma laaja-alainen erityisopettaja, joka tukee henkilöstön työtä. Myös mahdolliset sijaisjärjestelyt on helpompi hoitaa päiväkodin sisäisillä järjestelyillä isommissa päiväkodeissa.

2. Päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintoihin ja ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen.

Suureen päiväkotiin sijoitetaan lapsia suuremmalta alueelta. Jos sosioekonomisesti erityyppisten pienalueiden välillä on riittävän suuri päiväkoti, päiväkodin asiakaspohja monipuolistuu. Tällä on merkitystä alueiden eriarvoistumisen näkökulmasta. Yksittäistä pienaluetta palvelevassa pienemmässä päiväkodissa alueellinen segregatio voi näkyä lasten taustojen eriytymisenä. Eriarvoistumisen lisäksi näkökulmana on myös kielen oppiminen. Vantaalla on suuria eroja vieraskielisten lasten sijoittumisessa alueittain. Jos päiväkodit ovat kooltaan pieniä, erot korostuvat. Suomen kielen oppimisen näkökulmasta vieraskielisten lasten tasaisempi sijoittuminen on keskeistä. Lisäksi moninaisuudesta hyötyvät

kielitaustasta riippumatta kaikki lapset. Yhteiskunnassa on tärkeä oppia toimimaan erilaisten ihmisten kanssa, erilaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa ympäristöissä.

Riittävän suuri päiväkodin koko vähentää lapsen opinpolun näkökulmasta ylimääräisten siirtymien riskiä. Pieniin päiväkoteihin ei aina ole mahdollista sijoittaa esiopetusta, jolloin lapset joutuvat siirtymään esiopetusvuodeksi toiseen toimipisteeseen. Tällöin myös sisarusten saattaminen useampaan päiväkotiin voi vaikeuttaa perheiden arjen sujuvuutta. Suuremmissa taloissa on pääsääntöisesti aina esiopetusta. Suurempien toimipaikkojen kohdalla myös sisarukset saadaan usein sijoitettua samaan paikkaan. Esi- ja alkuopetuksen toiminnallista yhteistyötä vastaavasti sujuvoittaa, kun koululla on useiden yhteistyöpäiväkotien sijasta kumppanina hallittava määrä esiopetuksen järjestämispaikkoja.

Ulkoilumahdollisuuksien kannalta niin pihasuunnittelulla kuin pihan käytön pedagogiikalla on merkitystä. Pihasuunnittelussa noudatetaan Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen pihakortteja, jotka perustuvat RT-kortteihin. Pihasuunnittelussa osallisuusasiantuntijat osallistavat uudis- ja peruskorjauskohteissa hankkeen mukaan alueen asukkaita, päiväkodin johtajaa, henkilöstöä ja lapsia sekä lasten vanhempia. Heidän toiveitaan ja ideoitaan kuunnellaan budjetin suomissa raameissa, mutta pihakortit pitävät huolen, että perustoiminnot tulevat jokaisen päiväkodin pihamaalle ja että pihan koko on suhteessa sitä käyttävien lasten määrään. Osallisuuskoordinaattorit ja liikuntapalvelukoordinaattorit osallistavat näitä tahoja sovitusti hankkeissa.

Päiväkodin toiminnan käynnistyessä tilojen ja pihan käyttö tarkentuu ja erilaisin porrastuksin lasten määrä pysyy maltillisena. Suuremmissa päiväkodeissa voi olla useita yhteisiä oppimisympäristöjä, esimerkiksi liikunta- tai taidetilat, jotka rikastuttavat varhaiskasvatuksen toimintaa. Keskeistä on myös, että oppimisympäristöt laajenevat päiväkodin pihan ja ryhmätilojen ulkopuolelle mm. lähiluontoon, kirjastoon ja kulttuuritiloihin.

1. Päiväkotien koon vaikutukset liikenteen määrään ja päästöihin.

Pienet päiväkotiyksiköt ja tiheä päiväkotiverkko mahdollistavat teoriassa parhaalla mahdollisella tavalla jalan ja polkupyörällä saapumisen. Pieniin päiväkoteihin ei aina ole mahdollista sijoittaa esiopetusta, jolloin lapset joutuvat siirtymään esiopetusvuodeksi toiseen toimipisteeseen. Tällöin myös sisarusten saattaminen useampaan päiväkotiin voi vaikeuttaa perheiden arjen sujuvuutta. Käytännössä päiväkotipaikkaa ei myöskään aina voida taata lähimmästä yksiköstä. Siksi päiväkotien sijoittuminen hyvin joukkoliikenteellä saavutettavalle paikalle on tavoiteltavaa päiväkotiverkoston tiheydestä riippumatta.

Iso päiväkoti tuottaa ympäristöönsä enemmän liikennettä kuin pieni, mutta suhteessa kokonaisliikenteen määrään tämä ei ole yleensä merkittävä tekijä. Erityisesti suurimmat yksiköt tulisi pyrkiä sijoittamaan keskeisesti tiiviiseen kaupunkirakenteeseen hyvien joukkoliikenteen yhteyksien varrelle, jolloin mahdollistetaan päästötön liikkuminen mahdollisimman laajemmalle joukolle perheitä ja muita käyttäjiä (mm. työntekijät). Ison päiväkotiyksikön hyvällä sijainnalla ja saavutettavuudella voidaan kompensoida pienempien yksiköiden tiiviimmän verkoston tuomia etuja.

2. Riittävä määrä riittävän kokoisia Y-tontteja optimaalisen kokoisille päiväkodeille kaavoituksessa.

Tärkeinä lähtökohtina päiväkotitonttien kaavoittamiselle ovat päiväkotiverkkoselvitys sekä vuosittain laadittava toimitilainvestointiohjelma. Näiden lähtökohtana on varhaiskasvatuksen palvelutarve, nykyisen päiväkotiverkon kunto, tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus sekä väestöennusteen mukainen

lasten määrän muutos. Päiväkotiverkkoselvityksen sekä toimitilainvestointiohjelman mukaiset päiväkotihankkeet siirtyvät kaavoitusohjelmaan ja sieltä asemakaavahankkeiksi.

Uusilla laajoilla suunnittelualueilla, jotka eivät kaupunkisuunnittelun pitkän aikajänteen vuoksi vielä ole mukana 10 vuoden väestöennusteessa, on varhaiskasvatuksen tarpeiden mitoitus arvioitu kaavoitettavaan asumisen kerrosalaan perustuvan asukasmäärän perusteella. Kaupunkitasoisesti melko hyvin paikkansapitävä suhdeluku päiväkotikäisten määrästä on 10 % koko asukasmäärästä. Näillä alueilla palveluiden sijoittaminen osaksi kaupunkirakennetta on tärkeä osa kaavaratkaisua.

Viime vuosina kasvaneet varhaiskasvatuksen yksikkökoot ovat haastaneet aiemmin kaavoitetun yleisten palveluiden tonttivarannon soveltuvuuden päiväkodeille. Päiväkodin yksikkökoon kasvattaminen edellyttää entistä laajempia tontteja RT-korttien ohjeellisen mitoituksen mukaisen piha-alueen sekä riittävän saattoliikenteen tilantarpeen mahdollistamiseksi. Käytännössä isot yksiköt eivät mahdu kaupunkirakenteessa jo sijaitseville päiväkotitonteille tai aiemmin asemakaavoitetuille yleisten palveluiden tonteille. Samalla harventuva päiväkotiverkko johtaa siihen, että yksiköt olisi saavutettavuuden näkökulmasta pyrittävä sijoittamaan keskeisesti ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varsille. Nämä seikat ovat vaikeuttaneet sijoittumispaikan löytämistä investointiohjelman mukaisille päiväkotihankkeille.

Kaupunginhallitus 2.12.2024 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ida Tammiselle ja Tuomas Mutaselle sekä 25 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkiympäristön toimialat toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen laatuun sekä työvoiman veto- ja pitovoimaan

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi on koonnut yhteen varhaiskasvatuksen laadun indikaattorit (Karvi 2018). Laadun indikaattorit kuvaavat tiivistetysti laadukasta ja tavoiteltavaa varhaiskasvatusta suomalaisessa toimintaympäristössä. Indikaattorit on johdettu varhaiskasvatuslaista, varhaiskasvatussuunnitelman perusteista sekä kansallisesta ja kansainvälisestä tutkimuksesta varhaiskasvatuksen laadun keskeisistä tekijöistä. **Laadun indikaattorit eivät sisällä kuvauksia optimaalisesta varhaiskasvatuksen yksikkökoosta.** Laadun näkökulmasta tilojen terveellisyys ja toiminnallisuus luovat laadukkaan oppimisympäristön fyysiset lähtökohdat. Laadukasta varhaiskasvatusta voidaan siis toteuttaa hyvin eri kokoisissa toimipaikoissa. Toisaalta tilojen toiminnallisuuteen ei yksin takaa laadukasta pedagogiikkaa. Pedagoginen suunnittelu ratkaisee sen, millaista toiminta on ja millaisena lapset toiminnan tiloissa kokevat. (ks. Karvi 2018.)

Yhtenä merkittävänä varhaiskasvatuksen laadun tekijänä on henkilöstörakenne ja varhaiskasvatukselle varatut resurssit. Keskeistä on, että resurssit suunnataan siten, että varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet toteutuvat ja lasten pysyvät vuorovaikutussuhteet henkilöstön ja vertaisten kanssa voidaan mahdollisimman hyvin turvata. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on tärkeää hyödyntää eri ammattiryhmien osaamista osana varhaiskasvatustyön kokonaisuutta. (Karvi 2018.) Näihin laadun tekijöihin peilattuna riittävän suurissa toimipaikoissa on pieniin nähden monia etuja. Isoissa yksiköissä on määrällisesti enemmän henkilöstöä, jolloin henkilöstöön mahtuu myös enemmän erilaisia osaajia. Suurissa päiväkodeissa on laajempi kirjo erikoistuneita ammattilaisia, kuten kehittäjäopettajia ja kehittäjäsosionomeja, ryhmässä työskentelevien lisäksi. Isoissa päiväkodeissa on usein esimerkiksi oma laaja-alainen erityisopettaja, joka tukee henkilöstön työtä. Lähijohtamisen kannalta on tarkoituksenmukaisempaa, jos henkilöstö on useamman toimipaikan sijasta samassa rakennuksessa. Vastaavasti työvuorosuunnittelu ja mahdolliset sijaistamisjärjestelyt päiväkodin sisällä on helpompi hoitaa suuremmissa toimipaikoissa. Pienten yksiköiden etuna puolestaan voi olla henkilöstön ja perheiden kokemukset toimipaikan kodinomaisuudesta ja ihmisten tuttuudesta. Tällaista tarjontaa Vantaalla on monessa yksityisessä päiväkodissa.

Virallista selvitystä isojen päiväkotien rekrytointihaasteista ei ole Vantaalla tehty. Massarekrytoinnissa hyödynnettyä vakanssitaulukkoa arvioidessa isot tai pienet yksiköt eivät suhteessa eroa saatavuushaasteissaan. Avoimien hakemusten ja massarekrytoinnin yhteydessä ei ole tullut merkittävästi esiin toiveita työllistyä isoon tai pieneen yksikköön. Henkilöt, jotka ovat esittäneet toiveen, ovat tuoneet esiin toivovansa työllistyvänsä pieneen yksikköön, mutta näitä henkilöitä on tullut avoimessa ja massarekrytoinnissa esiin vain muutamia. Myöskään tuoreita henkilöstötutkimus Kunta 10 -tuloksia (2024) tarkasteltaessa yksikkökoolla ei näytä olevan selvää vaikutusta tuloksiin. Yli 110 lasta käsittävien toimipaikkojen yksiköitä sijoittuu niin parhaimman kuin heikoimman neljänneksen sijoituksille. Enemmistö näiden toimipaikkojen tuloksista osuu kuitenkin tulosten keskivaiheille. Alle 80 lasta käsittävien toimipaikkojen yksiköt sijoittuvat vastaavasti keskivaiheille ja pieni osa heikoimpaan neljännekseen. Parhaimman neljänneksen joukkoon ei sen sijaan tuloksillaan yllä yksikään pienempi toimipaikka.

Päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintoihin ja ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen

Suureen päiväkotiin sijoitetaan lapsia suuremmalta alueelta. Jos sosioekonomisesti erityyppisten pienalueiden välillä on riittävän suuri päiväkotijärjestelmä, päiväkodin asiakaspohja monipuolistuu. Tällä on merkitystä alueiden eriarvoistumisen näkökulmasta. Yksittäistä pienaluetta palvelevassa pienemmässä päiväkodissa alueellinen segregatio voi näkyä lasten taustojen eriytymisenä. Eriarvoistumisen lisäksi näkökulmana on myös kielen oppiminen. Vantaalla on suuria eroja vieraskielisten lasten sijoittumisessa alueittain. Jos päiväkodit ovat kooltaan pieniä, erot korostuvat. Suomen kielen oppimisen näkökulmasta vieraskielisten lasten tasaisempi sijoittuminen on keskeistä. Lisäksi moninaisuudesta hyötyvät kielitaustasta riippumatta kaikki lapset. Yhteiskunnassa on tärkeä oppia toimimaan erilaisten ihmisten kanssa, erilaisissa sosiaalisissa ja kulttuurisissa ympäristöissä.

Riittävän suuri päiväkodin koko vähentää lapsen opinpolun näkökulmasta ylimääräisten siirtymien riskiä. Pieniin päiväkoteihin ei useinkaan ole mahdollista sijoittaa esiopetusta, jolloin lapset joutuvat siirtymään esiopetusvuodeksi toiseen toimipisteeseen. Tällöin myös sisarusten saattaminen useampaan päiväkotiin voi vaikeuttaa perheiden arjen sujuvuutta. Suuremmissa taloissa on pääsääntöisesti aina esiopetusta. Suurempien toimipaikkojen kohdalla myös sisarukset saadaan usein sijoitettua samaan paikkaan. Esi- ja

alkuopetuksen toiminnallista yhteistyötä vastaavasti sujuvoittaa, kun koululla on useiden yhteistyöpäiväkotien sijasta kumppanina hallittava määrä esiopetuksen järjestämispaikkoja.

Ulkoilumahdollisuuksien kannalta niin pihasuunnittelulla kuin pihan käytön pedagogiikalla on merkitystä. Pihasuunnittelussa noudatetaan Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen pihakortteja, jotka perustuvat valtakunnallisiin RT-kortteihin. Pihasuunnittelussa osallisuusasiantuntijat osallistavat uudis- ja peruskorjauskohteissa hankkeen mukaan alueen asukkaita, päiväkodin johtajaa, henkilöstöä ja lapsia sekä lasten vanhempia. Heidän toiveitaan ja ideoitaan kuunnellaan budjetin suomissa raameissa, mutta pihakortit pitävät huolen, että perustoiminnot tulevat jokaisen päiväkodin pihamaalle ja että pihan koko on suhteessa sitä käyttävien lasten määrään. Osallisuuskoordinaattorit ja liikuntapalvelukoordinaattorit osallistavat näitä tahoja sovitusti hankkeissa.

Päiväkodin toiminnan käynnistyessä tilojen ja pihan käyttö tarkentuu ja erilaisin porrastuksin lasten määrä pysyy maltillisena. Suuremmissa päiväkodeissa voi olla useita yhteisiä oppimisympäristöjä, esimerkiksi liikunta- tai taidetilat, jotka rikastuttavat varhaiskasvatuksen toimintaa. Keskeistä on myös, että oppimisympäristöt laajenevat päiväkodin pihan ja ryhmätilojen ulkopuolelle mm. lähiluontoon, kirjastoon ja kulttuuritiloihin.

Päiväkotien koon vaikutukset liikenteen määrään ja päästöihin

Pienet päiväkotiyksiköt ja tiheä päiväkotiverkko mahdollistavat teoriassa parhaalla mahdollisella tavalla jalan ja polkupyörällä saapumisen. Saman perheen lasten sijoittaminen pieneen päiväkotiin ei kuitenkaan aina ole pienen paikkamäärän takia mahdollista. Tällöin perheet joutuvat saattamaan lapsia useaan toimipaikkaan. Suuremmissa päiväkodeissa paikkoja on enemmän. Tällöin todennäköisempää on, että sisarukset mahtuvat samaan päiväkotiin ja myös jatkumo esiopetukseen on mahdollinen samassa toimipaikassa. Varhaiskasvatuspaikkaa ei aina voida tarjota lähimmästä päiväkodista. Tämän vuoksi päiväkotien sijoittuminen hyvin joukkoliikenteellä saavutettavalle paikalle on tavoiteltavaa päiväkotiverkoston tiheydestä riippumatta.

Iso päiväkoti tuottaa ympäristöönsä enemmän liikennettä kuin pieni, mutta suhteessa kokonaisliikenteen määrään tämä ei ole yleensä merkittävä tekijä. Erityisesti suurimmat yksiköt tulisi pyrkiä sijoittamaan keskeisesti tiiviiseen kaupunkirakenteeseen hyvien joukkoliikenteen yhteyksien varrelle, jolloin mahdollistetaan päästötön liikkuminen mahdollisimman laajemmalle joukolle perheitä ja muita käyttäjiä (mm. työntekijät). Ison päiväkotiyksikön hyvällä sijainnalla ja saavutettavuudella voidaan kompensoida pienempien yksiköiden tiiviimmän verkoston tuomia etuja.

Riittävä määrä riittävän kokoisia Y-tontteja optimaalisen kokoisille päiväkodeille kaavoituksessa

Tärkeinä lähtökohtina päiväkotitonttien kaavoittamiselle ovat päiväkotiverkkoselvitys sekä vuosittain laadittava toimitilainvestointiohjelma. Näiden lähtökohtana on varhaiskasvatuksen palvelutarve, nykyisen päiväkotiverkon kunto, tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus sekä väestöennusteen mukainen lasten määrän muutos. Päiväkotiverkkoselvityksen sekä toimitilainvestointiohjelman mukaiset päiväkotihankkeet siirtyvät kaavoitusohjelmaan ja sieltä asemakaavahankkeiksi.

Uusilla laajoilla suunnittelualueilla, jotka eivät kaupunkisuunnittelun pitkän aikajänteen vuoksi vielä ole mukana 10 vuoden väestöennusteessa, on varhaiskasvatuksen tarpeiden mitoittamista arvioitu kaavoitettavaan asumisen kerrosalaan perustuvan asukasmäärän perusteella. Kaupunkitasoisesti melko hyvin paikkansapitävä suhdeluku päiväkoti-ikäisten määrästä on 10 % kokoa asukasmäärästä. Näillä alueilla palveluiden sijoittaminen osaksi kaupunkirakennetta on tärkeä osa kaavaratkaisua.

Viime vuosina kasvaneet varhaiskasvatuksen yksikkökoot ovat haastaneet aiemmin kaavoitetun yleisten palveluiden tonttivarannon soveltuvuuden päiväkodeille. Päiväkodin yksikkökoon kasvattaminen edellyttää entistä laajempia tontteja RT-korttien ohjeellisen mitoituksen mukaisen piha-alueen sekä riittävän saattoliikenteen tilantarpeen mahdollistamiseksi. Käytännössä isot yksiköt eivät mahdu kaupunkirakenteessa jo sijaitseville päiväkotitonteille tai aiemmin asemakaavoitetuille yleisten palveluiden tonteille. Samalla harventuva päiväkotiverkko johtaa siihen, että yksiköt olisi saavutettavuuden näkökulmasta pyrittävä sijoittamaan keskeisesti ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varsille. Nämä seikat ovat vaikeuttaneet sijoittumispaikan löytämistä investointiohjelman mukaisille päiväkotihankkeille.

Yhteenveto

Tilat luovat laadukkaan oppimisympäristön fyysiset lähtökohdat, mutta varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttaa tiloja tai yksikkökokoja enemmän osaava ja riittävä henkilöstö sekä hyvä johtaminen. Yksiselitteisesti optimaalisinta yksikkökoko on vaikea määritellä usean muuttujan kokonaisuudessa. Kaupunkirakenteeseen, joka sisältää kohteen mukaan vaihtelevia mahdollisuuksia, rajoitteita ja reunaehdoja, on haastavaa hakea yhtä optimaalista mallia. Uusien varhaiskasvatusyksiköiden rakentamisessa onkin keskeistä huomioida seuraavat asiat ja tavoitella hankekohtaisesti soveltuvinta ratkaisua:

- **Sijainti:** Keskeinen ja saavutettava sijainti vähäpäästöistä joukkoliikennettä painottaen. Lisäksi tärkeää kiinnittää huomiota segregatioon hillitsemiseen sekä opinpolun jatkumoon varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen.
- **Yksikön koko:** Toimipaikan riittävän suuri koko, joka mahdollistaa moniammatillisen henkilöstön työskentelyn, toimivan työaikasunnittelun ja sijaisjärjestelyt, monipuoliset tilat erilaisiin toimintoihin sekä opinpolun jatkumon ja sisarusten sijoittumisen samaan yksikköön.
- **Toimintakulttuurin rakentaminen tiloihin:** Jo tilojen suunnitteluvaiheessa kiinnitetään huomiota pedagogisiin ratkaisuihin sisä- ja ulkotiloissa. Varhaiskasvatuksen edustajat ovat mukana suunnitteluvaiheessa. Toiminnan käynnistyessä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan oppimisympäristöllisiä ratkaisuja, joilla varmistetaan, että lapset kokevat toiminnan tiloissa fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvalliseksi. Toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä päiväkodin johtajan, henkilöstön, lasten ja huoltajien kanssa niin, että varhaiskasvatuksen tavoitteet voidaan toimipaikassa saavuttaa.

Lähteet:

Karvi 2018. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Saatavissa: <https://karvi.fi/publication/varhaiskasvatuksen-laadun-arvioinnin-perusteet-ja-suositukset/>

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 14

Kasvatuksen ja oppimisen vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ida Tammiselle ja Tuomas Mutaselle sekä 25 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavaan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi keskustan valtuustoryhmä:

Vastauksessa mainittu päiväkotisuunnitteluohje pitää saada julkiseksi ja kaupunkilaisten arvioitavaksi. Vastauksen mukaan yksikkökoon kasvattaminen on hankaloittanut päiväkotien paikkojen löytämistä ja näin ollen palveluverkon toteuttamista. Päättäjien osallistamiseksi ja vastuuttamiseksi palveluverkon suunnitteluun, vastauksessa mainittu päiväkotiverkkoselvitys pitää saada luottamuselinten käsittelyyn

Liitteet:

- allekirjoitettu Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh. +358405864893,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Asemakaavapäällikkö Marjaana Yläjääski, puh. +358 40 591 3878, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla Viime vuosina Vantaalla on ollut trendinä rakentaa yhä suurempia päiväkoteja. Kuitenkin viimeaikaiset uutiset erityisesti Espoosta ja Helsingistä kertovat, että suurimpiin päiväkoteihin on vaikea houkuttaa työntekijöitä, ja rekrytoitujen varhaiskasvatusopettajien ja lastenhoitajien vaihtuvuus on suurta. Tästä syystä Vantaan tulisi selvittää tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatushenkilöstön kanssa, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa työvoiman veto- ja pitovoimaan. Myös päiväkotien koon vaikutusta varhaiskasvatuksen toimintaan tulee arvioida yhdessä henkilöstön kanssa. On tärkeää tutkia, kuinka laadukkaasti eri kokoiset päiväkodit mahdollistavat eri toimintoja, ja kuinka päiväkodin koko vaikuttaa ulkoilun järjestämiseen. Lisäksi on selvitettävä, mikä olisi optimaalinen päiväkodin tontin ja rakennetun kerrospinta-alan suhde, jotta ulkoilumahdollisuudet olisivat mahdollisimman helppo järjestää. Suuret päiväkodit keräävät lapsia entistä laajemmilta alueilta, mikä voi vaikuttaa vanhempien päivittäisiin kuljetusmatkoihin. Paitsi, että kuljetusetäisyydet vaikuttavat perheiden jaksamiseen ja arjen sujuvuuteen, niillä on myös suora vaikutus syntyneisiin liikenteen päästöihin. Vantaan pyrkiessä hillitsemään liikenteen päästöjä on tärkeää, että palvelut ovat helposti saavutettavissa. Onkin tarpeen selvittää, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa liikenteen määrään ja päästöihin. Vantaalla on jo vuosia ollut pula päiväkodeille sopivista Y-tonteista. Y-tonttien määrä ei kuitenkaan saa ohjata päiväkotien kokoa, vaan päinvastoin. Kaavoituksen on huolehdittava riittävästä määrästä riittävän kokoisia Y-tontteja, jotta niitä riittää optimaalisen kokoisille päiväkodeille. Tämän aloitteen esittämän selvityksen tarkoituksena on määrittää Vantaan olosuhteisiin optimaalinen päiväkodin koko. Esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:	Aloitteen tekijän nimi: Ida Tamminen Tuomas Mutanen Aloitteen allekirjoittajat: 1. Anu Hall 2. Mari Hynninen 3. Hanna Valtanen 4. Pirjo Luokkala 5. Eeva Tikkanen 6. Tiina Tuomela 7. Tarja Eklund 8. Jussi Särkelä 9. Marjo Vacker 10. Mikko Viilo 11. Maija Rautavaara 12. Faysal Abdi 13. Reija Friman 14. Nina Nummela 15. Minna Heikkinen 16. Tuire Kaimio 17. Elina Nykyri 18. Vaula Norrena 19. Eva Tawasoli 20. Sirpa Siru Kauppinen 21. Minttu Sillanpää 22. Emmi Pajunen 23. Antero Eerola 24. Jouko Jääskeläinen 25. Aadan Ibrahim

1. Selvittää päiväkotien koon vaikutukset työvoiman vetovoimaan ja pitovoimaan. 2. Tutkia päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintoihin ja ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen. 3. Arvioida päiväkotien koon vaikutukset liikenteen määrään ja päästöihin. 4. Varmistaa riittävä määrä riittävän kokoisia Y-tontteja optimaalisen kokoisille päiväkodeille kaavoituksessa. Näillä toimenpiteillä voimme varmistaa, että Vantaan varhaiskasvatus vastaa niin lasten, vanhempien kuin työntekijöiden tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla.	

8 §

Vastaus Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetun aloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi Vantaalla

VD/4975/00.02.00.03/2024

KK/T-LÅ/MK/AA/MS/VV/VT/MT/EK

Reija Friman, Anu Hall ja Hanna Holmberg-Soto sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa uimataidon oppiminen kuuluu perusopetuksessa opetettaviin taitoihin.

Vantaalla uimaopetusta järjestetään esiopetusikäisille sekä perusopetuksen 1–4-luokkalaisille oppilaille. Esiopetusryhmät käyvät uimassa lukuvuoden aikana 2–3 kertaa, 1–4 luokkalaiset oppilaat neljä kertaa.

Valtakunnallisen selvityksen mukaan uimataitoisten 12-vuotiaiden määrä on Suomessa laskenut selvästi. Kun vuonna 2016 uimataidon hallitsi 76 % kuudesluokkalaisista, vuonna 2022 luku oli enää vain 55 % (Uimataitotutkimus 2022). Lasten uimataidon heikentymisen arvioidaan johtuvan muun muassa pandemian aiheuttamasta osaamisvajeesta sekä kehoon liittyvistä epävarmuuksista.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Vesi on erinomainen ja monipuolinen liikuntaympäristö ja soveltuu lähes kaikille. Lisäksi uiminen on edullinen ja ympärivuotinen harrastus, joka on useimpien saatavilla.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää koulujen uimaopetuksen riittävyyden ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin uimaopetuksen lisäämiseksi Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) tavoitteiden mukaisesti.

Tämän tärkeän kansalaistaidon vahvistamisen tavoitteena on lisätä uimataitoisten määrää Vantaalla ja ennaltaehkäistä hukkumiskuolet.

Lisätietoja:

<https://suh.fi/toiminta/uimaopetus/koulujen-uinninopetus/>

[https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/](https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf)

[Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf](https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf)

Kaupunginvaltuusto 17.6.2024 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetun aloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi Vantaalla

Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialat toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungissa esiopetus- ja peruskouluikäisten uinninopetuksen suunnittelu-, toteutus- ja seurantavastuu jakaantuu kasvatuksen ja oppimisen, sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialojen kesken. Uinninopetusta järjestetään esiopetus- ja perusopetusikäisille oppilaille joko uimaopettajien tai liikunnan lehtoreiden toimesta.

Peruskouluikäisten koulussa järjestettävän uinninopetuksen tavoitteet ja sisältö on määritelty perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. Esiopetuksen valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet eivät sisällä velvoitetta uinninopetuksen järjestämisestä. Vantaan kaupungin esiopetusikäisille tarjoama uinninopetus on paikallinen ratkaisu.

Uinninopetuksen tavoitteet

Uinninopetuksen tavoitteena on, että yhdeksänteen luokkaan mennessä oppilaat saavuttavat pohjoismaisen uimataitomääritelmän mukaisen uimataidon, sekä riittävät vesipelastustaidot.

Tavoitteet on määritelty eri luokka-asteille seuraavasti:

- 1.–2. luokan aikana: tutustuttaa oppilas vesiliikuntaan ja varmistaa alkeisuimataito.
- 3.–6. luokan aikana: opettaa uimataito (perusuimataito), jotta oppilas pystyy liikkumaan vedessä ja pelastautumaan vedestä.
- 7.–9. luokan aikana: vahvistaa uima- ja vesipelastustaitoja, jotta oppilas osaa sekä uida että pelastautua ja pelastaa vedestä.
-

Uimataitoa arvioitaessa tulisi oppilaiden hallita arvosanan kahdeksan (8) saamiseksi seuraavat taidot:

- 2. luokan päättyessä: Oppilas hallitsee alkeisuimataidon: kastautuminen ja 10 metriä yhdellä uintitavalla.
- 6. luokan päättyessä: Oppilas hallitsee perusuimataidon: 50 metrin matka uiden, kahta uintitapaa käyttäen sekä osaa erillisenä tehtävänä sukeltaa 5 metrin sukelluksen pinnan alla ja hallitsee riittävät tiedot ja taidot vedestä pelastautumiseen.
- 9. luokan päättyessä: Oppilaan uimataito on Pohjoismaisen uimataitomääritelmän mukainen eli hypättyään uintisyvyiseen veteen oppilas pystyy pinnalle päästyään uimaan yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta 50 metriä selkäuintia. Lisäksi oppilas pystyy kuljettamaan pelastusvälineen avulla 50 metriä ja sukeltamaan 2 metriin.

Esiopetus- ja alakouluikäisten oppilaiden uinninopetuksen nykytila

Esiopetus- ja perusopetuksen 1–4 –luokkalaisten oppilaiden uinninopetuksesta vastaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan liikunnan palvelualue. Esiopetusikäisille lapsille on Vantaalla järjestetty uinninopetusta vuodesta 2016 lähtien kolme kertaa lukuvuoden aikana. Perusopetuksen 1–4-luokkalaisille oppilaille opetusta on järjestetty neljä kertaa lukuvuoden aikana.

Uinninopetusta järjestetään vuositasolla n. 13 000 oppilaalle ja käyntikertoja on n. 49 000 (41 408 kouluryhmät + 7 686 esiopetusryhmät). Opetusta järjestetään vuoropäivinä neljässä uimahallissa (Tikkurila, Hakunila, Myyrmäki, Martinlaakso). Uinninopetuksen järjestämisestä vastaa Vantaan liikunnan palvelualue kahdeksan uimaopettajan henkilöresurssilla. Vastuualueen esihenkilönä toimii liikunnansuunnittelija. Länsi-Vantaalla uinninopetusta järjestetään kolmella uimaopettajalla, jolloin vain yksi luokka on kerrallaan uimassa. Itä-Vantaalla uinninopetus järjestetään viidellä uimaopettajalla ja

tavoitteena on opettaa kahta opetusryhmää samanaikaisesti. Kahden ryhmän yhtäaikainen opetus onnistuu kuitenkin vain silloin, kun oppilaiden uimataito on toisella ryhmällä riittävä ison altaan opetukselle.

Uimaopettajien henkilöstökulut on budjetoitu liikunnan palvelualueen henkilöstömenoihin. Näiden lisäksi perusopetuksen oppilaiden uinninopetuksesta koituu vuositasolla n. 100 000 €:n kuljetuskustannukset. Perusopetuksen osalta kulut on budjetoitu kasvatuksen ja oppimisen toimialan kuluihin. Esiopetuksen osalta kuljetuskustannuksista vastaa varhaiskasvatuksen palvelualue.

Tunnistettut uimaopetuksen kehittämiskohteet

Syksyn 2024 aikana on valmisteltu merkittäviä kehittämistoimenpiteitä uinninopetuksen laadun parantamiseksi, jotka on otettu jo osittain käyttöön alkuvuodesta 2025. Aikaisemmin käytössä olleet tila- ja henkilöstöresurssit sekä käytännön toimintamallit eivät ole mahdollistaneet riittävää opetusmäärää suhteessa oppilasmäärään. Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilasmäärät ovat kasvaneet, ja sen vuoksi liikunnan palvelualue on joutunut edellisen kolmen vuoden ajan hankkimaan uinninopetusta myös ostopalveluna.

Aikaisemmin miespuolisten uimaopettajien työajasta merkittävä osa on ollut varattuna pukutilavalvontaan. Erityisesti Itä-Vantaalla uinninopetusta kuormittavat lisäksi suuri esiopetusikäisten sekä uimataidoltaan heikkojen oppilaiden määrä. Tämän vuoksi opetusryhmiä on voitu ottaa altaaseen monesti vain yksi ryhmä kerrallaan tavoitellun kahden opetusryhmän sijasta. Koska uimataidoltaan heikkojen lasten määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosien aikana, niin kahden luokan yhtäaikainen opetus yhdessä uimahallissa ei ole enää soveltuva toimintatapa ja siitä on päätetty luopua vuodesta 2025 alkaen.

Vantaalaisten koulujen 5–6-luokka-asteiden oppilaat käyvät uimassa, jos koulut ja luokanopettajat järjestävät uinninopetuksen. Turvallisen uinninopetuksen järjestäminen itsenäisesti edellyttää opettajalta riittävää uinninopetuksen taitoa ja riittävän valvonnan järjestämistä.

Vantaalaisten viides- ja kuudesluokkalaisten uintikäyntien määrästä ei ole tarkkaa tietoa. Luokanopettajien ja oppilaiden toiveissa olisi liikuntapalveluiden tarjoama uinninopetus kuudennelle luokka-asteelle saakka.

Yläkouluikäisten oppilaiden uinninopetuksen nykytila

Yläkouluikäisten, eli vuosiluokkien 7–9 oppilaiden uinninopetuksen vastuu on kasvatuksen ja oppimisen toimialan perusopetuksen palvelualueella. Uinninopetuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaavat, muiden liikunnan opetussisältöjen tavoin, liikunnan lehtorit. Opetukseen osallistuminen on oppilaille perusopetuslain mukaisesti maksutonta. Uimahallit keräävät tilastot osallistujamääristä ja lisäävät tiedot uimakerroista kassajärjestelmään. Opetus järjestetään opettajien laatiman liikunnan opetuksen vuosikellon mukaisesti, yleensä koulua lähinnä olevassa uimahallissa. Yhteiskuljetuksia uimahalleihin ei pääsääntöisesti järjestetä, vaan oppilaat siirtyvät uimahallille opettajan antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliitto ry:n (SUH) uusien, valmisteilla olevien suositusten mukaisesti uimaopetusta olisi 7–9 luokilla 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta. Opetussuunnitelma ei määrittele eri liikuntamuotojen opetukseen käytettäviä tuntimääriä, joten myöskään tilastotietoa toteutuneista uintikerroista ei ole. Kokemuserusteisesti voidaan kuitenkin

todeta, että oppilaalle SUH:n suositusten mukaiset neljä allastuntia on mahdollista toteuttaa jo nykytilanteessa hyvin. Opettajilla on myös mahdollisuus antaa tukiopetusta niille oppilaille, jotka eivät ole vielä saavuttaneet Pohjaismaisen uintisuosituksen mukaista uimataitovaatimusta.

Tulevissa SUH:n suosituksissa on kaksi altaan ulkopuolista opetustuntia. Mahdollisuus niiden toteutumiseen on terveystiedon oppiaineen opetussisältöjen puitteissa, joissa yhtenä tavoitteena on tukea oppilaan valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti myös turvallisuuteen liittyvissä tilanteissa.

Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton uudet suositukset

Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliitto on luomassa uusia suosituksia vuodelle 2025 koululaisuintien järjestämiseen. Suositusten keskiössä on vesipätevyys, sekä varhaisen iän edut uinninopetuksessa. Vesiturvallisuuden kannalta on tärkeää ymmärtää, että pelkkä ennalta määrätyn matkan uiminen altaassa ei yksin riitä takaamaan turvallisuutta tai ehkäisemään vaaratilanteita vedessä.

Stallman, Moran, Quan ja Langendorfer puhuvat artikkelissaan [From swimming skills to water competence \(Linkki avautuu uuteen välilehteen.\)](#), hukkumisten vähentämiseksi kehitetystä 15 kohdan listauksesta, jolla pyritään varmistamaan riittävät tiedot, taidot ja asenteen turvalliseen vedessä, veden äärellä ja jäällä liikkumiseen.

Uusissa suosituksissa merkittäviä nostoja ovat seuraavat kolme kohtaa:

- Esiopetusikäisten lasten mukaan ottaminen opetuspolkuun
- Altaan ulkopuolisen opetuksen integroiminen luokkaopetukseen
- Mahdollisuus alkeistaitojen aikaisempaan oppimiseen

SUH:n uusi ehdotus koulujen uinninopetuksen tuntirakenteeksi:

- Esiopetus: 3 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 1. luokka: 6 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 2. luokka: 6 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 3. luokka: 6 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 4. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 5. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 6. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 7. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 8. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta
- 9. luokka: 4 tuntia allasopetusta ja 2 tuntia altaan ulkopuolista opetusta

Vuoden 2025 aikana toteutettavat toimenpiteet suositusten mukaisen uinninopetuksen järjestämiseksi Vantaalla

Esiopetus- ja alakouluikäiset:

Vantaalla on aloitettu syksyllä 2024 uinninopetuksen kehitystyö osana sähköisen uinninopetuksen hallinnointijärjestelmän kehittämistä. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on lisätä varhaisiän ja haasteellisten opetusryhmien uinninopetuksen laatua pienentämällä ryhmäkokoja.

Uinninopetuksen laatua parannetaan Itä-Vantaalla opettamalla vain yhtä opetusryhmää kerrallaan vuoden 2025 alusta alkaen. Tämä on toteutettu jakamalla viiden hengen uimaopettajatiimi opettamaan samanaikaisesti sekä Hakunilan että Tikkurilan uimahalleilla. Näillä halleilla on siirrytty täysipäiväiseen käyttöön vuoropäiväisestä käytöstä.

Järjestely on edellyttänyt yhden uuden uimaopettajan palkkaamista. Vuoden 2025 alusta uinninopetusta on toteuttamassa Vantaalla yhdeksän uimaopettajaa aikaisemman kahdeksan sijasta.

Muutosten myötä oppilaiden uimahallikuljetuksiin tehdään tarvittavat tarkennukset syyslukukaudesta 2025 lähtien. Liikennöivien bussien määrää lisätään 3–6 bussiin aikaisemmasta 2–3 bussista. Uimahalleja lähellä olevien koulujen osalta tullaan lisäämään julkisen liikenteen käyttöä sekä kävellen tapahtuvaa uimahallille siirtymistä.

Näiden lisäksi uimaopettajien työnkuvaa on muutettu niin, että pukutilan valvontavastuu on siirretty kokonaisuudessaan koulujen henkilöstölle, mikä mahdollistaa uinninopetuksen laajentamisen ja tehostamisen. Yhdessä kahden uimahallin samanaikaisen käytön kanssa nämä muutokset lisäävät opetustuntien määrää noin 30 % ja poistavat tätä kautta uinninopetuksen ostopalvelutarpeen.

Kaikista edellä mainituista muutoksista huolimatta on kuitenkin todettava, että Vantaalla ei saavuteta suositusten mukaista uinninopetusta. Uusien suositusten mukaisen uinninopetuksen tarjoaminen edellyttäisi 12 vakituista uimaopettajaa, viiden uimahallin täysipäiväisen käytön sekä 8–10 bussin liikennöinnin päivittäin.

Suunnitteilla olevat ja mahdollisesti myöhemmin käyttöön otettavat muutokset koululaisten uinninopetuksessa

Elmon uimahallin käyttöönotto uinninopetukseen kolmella vakituisella uimaopettajalla syksyllä 2027 tulee lisäämään opetustunteja yhteensä noin 1 200 h verran, jolla voidaan laajentaa uinninopetus 5.–6.-luokkalaisiin (4 tuntia / luokka / vuodessa) tai vaihtoehtoisesti lisätä opetustuntien määrät 1.–3.lk osalta uusien suositusten mukaisiksi (6 tuntia / luokka / vuodessa).

Pedagogisesta ja opetusympäristön laadun näkökulmasta Myyrmäen ja Martinlaakson uimahallien kohdalla käytön laajentamisen sijasta ihanteellisin vaihtoehto olisi Elmon uimahallin lisäksi vielä yhden uimahallin rakentaminen.

Yläkouluikäiset:

Yläkouluikäisten osallistuminen järjestettyihin uintitunteihin saattaa olla haasteellista, sekä murrosiän mukanaan tuomiin syihin että yleisestä uimataidon heikkenemisestä johtuen. Uimahallien olosuhdeparannukset, kuten esimerkiksi peseytymistilojen suihkusermit ja paremmin yksityisyyttä tarjoavat pukutilat mahdollistavat paremman yksityisyyden ja siten tekevät uintikerroista miellyttävämmän.

Tukiopetusmahdollisuuksien tarjoaminen pienemmissä ryhmissä on jo nykyisellään mahdollista, mutta tulevaisuudessa tarve kasvaa, heikon uimataidon omaavien oppilaiden määrän lisääntyessä. Uimaopetuksen laatua seurataan ja mahdollisia lisäresursseja laadun parantamiseksi tullaan tarvittaessa esittämään tulevissa talousarvioissa.

Tiivistelmä:

Uinninopetuksen tavoitteet

- Perusopetuksen opetussuunnitelma: Tavoitteena on saavuttaa pohjoismaisen uimataito määritelmän mukainen uimataito ja vesipelastustaidot.

- Esiopetus: Ei valtakunnallista velvoitetta, mutta Vantaan kaupunki tarjoaa uimaopetusta paikallisena ratkaisuna.

Uinninopetuksen järjestämisvastuut Vantaalla

- Esiopetus ja luokat 1–4: Vastuu liikunnan palvelualueella.
- Luokat 5–6: Opetus toteutuu, jos koulut ja luokanopettajat pystyvät sen itsenäisesti ja turvallisesti järjestämään.
- Luokat 7–9: Vastuu perusopetuksen palvelualueella, opetuksesta vastaavat liikunnan lehtorit.

Esiopetusikäisten ja luokkien 1–4 uinnin opetuksen nykytila, haasteet ja kehitysehdotukset

- Aikaisemmin: 3–4 uintikertaa lukuvuodessa, käytössä 8 uimaopettajaa ja 4 uimahallia.
- Haasteet: Tila- ja henkilöresurssit eivät riitä nykyisillä toimintamalleilla, oppilasmäärien kasvu on johtanut ulkoistamistarpeeseen.
- Käyttöön otettavat muutokset 2025: Tikkurilan ja Hakunilan uimahallien käytön lisääminen, Ryhmäkokojen pienentäminen, uimaopettajien työnkuvan muuttaminen ja pukutilavalvonnan vastuun siirtäminen kouluille. Opetussisältöjen tarkentaminen ympäristöopin opetussisältöjen kanssa.

Yläkouluikäisten uinninopetuksen nykytila, haasteet ja kehitysehdotukset

- Nykytila: 2–4 uintikertaa lukuvuodessa, opetuksesta vastaavat liikunnan lehtorit.
- Haasteet: Murrosiän epävarmuudet ja heikentynyt uimataito vaikeuttavat osallistumista.
- Kehitysehdotukset: Parannukset uimahallien olosuhteisiin, pienryhmä- ja tukiopetus ja opetuksen eriyttäminen ja monipuolisempi allastilojen käyttö. Opetussisältöjen tarkentaminen terveystiedon opetussisältöjen kanssa.

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 12

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Uuden uimahallin rakentaminen on syytä saada mukaan päivitettävään liikuntapaikkasuunnitelmaan.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Reija Frimanin, Anu Hallin ja Hanna Holmberg-Soton sekä 24 muun valtuutetun aloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh, +358405864893,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

perusopetuksen aluepäällikkö Merja Kuokka, puh. +358 50 312 1912, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

liikuntapäällikkö Anton Ahonen, puh. +358 40 620 2897, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

liikunnansuunnittelija Mila Sjöblom, puh. +358 40 183 6113, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

liikunnansuunnittelija Ville Vahtola, puh. +358 40 511 6274, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite koulujen uimaopetuksen lisäämistarpeen selvittämiseksi Vantaalla Suomessa uimataidon oppiminen kuuluu perusopetuksessa opetettaviin taitoihin. Vantaalla uimaopetusta järjestetään esiopetusikäisille sekä perusopetuksen 1–4-luokkalaisille oppilaille. Esiopetusryhmät käyvät uimassa lukuvuoden aikana 2–3 kertaa, 1–4 luokkalaiset oppilaat neljä kertaa. Valtakunnallisen selvityksen mukaan uimataitoisten 12-vuotiaiden määrä on Suomessa laskenut selvästi. Kun vuonna 2016 uimataidon hallitsi 76 % kuudesluokkalaisista, vuonna 2022 luku oli enää vain 55 % (Uimataitotutkimus 2022). Lasten uimataidon heikentymisen arvioidaan johtuvan muun muassa pandemian aiheuttamasta osaamisvajeesta sekä kehoon liittyvistä epävarmuuksista. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Vesi on erinomainen ja monipuolinen liikuntaympäristö ja soveltuu lähes kaikille. Lisäksi uiminen on edullinen ja ympärivuotinen harrastus, joka on useimpien saatavilla. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää koulujen uimaopetuksen riittävyden ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin uimaopetuksen lisäämiseksi Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) tavoitteiden mukaisesti. Tämän tärkeän kansalaistaidon vahvistamisen tavoitteena on lisätä uimataitoisten määrää Vantaalla ja ennaltaehkäistä hukkumiskuolemia. <i>Lisätietoja:</i> https://suh.fi/toiminta/uimaopetus/koulujen-uinninopetus/ https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset <u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Reija Friman (vihr.) Anu Hall (sd.) Hanna Holmberg-Soto (RKP) <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Patrik Karlsson 3. Faysal Abdi 4. Tuire Kaimio 5. Juha Järä 6. Ida Tamminen 7. Matilda Stirkkinen 8. Tuomas Mutanen 9. Funda Demiri 10. Hanna Valtanen 11. Maija Rautavaara 12. Sirkka-Liisa Kähärä 13. Pirkko Letto 14. Minttu Sillanpää 15. Tiina Tuomela 16. Marjo Vacker 17. Nina Nummela 18. Eva Tawasoli 19. Mari Hynninen 20. Pirjo Luokkala
--	--

	21. Eeva Tikkanen 22. Sirpa Siru Kauppinen 23. Minna Heikkinen 24. Eve Rämö

9 §

Vastaus Anu Hallin ja Minna Räsäsen sekä 22 muun valtuutetun aloite laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä

VD/5900/00.02.00.03/2024

KK/SK/VT/MT/EK

Anu Hall ja Minna Räsänen sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa joka kolmas iäkäs tuntee itsensä yksinäiseksi. Yksin jäämisen tunne koskee siis satojatuhansia ikäihmisiä. Ikäihmisten yksinäisyyteen liittyy usein jokin elämäntapamuutos, kuten puolison menetys tai eläkkeelle jäänti.

Vantaan kaupunki on tarjonnut menestyksekkäästi puistoruokaa lapsille vuodesta 2019 alkaen. Vuonna 2024 ruoka-annoksia jaettiin 27 000. Puistoruokailun oheen järjestettiin erilaista ohjelmaa, joka oli hieno osoitus siitä, mitä yli toimialarajojen ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö voi olla.

Kokemukset kesältä 2024 osoittivat, että ruokailun laajentaminen koko kesän ajan kestäväksi oli onnistunut ja tarpeellinen teko. Erityisesti heinäkuu oli suosittu jakokuukausi lapsiperheiden keskuudessa.

Hämeenlinnan kaupunki on tarjonnut kahden kesän ajan puistoruokaa myös eläkeläisille. Kaupunki on halunnut tukea erisukupolvien kohtaamisia ja kannustaa iäkkäitä liikkeelle puistoruokailun keinoin. On kiistattomasti selvää, että vanhusten mieltä virkistää, kun he voivat seurata lasten touhuja puistossa ja löytää kenties uusia ystävyssuhteita tätä kautta.

Hyvinvoinnin rakentamisessa meidän on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota niihin ryhmiin, jotka ovat muita haavoittuvammassa asemassa, kuten yksinäiset ikäihmiset. Ohjataan tukea matalalla kynnyksellä ja helpolla tavalla tukea heille, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Me allekirjoittaneet esitämme, että puistoruokailun laajentamista ja hyötyjä koskemaan myös eläkeläisiä selvitetään ja kaupunki ainakin kokeiluluonteisesti edistää eläkeläisten puistoruokailumahdollisuuksia.”

Kaupunginvaltuusto 19.8.2024 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Anu Hallin ja Minna Räsäsen aloite laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Puistoruokailussa kokeillaan pilottina eläkeläisten puistoruokailua kesällä 2025. Puistoruokailua eläkeläisille tullaan järjestämään kerran viikossa yhdessä toimipisteessä koko puistoruokailun ajan 2.6.–1.8. Jotta eläkeläisten puistoruokailu olisi mahdollisimman saavutettava, sitä tullaan järjestämään kuukausi Länsi-Vantaalla ja kuukausi Itä-Vantaalla. Eläkeläisten puistoruokailu toteutetaan samoissa toimipisteissä lasten puistoruokailun kanssa. Puistoruokailuun kuuluvaa oheistoimintaa suunnitellaan eläkeläiset huomioiden kokeilupisteissä.

Kesällä 2025 toteutettava eläkeläisten puistoruokailukokeilu sisältyy vuoden 2025 talousarvioon ja sen toteutuksesta ja käytännön järjestelyistä vastaa varhaiskasvatuksen palvelualue.

Kaupunginhallitus 10.2.2025 § 15

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Anu Hallille ja Minna Räsäselle sekä 22 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Anu Hall ja Minna Räsäsen sekä 22 muun valtuutetun aloite laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Sanna Korpisalo, puh. 040 5084819, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Laajennetaan puistoruokailu koskemaan myös eläkeläisiä Suomessa joka kolmas iäkäs tuntee itsensä yksinäiseksi. Yksin jäämisen tunne koskee siis satojatuhansia ikäihmisiä. Ikäihmisten yksinäisyyteen liittyy usein jokin elämäntapamuutos, kuten puolison menetys tai eläkkeelle jäänti. Vantaan kaupunki on tarjonnut menestyksekkäästi puistoruokaa lapsille vuodesta 2019 alkaen. Vuonna 2024 ruoka-annoksia jaettiin 27 000. Puistoruokailun oheen järjestettiin erilaista ohjelmaa, joka oli hieno osoitus siitä, mitä yli toimialarajojen ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö voi olla. Kokemukset kesältä 2024 osoittivat, että ruokailun laajentaminen koko kesän ajan kestäväksi oli onnistunut ja tarpeellinen teko. Erityisesti heinäkuu oli suosittu jakokuukausi lapsiperheiden keskuudessa. Hämeenlinnan kaupunki on tarjonnut kahden kesän ajan puistoruokaa myös eläkeläisille. Kaupunki on halunnut tukea erisukupolvien kohtaamisia ja kannustaa iäkkäitä liikkeelle puistoruokailun keinoin. On kiistattomasti selvää, että vanhusten mieltä virkistää, kun he voivat seurata lasten touhuja puistossa ja löytää kenties uusia ystävyysuhteita tätä kautta. Hyvinvoinnin rakentamisessa meidän on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota niihin ryhmiin, jotka ovat muita haavoittuvammassa asemassa, kuten yksinäiset ikäihmiset. Ohjataan tukea matalalla kynnyksellä ja helpolla tavalla tukea heille, jotka sitä eniten tarvitsevat. Me allekirjoittaneet esitämme, että puistoruokailun laajentamista ja hyötyjä koskemaan myös eläkeläisiä selvitetään ja kaupunki ainakin kokeiluluonteisesti edistää eläkeläisten puistoruokailumahdollisuuksia. Vantaa 19.8.2024	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Anu Hall ja Minna Räsänen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tarja Eklund 2. Marjo Vacker 3. Elina Nykyri 4. Ulla Kaukola 5. Pirjo Luukkala 6. Tiina Tuomela 7. Faysal Abdi 8. Milad Dehghan 9. Ida Tamminen 10. Nina Nummela 11. Paula Lehmuskallio 12. Eeva Tikkanen 13. Mari Hynninen 14. Siru Kauppinen 15. Tuire Kaimio 16. Antero Eerola 17. Reija Friman 18. Mikko Viilo 19. Maija Rautavaara 20. Eva Tawasoli 21. Funda Demiri 22. Naima El Issaoui

10 §

Vastaus Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin

VD/6476/00.02.00.03/2024

KK/NI/VT/MT

Juha Suoniemi ja Reija Friman sekä 27 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään resurssiviisautta ja vastuullisuutta, joita lajittelun lisääminen ja lasten siihen kasvattaminen vahvasti tukevat. Tällä hetkellä lajitteluastiat ovat kuitenkin käytössä vain osassa vantaalaisista kouluista, ja niiden hankinta riippuu pitkälti kunkin koulun rehtorin päätöksestä. Vaikka Vantti on tarjonnut mahdollisuuden hankkia lajitteluastioita erikseen pyydettyäessä, laajamittaista toteutusta on estänyt kustannussyyt.

Katsomme, että lajitteluastioita ei ole tarpeen hankkia jokaiseen luokkaan, vaan ne voidaan sijoittaa koulujen keskeisiin tiloihin, kuten auloihin, käytäville ja ruokaloihin. Tämä ratkaisu olisi kustannustehokas ja tekisi lajittelun näkyväksi ja helposti saavutettavaksi kaikille oppilaille ja henkilökunnalle.

Jotta lajittelusta tulisi oppilaille luontevaa, on tärkeää, että opettajat ja muu henkilökunta sitoutuvat opettamaan oppilaille lajittelun periaatteet ja käytännöt. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunnalle annetaan tarvittava tuki ja ohjeistus tämän toteuttamiseksi.

Vantaan koulujen jätehuoltojärjestelmä, kuten rakennusten roskakatokset, ovat jo valmiiksi varusteltu lajiteltujen jätteiden keräämiseen, ja Vantti voi huolehtia jätteiden jatkokäsittelystä. Tämä toki kasvattaa jonkin verran kuluja, mutta vastuullinen kasvatus ja ympäristöystävällisten toimintatapojen edistäminen ovat pitkällä aikavälillä hyödyllisiä investointeja.

Lajitteluastioiden puuttuessa kouluista oppilaiden on hankalaa omaksua lajittelun merkitys ja oikeat toimintatavat.

Siksi me allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin lajitteluastioiden saamiseksi kaikkiin kouluhin yhteisiin tiloihin.

Tämä toimenpide tukisi Vantaan kaupungin sitoutumista kestäväan kehitykseen ja ympäristönsuojeluun sekä auttaisi kasvattamaan tulevista sukupolvista vastuullisia kansalaisia, joille lajittelu ja kierrätys ovat luonnollinen osa arkea.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartassa on asetettu tavoitteeksi yksiköiden jätteiden lajittelun ja kierrätyksen kuntoon saattaminen. Asia ei ole edennyt toivotusti ja sitä vaikeuttaa, ettei koko jätteiden kulkuprosessilla varsinaisesti ole omistajaa. Kaupunkiympäristö tekee kiinteistöjen jätteenkeräämiseen ja kuljetukseen liittyvät sopimukset. Konsernihallinnon hankintayksikkö vastaa Vantin ja muiden palveluntuottajien välisistä sopimuksista kiinteistöjen puhtaanapitoon liittyen. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edustajaa kiinteistön käyttäjää ja ohjaa oppijoita lajittelussa.

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on todennut, että koko prosessin kuntoon saattaminen vaatii poikkihallinnollista työskentelyä. Asia viedään kaupungin johtoryhmän käsittelyyn yhteisestä työskentelystä sopimiseksi. Edessä on linjaamista, keräysastioiden hankkimista, sopimusten päivittämistä jne.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 13

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloite lajittelu astioiden hankkiminen Vantaan kouluihin.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Ympäristökonsultti Noora Ilola, puh. +358 50 3035873, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään resurssiviisautta ja vastuullisuutta, joita lajittelun lisääminen ja lasten siihen kasvattaminen vahvasti tukevat. Tällä hetkellä lajitteluastiat ovat kuitenkin käytössä vain osassa vantaalaisista kouluista, ja niiden hankinta riippuu pitkälti kunkin koulun rehtorin päätöksestä. Vaikka Vantti on tarjonnut mahdollisuuden hankkia lajitteluastioita erikseen pyydettyäessä, laajamittaista toteutusta on estänyt kustannussyyt. Katsomme, että lajitteluastioita ei ole tarpeen hankkia jokaiseen luokkaan, vaan ne voidaan sijoittaa koulujen keskeisiin tiloihin, kuten auloihin, käytäville ja ruokaloihin. Tämä ratkaisu olisi kustannustehokas ja tekisi lajittelun näkyväksi ja helposti saavutettavaksi kaikille oppilaille ja henkilökunnalle. Jotta lajittelusta tulisi oppilaille luontevaa, on tärkeää, että opettajat ja muu henkilökunta sitoutuvat opettamaan oppilaille lajittelun periaatteet ja käytännöt. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunnalle annetaan tarvittava tuki ja ohjeistus tämän toteuttamiseksi. Vantaan koulujen jätehuoltojärjestelmä, kuten rakennusten roskakotokset, ovat jo valmiiksi varusteltu lajiteltujen jätteiden keräämiseen, ja Vantti voi huolehtia jätteiden jatkokäsittelystä. Tämä toki kasvattaa jonkin verran kuluja, mutta vastuullinen kasvatus ja ympäristöystävällisten toimintatapojen edistäminen ovat pitkällä aikavälillä hyödyllisiä investointeja. Lajitteluastioiden puuttuessa kouluista oppilaiden on hankalaa omaksua lajittelun merkitys ja oikeat toimintatavat. Siksi me allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin lajitteluastioiden saamiseksi kaikkiin kouluihin yhteisiin tiloihin.	<u>Aloitteen tekijät</u> Juha Suoniemi (PS) Reija Friman (Vihr.) <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Järä 2. Vaula Norrena 3. Marjo Vacker 4. Milad Dehghan 5. Mikko Viilo 6. Niilo Kärki 7. Tuukka Saimen 8. Suvi Karhu 9. Tuire Kaimio 10. Nina Nummela 11. Maija Rautavaara 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Mika Kasonen 14. Siri Ahokas 15. Minttu Sillanpää 16. Funda Demiri 17. Janne Hartikainen 18. Kai-Ari Lundell 19. Mari Hynninen 20. Aadan Ibrahim 21. Hanna Valtanen

Tämä toimenpide tukisi Vantaan kaupungin sitoutumista kestävään kehitykseen ja ympäristönsuojeluun sekä auttaisi kasvattamaan tulevista sukupolvista vastuullisia kansalaisia, joille lajittelu ja kierrätys ovat luonnollinen osa arkea.	22. Loviisa Kaartokallio 23. Eve Rämö 24. Matilda Stirkkinen 25. Mika Niikko 26. Minna Heikkinen 27. Markku Weckman

11 § **Mika Kasosen, Jouko Jääskeläisen ja 30 muun valtuutetun aloite Aviapoliksen uuteen lukioon ilmailupainotteista opetusta**

VD/1572/00.02.00.03/2025

Mika Kasonen, Jouko Jääskeläinen sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, onko Aviapoliksen uuteen lukioon mahdollista järjestää ilmailupainotteista opetusta. Tällä hetkellä ilmailupainotteisia lukioita on Pudasjärvellä ja Vääksyssä. Näissä lukioissa tarjotaan normaalien kurssien lisäksi ilmailupainotteisia kursseja. Kurssien on tarkoitus antaa lukiossa opiskeleville perustiedot ja taidot, joita voi hyödyntää hakeutuessa ilmailuammattiin. Vääksyssä lukion painopiste on lentämisessä, lennonjohdossa sekä matkustamohenkilökunnassa. Tällä hetkellä Finnairilla työskentelee useita Vääksyn ilmailulukion kasvatteja.

Vääksyyn ja Pudasjärvelle on kuitenkin lukioikäiselle Vantaalta aika pitkä matka lähteä opiskelemaan. Vääksyssä ja Pudasjärvellä kuitenkin opiskelee oppilaita ympäri maata. Vantaa olisi alueen ilmailualasta kiinnostuneille houkutteleva. Vääksyyn hakee enemmän oppilaita, kuin he voivat ottaa opiskelemaan.

Ilmailupainotteinen lukio nostaisi Vantaa imagoa maan suurimpana ilmailukaupunkina sekä olisi loogista, että ilmailupainotteinen lukio sijaitsisi lentoaseman ja ilmailumuseon lähellä. Ilmailumuseossa koulutetaan tällä hetkellä liikennelentäjiä. Ilmailumuseossa on myös lentosimulaattoreita, joita voisi hyödyntää.

Ilmailumuseo suhtautuu myönteisesti Aviapoliksen ilmailupainotteiseen lukioon. Ilmailupainotteinen lukio toimii vetovoimatekijänä alueella sekä alueen ilmailuyritykset tarjoavat harjoittelupaikkoja läheltä.

Vantaan kouluttautumislinjaulla voitaisiin myös profiloitua ympäristöystävällisiin energiavaihtoehtoihin, millä on erityistä merkitystä ilmailulle pitkällä aikajänteellä.

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 11

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Mika Kasosen, Jouko Jääskeläisen sekä 30 muun valtuutetun aloite Aviapoliksen uuteen lukioon ilmailupainotteista opetusta

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 24.2.2025

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Aviapoliksen uuteen lukioon ilmailupainotteista opetusta	Mika Kasonen Jouko Jääskeläinen
Me aloitteen allekirjoittaneet pyydämme selvittämään, onko Aviapoliksen uuteen lukioon mahdollista järjestää ilmailupainotteista opetusta. Tällä hetkellä ilmailupainotteisia lukioita on Pudasjärvellä ja Vääksyssä. Näissä lukioissa tarjotaan normaalien kurssien lisäksi ilmailupainotteisia kursseja. Kurssien on tarkoitus antaa lukiossa opiskeleville perustiedot ja taidot, joita voi hyödyntää hakeutuessa ilmailuammatteihin. Vääksyssä lukion painopiste on lentämisessä, lennonjohdossa sekä matkustamohenkilökunnassa. Tällä hetkellä Finnairilla työskentelee useita Vääksyn ilmailulukion kasvatteja. Vääksyyn ja Pudasjärvelle on kuitenkin lukioikäiselle Vantaalta aika pitkä matka lähteä opiskelemaan. Vääksyssä ja Pudasjärvellä kuitenkin opiskelee oppilaita ympäri maata. Vantaa olisi alueen ilmailualasta kiinnostuneille houkutteleva. Vääksyyn hakee enemmän oppilaita, kuin he voivat ottaa opiskelemaan. Ilmailupainotteinen lukio nostaisi Vantaa imagoa maan suurimpana ilmailukaupunkina sekä olisi loogista, että ilmailupainotteinen lukio sijaitisi lentoaseman ja ilmailumuseon lähellä. Ilmailumuseossa koulutetaan tällä hetkellä liikennelentäjiä. Ilmailumuseossa on myös lentosimulaattoreita, joita voisi hyödyntää. Ilmailumuseo suhtautuu myönteisesti Aviapoliksen ilmailupainotteiseen lukioon. Ilmailupainotteinen lukio toimii vetovoimatekijänä alueella sekä alueen ilmailuyritykset tarjoavat harjoittelupaikkoja läheltä.	1. Juha Järä 2. Tiina Tuomela 3. Kai-Ari Lundell 4. Pirjo Luokkala 5. Niilo Kärki 6. Eeva Tikkanen 7. Markku Weckman 8. Nina Nummela 9. Paula Lehmuskallio 10. Vaula Norrena 11. Siri Ahokas 12. Maija Rautavaara 13. Marjo Vacker 14. Heli Hakala 15. Tuire Kaimio 16. Hanna Valtanen 17. Milad Dehghan

Vantaan kouluttautumislinjalla voitaisiin myös profiloitua ympäristöystävällisiin energiavaihtoehtoihin, millä on erityistä merkitystä ilmailulle pitkällä aikajänteellä.	18. Patrik Karlsson 19. Minna Heikkinen 20. Sirpa Siru Kauppinen 21. Tia Seppänen 22. Reija Friman 23. Otso Kivimäki 24. Emmi Pajunen 25. Jari Jääskeläinen 26. Pekka Rautio 27. Janne Hartikainen 28. Tanja Aidanjuuri 29. Jussi Vähäkangas 30. Juha Suoniemi

12 § **Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin ja 15 muun valtuutetun aloite sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi**

VD/1573/00.02.00.03/2025

Juha Järä, Juha Suoniemi, Mika Niikko, Kai-Ari Lundell sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Myyrmäessä Myyrmäenraitilla ja Tikkurilassa Asematiellä, joka on nykyään kävelykatu, ajetaan autoilla vastoin liikennesääntöjä ja niitä myös pysäköidään laittomasti. Ainoastaan huoltoajo on sallittu. Molemmissa paikoissa luvaton liikenne aiheuttaa lukuisia vaaratilanteita jalankulkijoille ja pyöräilijöille – lapsista vanhuksiin. Tilanteita ei ole yrityksistä huolimatta saatu hallintaan. Poliisipartioilla ei ole riittävästi aikaa tai resursseja valvontaan, eikä pysäköinninvalvonta ole pystynyt puuttumaan ongelmaan tehokkaasti. Liikennemerkkien ja nykyisten rakenteiden vaikutus on jäänyt lähinnä kosmeettiseksi, ja henkilötyöhön perustuva valvonta on sekä kallista että aikarajoitteista.

Vaikka vakavilta henkilövahingoilta on toistaiseksi välttytty, esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuudet asentaa kyseisille alueille, teiden päihin, ylös ja alas nostettavat esteet. Hälytysajoneuvoille ja muille tarpeellisille ryhmille voitaisiin ohjelmoida esteiden laskeminen. Olemme alustavasti selvittäneet asiaa ja todenneet, että Itä-Uudenmaan poliisi suhtautuu ideaan myönteisesti. Esteiden tulisi myös olla kohtuullisesti siirrettävissä liikennejärjestelyjen tai muun infrastruktuurin muutosten niin vaatiessa.

Lisäksi esitämme, että vastaavia mahdollisia ongelmakohtia kaupungissa kartoitetaan, esimerkiksi Kivistön aukiolla.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän, Juha Suoniemen, Mika Niikon, Kai-Ari Lundellin sekä 15 muun valtuutetun aloite sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi

Valtuustoaloitteen otsikko: Sähköiset esteet kevyen liikenteen turvaksi	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset: Juha Järä Juha Suoniemi Mika Niikko Kai-Ari Lundell
Myyrmäessä Myyrmäenraitilla ja Tikkurilassa Asematiellä, joka on nykyään kävelykatu, ajetaan autoilla vastoin liikennesääntöjä ja niitä myös pysäköidään laittomasti. Ainoastaan huoltoajo on sallittu. Molemmissa paikoissa luvaton liikenne aiheuttaa lukuisia vaaratilanteita jalankulkijoille ja pyöräilijöille – lapsista vanhuksiin. Tilanteita ei ole yrityksistä huolimatta saatu hallintaan. Poliisipartioilla ei ole riittävästi aikaa tai resursseja valvontaan, eikä pysäköinninvalvonta ole pystynyt puuttumaan ongelmaan tehokkaasti. Liikennemerkkien ja nykyisten rakenteiden vaikutus on jäänyt lähinnä kosmeettiseksi, ja henkilötyöhön perustuva valvonta on sekä kallista että aikarajoitteista. Vaikka vakavilta henkilövahingoilta on toistaiseksi välttytty, esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuudet asentaa kyseisille alueille, teiden päihin, ylös ja alas nostettavat esteet. Hälytysajoneuvoille ja muille tarpeellisille ryhmille voitaisiin ohjelmoida esteiden laskeminen. Olemme alustavasti selvittäneet asiaa ja todenneet, että Itä-Uudenmaan poliisi suhtautuu ideaan myönteisesti. Esteiden tulisi myös olla kohtuullisesti siirrettävissä liikennejärjestelyjen tai muun infrastruktuurin muutosten niin vaatiessa. Lisäksi esitämme, että vastaavia mahdollisia ongelmakohtia kaupungissa kartoitetaan, esimerkiksi Kivistön aukiolla. Juha Järä Juha Suoniemi Mika Niikko Kai-Ari Lundell	<u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Niilo Kärki 2. Mika Kasonen 3. Tiina Tuomela 4. Vaula Norrena 5. Siri Ahokas 6. Marjo Vacker 7. Nina Nummela 8. Anitta Orpana 9. Milad Dehghan 10. Tanja Aidanjuuri 11. Minna Heikkinen 12. Sirpa siru Kauppinen 13. Tia Seppänen 14. Jussi Särkelä 15. Janne Hartikainen

13 §

Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite koulukirjastot takaisin

VD/1575/00.02.00.03/2025

Vaula Norrena sekä 33 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on joissakin kouluissa vielä oma koulukirjasto, mutta monista kouluista se on lakkautettu vuosia sitten.

Nyt kun koulut saivat 10 euroa/oppilas määrärahaa lukukirjojen hankintaan, olisi hyvä hetki perustaa koulukirjasto joka kouluun.

Koulukirjastoon hankittaisiin kirjasarjoja luokkien luettavaksi. Sen lisäksi sinne voisi hankkia yksittäiskirjoja sekä pyytää myös perheiltä kirjalahjoituksia. Koulukirjasto ei tietenkään korvaa käyntejä kaupunginkirjastossa, mutta voi osaltaan lisätä lukuintoa ja helpottaa kirjojen saatavuutta.

Esitämme, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala pohtii, mitä koulukirjaston perustaminen joka kouluun vaatisi.

Tarvitaanko erillinen tila tai varasto, jossa kirjat säilytetään, vai mahtuuko äidinkielen luokkaan? Entä tarvitaanko resursseja kirjaston hoitoon, kuratointiin ja lainausten järjestämiseen?

Ihanteellista olisi, jos oppilaat voisivat lainata koulukirjastosta luettavaa myös kotiin. Jos ajatusta viedään pidemmälle, koulukirjasto voisi olla jopa lehtien lukusali, jonne asukkaatkin saisivat joinakin kellonaikoina tulla. Näin koulukirjastosta voisi kehittyä paikallista yhteisöllisyyttä ylläpitävä tila.

Esitämme siis, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala pohtii asiaa ja vastaa aloitteeseen, millä tavoin ja millä resursseilla koulukirjastojen perustaminen onnistuisi.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 13

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite koulukirjastot takaisin

Valtuustoaloitteen otsikko: Koulukirjastot takaisin	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Vaula Norrena
Vantaalla on joissakin kouluissa vielä oma koulukirjasto, mutta monista kouluista se on lakkautettu vuosia sitten. Nyt kun koulut saivat 10 euroa/oppilas määrärahaa lukukirjojen hankintaan, olisi hyvä hetki perustaa koulukirjasto joka kouluun. Koulukirjastoon hankittaisiin kirjasarjoja luokkien luettavaksi. Sen lisäksi sinne voisi hankkia yksittäiskirjoja sekä pyytää myös perheiltä kirjalahjoituksia. Koulukirjasto ei tietenkään korvaa käyntejä kaupunginkirjastossa, mutta voi osaltaan lisätä lukuintoa ja helpottaa kirjojen saatavuutta. Esitämme, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala pohtii, mitä koulukirjaston perustaminen joka kouluun vaatisi. Tarvitaanko erillinen tila tai varasto, jossa kirjat säilytetään, vai mahtuuko äidinkielen luokkaan? Entä tarvitaanko resursseja kirjaston hoitoon, kuratointiin ja lainausten järjestämiseen? Ihanteellista olisi, jos oppilaat voisivat lainata koulukirjastosta luettavaa myös kotiin. Jos ajatusta viedään pidemmälle, koulukirjasto voisi olla jopa lehtien lukusali, jonne asukkaatkin saisivat joinakin kellonaikoina tulla. Näin koulukirjastosta voisi kehittyä paikallista yhteisöllisyyttä ylläpitävä tila. Esitämme siis, että kasvatuksen ja oppimisen toimiala pohtii asiaa ja vastaa aloitteeseen, millä tavoin ja millä resursseilla koulukirjastojen perustaminen onnistuisi.	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Tiina Tuomela 3. Pirjo Luokkala 4. Niilo Kärki 5. Juha Järä 6. Eeva Tikkanen 7. Mika Kasonen 8. Nina Nummela 9. Paula Lehmuskallio 10. Siri Ahokas 11. Maija Rautavaara 12. Marjo Vacker 13. Antero Eerola 14. Eva Tawasoli 15. Mikko Viilo 16. Funda Demiri 17. Pekka Rautio 18. Anitta Orpana 19. Tuire Kaimio 20. Milad Dehghan 21. Eve Rämö 22. Patrik Karlsson

	23. Jari Jääskeläinen 24. Minna Heikkinen 25. Sirpa Siru Kauppinen 26. Tia Seppänen 27. Hanna Valtanen 28. Jussi Särkelä 29. Reija Friman 30. Emmi Pajunen 31. Matilda Stirkkinen 32. Janne Hartikainen 33. Juha Suoniemi

14 § **Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto**

VD/1576/00.02.00.03/2025

Jari Jääskeläinen sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuuston aloitteen:

”Vantaan kaupungin rakennushankkeiden sopimus- ja kilpailutusehtoihin lisätään urakoikoiden ketjuttamiskielto.

Aliurakoitsijat ketjutukset voivat ulottua jopa viidenteen tai kuudenteen urakoitsijaan. Tämän tarkoitus on yksinomaan hämärtää vastuuta ja mahdollistaa työperäinen hyväksikäyttö rakennustyössä.

Kunnissa ja hyvinvointialueilla rakennetaan vuosittain miljardien eurojen arvosta. Valitettavasti myös verorahoilla rahoitetuissa rakennuskohteissa ilmenee usein vakavia väärinkäytöksiä:

- alipalkkausta
- ulkomaalaisten työntekijöiden työperäistä hyväksikäyttöä
- harmaan talouden muita ilmiöitä

On kestänyt, jos veromaksajien rahoja maksetaan yrityksille, jotka rikkovat lakia ja jättävät yhteiskunnalliset velvoitteensa hoitamatta.

Me alle kirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki lisää sopimuksiin- ja kilpailutusehtoihin ketjuttamiskielton, jos sitä siellä ei vielä ole.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Jari Jääskeläinen
Valtuustoaloite Vantaan kaupungin rakennushankkeiden sopimus- ja kilpailutusehtoihin lisätään urakoikoiden ketjuttamiskielto. Aliurakoitsijat ketjutukset voivat ulottua jopa viidenteen tai kuudenteen urakoitsijaan. Tämän tarkoitus on yksinomaan hämärtää vastuuta ja mahdollistaa työperäinen hyväksikäyttö rakennustyössä. Kunnissa ja hyvinvointialueilla rakennetaan vuosittain miljardien eurojen arvosta. Valitettavasti myös verorahoilla rahoitetuissa rakennuskohteissa ilmenee usein vakavia väärinkäytöksiä: • alipalkkausta • ulkomaalaisten työntekijöiden työperäistä hyväksikäyttöä • harmaan talouden muita ilmiöitä On kestävämpiä, jos veromaksajien rahoja maksetaan yrityksille, jotka rikkovat lakia ja jättävät yhteiskunnalliset velvoitteensa hoitamatta. Me alle kirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki lisää sopimuksiin- ja kilpailutusehtoihin ketjuttamiskiellon, jos sitä siellä ei vielä ole. Vantaalla 24.2.2025 Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Niilo Kärki 2. Juha Järä 3. Tiina Tuomela 4. Nina Nummela 5. Marjo Vacker 6. Antero Eerola 7. Funda Demiri 8. Milad Dehghan 9. Minttu Sillanpää 10. Minna Heikkinen 11. Sirpa Siru Kauppinen 12. Jussi Särkelä 13. Tarja Eklund 14. Anu Hall 15. Sirkka-Liisa Kähärä 16. Ida Tamminen 17. Juha Suoniemi

15 § **Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä**

VD/1577/00.02.00.03/2025

Tia Seppänen sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Helsinki-Vantaan lentoasema on yksi Vantaan ja koko Suomen tärkeimmistä liikenteellisistä ja taloudellisista keskuksista. Sen merkitys alueen työllisyydelle, yritystoiminnalle ja kansainväliselle saavutettavuudelle on kiistaton. On tärkeää, että lentokenttä pystyy kehittymään ja vahvistamaan asemaansa vastuullisesti, ympäristönäkökohdat huomioiden.

Yksi lentoaseman pitkäaikaisista ympäristöhaasteista on talvikaudella käytettävän jäänesto- ja kiitoratojen kunnossapitokemikaalien, kuten propyleeniglykolin, päätyminen lähiympäristön luonnonvesiin. Glykolit kulkeutuvat sade- ja sulamisvesien mukana erityisesti Kylmäojan ja Keravanjoen vesistöihin, missä ne voivat heikentää vedenlaatua ja vaikuttaa haitallisesti alueen ekosysteemeihin ja lajistoon. Glykoli ei ole eliöille suoraan vaarallinen kemikaali ja sen tiedetään hajoavan luonnossa nopeasti. Luonnonvesissä hajotessaan se voi estää muutoksille herkän taimenen kutemisen. Glykolin hajuhaitta on talviaikaan ilmeinen.

Lentoaseman operaattori Finavia on tehnyt toimenpiteitä päästöjen hallitsemiseksi, mutta lisäpanostuksia tarvitaan. Vantaan kaupungilla on mahdollisuus ja velvollisuus edistää ratkaisuja, jotka turvaavat sekä lentokentän toimintaedellytykset että luonnon hyvinvoinnin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:

1. Ryhtyy neuvotteluihin Finavian, ELY-keskuksen ja muiden relevanttien tahojen kanssa tehokkaampien päästövähennystoimien toteuttamiseksi
2. Selvittää mahdollisuuksia lisätä kaupungin omaa seurantaa ja raportointia glykolipäästöjen vaikutuksista luonnonvesiin ja lajistoon
3. Tukee ja edistää innovatiivisten ratkaisujen, kuten suljetun kierron glykolinkeräysjärjestelmien, kehittämistä ja käyttöönottoa lentoaseman alueella
4. Informoi myös päättäjiä ja asukkaita lentoaseman ympäristötoimien edistymisestä

Vantaan tulee kantaa vastuunsa strategiansa mukaisesti sekä elinvoimaisen lentokentän että puhtaan ympäristön ja lähiluonnon puolustajana. On tärkeää, että kaupunki toimii aktiivisesti kestävien ratkaisujen löytämiseksi yhteistyössä lentoaseman ja muiden toimijoiden kanssa.”

Kaupunginvaltuusto 24.5.2025 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi

Liite:

- allekirjoitettu Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä

Valtuustoaloitteen otsikko: Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Tia Seppänen
Helsinki-Vantaan lentoasema on yksi Vantaan ja koko Suomen tärkeimmistä liikenteellisistä ja taloudellisista keskuksista. Sen merkitys alueen työllisyydelle, yritystoiminnalle ja kansainväliselle saavutettavuudelle on kiistaton. On tärkeää, että lentokenttä pystyy kehittymään ja vahvistamaan asemaansa vastuullisesti, ympäristönäkökohdat huomioiden. Yksi lentoaseman pitkäaikaisista ympäristöhaasteista on talvikaudella käytettävän jäänesto- ja kiitoratojen kunnossapitokemikaalien, kuten propyleeniglykolin, päätyminen lähiympäristön luonnonvesiin. Glykolit kulkeutuvat sade- ja sulamisvesien mukana erityisesti Kylmäojan ja Keravanjoen vesistöihin, missä ne voivat heikentää vedenlaatua ja vaikuttaa haitallisesti alueen ekosysteemeihin ja lajistoon. Glykoli ei ole eliöille suoraan vaarallinen kemikaali ja sen tiedetään hajoavan luonnossa nopeasti. Luonnonvesissä hajotessaan se voi estää muutoksille herkän taimenien kutumisen. Glykolin hajuhaitta on talviaikaan ilmeinen. Lentoaseman operaattori Finavia on tehnyt toimenpiteitä päästöjen hallitsemiseksi, mutta lisäpanostuksia tarvitaan. Vantaan kaupungilla on mahdollisuus ja velvollisuus edistää ratkaisuja, jotka turvaavat sekä lentokentän toimintaedellytykset että luonnon hyvinvoinnin. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki: 1. Ryhtyy neuvotteluihin Finavian, ELY-keskuksen ja muiden relevanttien tahojen kanssa tehokkaampien päästövähennystoimien toteuttamiseksi.	Aloitteen Allekirjoitukset 1.Vaula Norrena 2. Antero Eerola 3. Eva Tawasoli 4. Mikko Viilo 5. Funda Demiri 6. Tuire Kaimio 7. Eve Rämö 8. Jari Jääskeläinen 9. Mika Kasonen 10.Minna Heikkinen 11. Juha Järä 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Milad Dehghan 14. Tiina Tuomela 15. Hanna Valtanen 16. Reija Friman 17. Pirkko Letto 18. Emmi Pajunen 19. Anu Hall 20. Matilda Stirkkinen

2. Selvittää mahdollisuuksia lisätä kaupungin omaa seuranta- ja raportointia glykolipäästöjen vaikutuksista luonnonvesiin ja lajistoon. 3. Tukee ja edistää innovatiivisten ratkaisujen, kuten suljetun kierron glykolinkeräysjärjestelmien, kehittämistä ja käyttöönottoa lentoaseman alueella. 4. Informoi myös päättäjiä ja asukkaita lentoaseman ympäristötoimien edistymisestä. Vantaan tulee kantaa vastuunsa strategiansa mukaisesti sekä elinvoimaisen lentokentän että puhtaan ympäristön ja lähiluonnon puolustajana. On tärkeää, että kaupunki toimii aktiivisesti kestävien ratkaisujen löytämiseksi yhteistyössä lentoaseman ja muiden toimijoiden kanssa. Vantaalla 24.2.2025	21. Pekka Rautio 22. Janne Hartikainen 23. Ida Tamminen 24. Juha Suoniemi

16 §

Antero Eerolan ja 19 muun valtuutetun aloite nuorisotilojen aukioloja laajennettava

VD/1578/00.02.00.03/2025

Antero Eerola sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Nuorten lisääntyvä oirehtiminen, hyvinvointi ja etenkin pahoinvointi ovat nousseet yhä suuremmiksi huolenaiheiksi koko Suomessa, myös Vantaalla. Oleellista oirehtimiseen puuttumiseksi on tarjota nuorille mielekästä tekemistä, harrastusmahdollisuuksia ja tiloja, jossa nuoret voivat oleskella myös vapaamuotoisesti, mutta turvallisesti.

Tässä suhteessa nuorisotilat ovat keskeisellä sijalla. Vantaalla ne ovat kuitenkin varsin rajoitetusti auki. Kun nuorisotilat ovat esimerkiksi arki-iltaisinkin kiinni, siirtyy moni niissä käyvistä nuorista muualle.

Se voi tarkoittaa esimerkiksi lähistöjen kirjastoja, kauppakeskuksia tai asemia. Näin on erityisesti ollut Tikkurilassa.

Kirjasto on toki hyvä paikka kaikenikäisille. Juna-asemilla ja kauppakeskuksissa oleilu on sitä vastoin jo ongelmallisempaa. Niiden työntekijöillä ei ole ammattitaitoa nuorten kohtaamiseen. Liikkuvan nuorisotyön ”Nuorisotyö raiteilla” tekee nimensä mukaisesti hyvää työtä radan varrella, mutta se ei korvaa varsinaisia nuorisotiloja.

Siksi nuorisotilojen aukioloaikoja koko kaupungissa pitäisi laajentaa huomattavasti nykyisestä. Se olisi helppo ja taloudellisesti edullinen keino vaikuttaa suoraan nuorten hyvinvointiin.

Asia on ollut usein esillä kaupungin talousarvioneuvotteluissa, joissa on myös saavutettu tuloksia. Edistys on kuitenkin ollut vaatimatonta tarpeeseen nähden.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaa ryhtyy toimenpiteisiin nuorisotilojen aukioloaikojen laajentamiseksi koko kaupungissa.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 19 muun valtuutetun aloite nuorisotilojen aukioloja laajennettava

Valtuustoaloitteen otsikko: Nuorisotilojen aukioloja laajennettava	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Antero Eerola (vas.)
Nuorten lisääntyvä oirehtiminen, hyvinvointi ja etenkin pahoinvointi ovat nousseet yhä suuremmiksi huolenaiheiksi koko Suomessa, myös Vantaalla. Oleellista oirehtimiseen puuttumiseksi on tarjota nuorille mielekästä tekemistä, harrastusmahdollisuuksia ja tiloja, jossa nuoret voivat oleskella myös vapaamuotoisesti, mutta turvallisesti. Tässä suhteessa nuorisotilat ovat keskeisellä sijalla. Vantaalla ne ovat kuitenkin varsin rajoitetusti auki. Kun nuorisotilat ovat esimerkiksi arki-iltaisin kiinni, siirtyy moni niissä käyvistä nuorista muualle. Se voi tarkoittaa esimerkiksi lähistöjen kirjastoja, kauppakeskuksia tai asemia. Näin on erityisesti ollut Tikkurilassa. Kirjasto on toki hyvä paikka kaikenikäisille. Juna-asemilla ja kauppakeskuksissa oleilu on sitä vastoin jo ongelmallisempaa. Niiden työntekijöillä ei ole ammattitaitoa nuorten kohtaamiseen. Liikkuvan nuorisotyön ”Nuorisotyö raiteilla” tekee nimensä mukaisesti hyvää työtä radan varrella, mutta se ei korvaa varsinaisia nuorisotiloja. Siksi nuorisotilojen aukioloaikoja koko kaupungissa pitäisi laajentaa huomattavasti nykyisestä. Se olisi helppo ja taloudellisesti edullinen keino vaikuttaa suoraan nuorten hyvinvointiin. Asia on ollut usein esillä kaupungin talousarvioneuvotteluissa, joissa on myös saavutettu tuloksia. Edistys on kuitenkin ollut vaatimatonta tarpeeseen nähden. Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Vantaa ryhtyy toimenpiteisiin nuorisotilojen aukioloaikojen laajentamiseksi koko kaupungissa.	<u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Faysal Abdi 2. Eva Tawasoli 3. Funda Demiri 4. Milad Dehghan 5. Minttu Sillanpää 6. Jari Jääskeläinen 7. Marjo Vacker 8. Pirjo Luokkala 9. Eeva Tikkanen 10. Nina Nummela 11. Mika Kasonen 12. Minna Heikkinen 13. Sirpa Siru Kauppinen 14. Tiina Tuomela 15. Tia Seppänen 16. Emmi Pajunen 17. Matilda Stirrkinen 18. Pekka Rautio 19. Ida Tamminen

Kokouksen päättäminen

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 17

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.51

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen

Voit tehdä valituksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä valituksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Rakennuskiellon määrittämisestä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- asianosainen
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Yleiskaavan, asemakaava ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- kunnan jäsen
- asianosainen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Muissa asioissa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto

2.1 Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

2.2 Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

2.3 Tähän päätökseen, joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 24 §)

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatumukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä

tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suoramääräyksessä

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramääräystä koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suoramääräyksestä jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramääräystä koskevaa ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoramääräyksestä on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramääräyksestä ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

[Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)